

K O N W E N C J A

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czechosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej,
podpisana w Pradze dnia 4 lipca 1947 r.

(Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 1948 r. — Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 70).

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

BOLESŁAW BIERUT

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 4 lipca 1947 r. podpisana została w Pradze Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czechosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej wraz z następującymi załącznikami:

1) Traktat handlowy wraz z Protokołem końcowym, 2) Układ o wymianie towarów, 3) Protokół o zapewnieniu zbytu węgla, cynku i energii elektrycznej z Polski do Czechosłowacji w ciągu pięciu lat, 4) Układ o dostawach inwestycyjnych, 5) Układ płatniczy, 6) Układ komunikacyjny, 7) Układ o współpracy finansowej, 8) Układ o współpracy w przemyśle, 9) Układ o współpracy w rolnictwie, leśnictwie i wyżywieniu, 10) Układ o współpracy naukowo-technicznej, 11) Protokół w sprawie współpracy nad odbudową i budową niektórych obiektów gospodarczych, 12) Układ o współpracy w zakresie planowania gospodarczego i statystyki, 13) Protokół końcowy, 14) Statut Rady Współpracy Gospodarczej Polsko - Czechosłowackiej, 15) Protokół o postępowaniu polubownym i arbitrażowym. Powyższe Akty mają następujące brzmienie:

(Teksty aktów zawiera załącznik do niniejszego numeru).

Po zaznajomieniu się z powyższymi Aktami, uznaliśmy je i uznajemy za słuszne zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nich zawartych; oświadczamy, że są one przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone, oraz przyrzekamy, że będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 20 sierpnia 1948 r.

(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów
(—) *Józef Cyrankiewicz*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych
(—) *Zygmunt Modzelewski*

K O N W E N C J A

między
RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ

a
REPUBLIKĄ CZECHOSŁOWACKĄ

o zapewnieniu współpracy gospodarczej.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej z jednej strony i Prezydent Republiki Czeskosłowackiej ze strony drugiej, kierując się chęcią współpracy w duchu Układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy między Rzeczpospolitą Polską i Republiką Czeskosłowacką i protokołu-załącznika do tego Układu, podpisanych dnia 10 marca 1947 r. w Warszawie, i świadomi tego:

że doświadczenia dziejowe narodów obu Państw wskazują im na konieczność ścisłej współpracy we wszystkich dziedzinach,

że ścisła współpraca będzie mieć dobroczynny wpływ na wzrost twórczej siły obu Państw i na dobrobyt ich ludności,

że współpraca taka spotęguje zdolność obu Państw do rozwinięcia stosunków gospodarczych z państwami trzecimi i wniesie dzięki temu nowe pozytywne elementy do gospodarstwa międzynarodowego,

że trwałą współpracę zapewnić można jedynie w oparciu o ścisłe normy prawne i o należyte zorganizowany aparat, postanowili zawrzeć w tym celu specjalną Konwencję i mianowali swymi pełnomocnikami:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

Pana Dra Hilarego MINCA, Ministra Przemysłu

Pana Stefana WIERBŁOWSKIEGO, Ambasadora R. P. w Pradze

Pana Doc. Dra Adama ROSE, Ministra Pełnomocnego

Prezydent Republiki Czeskosłowackiej:

Pana Jana MASARYKA, Ministra Spraw Zagranicznych

Pana Doc. Dra Huberta RIPKĘ, Ministra Handlu Zagranicznego

którzy, wymieniwszy nawzajem swe pełnomocnictwa i uznawszy je za sporządzone w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł I.

Cele współpracy gospodarczej polsko-czeskosłowackiej.

Zasadniczymi celami współpracy gospodarczej polsko-czeskosłowackiej są:

U M L U V A

mezi
REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU

a
REPUBLIKOU POLSKOU

o zajištění hospodářské spolupráce.

President republiky Československé s jedné strany a president republiky Polské se strany druhé, vedeni přáním spolupracovati v duchu smlouvy o přátelství a vzájemné pomoci mezi republikou Československou a republikou Polskou a protokolu-přílohy k této úmluvě, podepsaných dne 10. března 1947 ve Varšavě a přesvědčeni o tom:

že dějinné zkušenosti národů obou států ukazují jim na nutnost těsné spolupráce ve všech oborech,

že těsná spolupráce bude mít blahodárný vliv na vzrůst tvůrčí síly obou států a na blahobyt jejich obyvatelstva,

že taková spolupráce sesílí schopnost obou států k rozvoji hospodářských styků se státy třetími a tím vnese nové kladné prvky do hospodářství mezinárodního,

že trvalou spolupráci lze zaručiti jen tehdy, bude-li opřena o přesné právní normy a o řádně organisovaný aparát,

rozhodli se uzavřít k tomu cíli zvláštní úmluvu a jmenovali k tomu svými zmocněnci:

President republiky Československé

pana Jana MASARYKA, ministra zahraničních věcí,

pana Doc. Dra Huberta RIPKU, ministra zahraničního obchodu.

President republiky Polské

pana Dra Hilary MINCE, ministra průmyslu a obchodu,

pana Stefana WIERBŁOWSKÉHO, velvyslance republiky Polské v Praze,

pana Doc. Dra Adama ROSE, zplnomocněného ministra,

kteří, vyměnívše si své plné moci a shledavše je v dobré a náležité formě, dohodli se na těchto ustanoveních:

Č l á n e k I.

Cíle československo-polské hospodářské spolupráce.

Základními cíli hospodářské československo-polské spolupráce jsou:

- a) maksymalny rozwój wzajemnej wymiany dóbr i świadczeń;
- b) maksymalne wykorzystanie dwustronnych możliwości komunikacyjnych w zakresie przywozu, wywozu i tranzytu, a to na lądzie, morzu, rzekach i w powietrzu;
- c) nawiązanie ścisłej współpracy gospodarczej między poszczególnymi działami i grupami polskiego i czeskosłowackiego życia gospodarczego;
- d) nawiązanie ścisłej współpracy między gospodarczymi i technicznymi uczelniami oraz instytucjami naukowymi, badawczymi i doświadczalnymi obu Państw, zarówno w celu wzajemnej informacji, jak również w celu możliwie szerokiego wzajemnego uprzywilejowania wyników prac;
- e) konsultacje w dziedzinie poczynań gospodarczych obydwu Państw w organizacjach i instytucjach o charakterze międzynarodowym.

Artykuł II.

Srodki dzialania.

Dla osiągnięcia celów wyżej wskazanych oba Rządy zawierają następujące porozumienia, stanowiące załączniki do niniejszej Konwencji:

- A. — W zakresie wymiany dóbr i świadczeń:
  - załącznik Nr 1 — traktat handlowy,
  - załącznik Nr 2 — układ o wymianie towarów,
  - załącznik Nr 3 — protokół o zapewnieniu zbytu węgla, cynku i energii elektrycznej z Polski do Czechosłowacji w ciągu pięciu lat,
  - załącznik Nr 4 — układ o czeskosłowackich dostawach inwestycyjnych do Polski,
  - załącznik Nr 5 — układ płatniczy;
- B. — W zakresie komunikacji:
  - załącznik Nr 6 — układ komunikacyjny;
- C. — W zakresie organizacji współpracy gospodarczej:
  - załącznik Nr 7 — układ o współpracy w sprawach finansowych,
  - załącznik Nr 8 — układ o współpracy w przemyśle,
  - załącznik Nr 9 — układ o współpracy w rolnictwie, leśnictwie i wyżywieniu,
  - załącznik Nr 10 — układ o współpracy naukowo-technicznej,
  - załącznik Nr 11 — protokół o bezpośredniej współpracy przy budowie i rozbudowie niektórych obiektów gospodarczych;
- D. — W zakresie ogólnej współpracy gospodarczej:
  - załącznik Nr 12 — układ o współpracy w zakresie planowania gospodarczego i statystyki,

- a) nejvyšší rozvoj vzájemné výměny statků a služeb,
- b) nejvyšší využití oboustranných možností dopravních v oboru dovozu, vývozu i průvozu a to na zemi, moři, řekách a ve vzduchu,
- c) navázání těsné spolupráce hospodářské mezi jednotlivými úseky a obory polského a československého hospodářského života,
- d) navázání těsné spolupráce mezi hospodářskými a technickými učilišti, jakož i ústavy vědeckými, výzkumnými a pokusnými obou států, jak za účelem vzájemné informace, tak i za účelem co možná širokého vzájemného zpřístupnění výsledků práce,
- e) porady v oboru hospodářské činnosti obou států v orgauisacích a institucích mezinárodní povahy.

Č l á n e k II.

Prostředky k dosažení cíle.

Pro dosažení výše uvedených cílů obě vlády uzavírají níže uvedená ujednání, tvořící přílohy k této úmluvě:

- A. V oboru výměny statků a služeb:
  - příloha čís. 1 smlouva obchodní,
  - příloha čís. 2 dohoda o výměně zboží,
  - příloha čís. 3 protokol o zajištění dodávek uhlí, zinku a elektrického proudu z Polska do Československa během 5 let,
  - příloha čís. 4 dohoda o československých investičních dodávkách do Polska,
  - příloha čís. 5 dohoda platební,
- B. V oboru dopravním:
  - příloha čís. 6 dohoda dopravní,
- C. V oboru organizace hospodářské spolupráce:
  - příloha čís. 7 dohoda o spolupráci ve věcech finančních,
  - příloha čís. 8 dohoda o spolupráci v průmyslu,
  - příloha čís. 9 dohoda o spolupráci v zemědělství, leśnictví a výživě,
  - příloha čís. 10 dohoda o spolupráci vědecko-technické,
  - příloha čís. 11 protokol o přímé spolupráci při budování nebo rozšiřování některých hospodářských objektů,
- D. V oboru všeobecné hospodářské spolupráce:
  - příloha čís. 12 dohoda o spolupráci v oboru hospodářského plánování a statistiky,

załącznik Nr 13 — protokół końcowy do niniejszej Konwencji.

Powyższa lista układów może być uzupełniona za porozumieniem obydwu Wysokich Układających się Stron.

Artykuł III.

Organy wykonawcze.

W celu koordynacji wszystkich poczynań, zmierzających do sprawnego i pomyślnego wykonania niniejszej Konwencji i wszystkich związanych z nią porozumień, powołuje się do życia Radę Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej.

Statut Rady załączony do niniejszej Konwencji stanowi jej część integralną (załącznik Nr 14).

Wykonawczymi organami są Komisje Polsko-Czeskosłowackie, utworzone na zasadzie poszczególnych układów, dołączonych do niniejszej Konwencji.

Zmiana statutów zarówno Rady jak i Komisji Polsko-Czeskosłowackich nastąpić może na zasadzie porozumienia obydwu Rządów.

Artykuł IV.

Procedura polubowna i arbitrażowa.

Wszystkie spory, jakie wynikną przy wykonywaniu wszelkich porozumień, zawartych w ramach niniejszej Konwencji, rozpatrywane będą w trybie przewidzianym przez Protokół o postępowaniu polubownym i arbitrażowym (załącznik Nr 15).

Artykuł V.

Postanowienia końcowe.

Konwencja niniejsze ulega ratyfikacji, a dokumenty ratyfikacyjne wymienione będą w Warszawie, gdy tylko to będzie możliwe.

Wchodzi ona w życie z dniem wymiany dokumentów ratyfikacyjnych. Oba Rządy mogą się jednak porozumieć co do jej wcześniejszego wejścia w życie, jeżeli ich odnośne ustawodawstwa do tego je uprawnniają.

Niniejsza Konwencja obowiązuje na okres lat pięciu od dnia jej wejścia w życie z tym, że ważność jej ulega milcząco przedłużeniu na dalszych pięć lat, jeżeli jedna z Wysokich Układających się Stron nie wypowie jej przynajmniej na jeden rok przed upływem bieżącego okresu pięcioletniego.

Czas obowiązywania porozumień, będących załącznikami do niniejszej Konwencji, określony jest postanowieniami tych porozumień.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są uważane za autentyczne.

příloha čís. 13 závěrečný protokol k této úmluvě.

Výše uvedený výpočet smluvních ujednání může býti doplněn po dohodě obou vysokých smluvních stran.

Článek III.

Výkonné orgány.

Za účelem koordinování všech činností, směřujících k správnému a úspěšnému provádění této úmluvy a všech s ní spojených ujednání, zřizuje se Rada hospodářské spolupráce československo-polské.

Statut Rady jest připojen k této úmluvě a tvoří její nedílnou součást (příloha čís. 14).

Výkonnými orgány jsou československo-polské komise, ustavené na základě jednotlivých dohod, které jsou připojeny k této úmluvě.

Změna statutů jak Rady, tak i komisí československo-polských, může být provedena kdykoliv po dohodě obou vlád.

Článek IV.

Postup smírčí a rozhodčí.

Všechny spory, které vzniknou při plnění všech smluvních ujednání, uzavřených v rámci této úmluvy, budou projednávány způsobem stanoveným v protokolu o řízení smírčím a rozhodčím (příloha čís. 15).

Článek V.

Ustanovení závěrečná.

Tato úmluva bude ratifikována a ratifikační listiny budou vyměněny ve Varšavě, jakmile to bude možné.

Nabude účinnosti dnem výměny ratifikačních listin. Obě vlády mohou se však dohodnouti o jejím dřívějším uvedení v účinnost, jestliže jejich příslušná zákonodárství je k tomu opravňují.

Tato úmluva zůstává závaznou po dobu pěti let ode dne, kdy nabude účinnosti s tím, že její platnost bude mlčky prodloužena na dalších pět let, pokud jedna z vysokých smluvních stran ji nevypoví nejméně jeden rok před uplynutím běžné pětileté lhůty.

Doba účinnosti smluvních ujednání, které tvoří přílohy k této úmluvě, řídí se ustanoveními těchto ujednání.

Sepsáno ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském; obě znění jsou považována za autentická.

W dowód czego wyżej wymienieni pełnomocnicy podpisali niniejszą Konwencję i wycisnęli na niej swe pieczęcie.

Sporządzono w Pradze, dnia 4 lipca 1947 roku.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
H. MINC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd
Republiki Czeskosłowackiej
Hubert RIPKA m. p.
Jan MASARYK m. p.

Załącznik Nr 1

TRAKTAT HANDLOWY

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Prezydent Republiki Czeskosłowackiej, ożywieni pragnieniem współpracy w duchu przyjaźni, celem dalszego rozwoju i utrwalenia stosunków gospodarczych między obydwoma Państwami oraz wzajemnej pomocy przy odbudowie i budowie gospodarstw obu Państw na podstawie Układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy między Republiką Czeskosłowacką a Rzeczpospolitą Polską z dnia 10 marca 1947 r. — postanowili zawrzeć Traktat Handlowy i w tym celu mianowali swoimi pełnomocnikami:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

Pana Dra Hilarego MINCA, Ministra Przemysłu i Handlu

Pana Stefana WIERBŁOWSKIEGO, Ambasadora R. P. w Pradze

Pana Doc. Dra Adama ROSE, Ministra Pełnomocnego

Prezydent Republiki Czeskosłowackiej:

Pana Jana MASARYKA, Ministra Spraw Zagranicznych

Pana Doc. Dra Huberta RIPKĘ, Ministra Handlu Zagranicznego

którzy, po wymianie swych pełnomocnictw i uznaniu ich za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł I.

Obywatele każdej z Wysokich Ukladających się Stron będą korzystać pod każdym względem, a zwłaszcza pod względem zakładania i trudnienia się handlem i przemysłem na terytorium drugiej Wysokiej Ukladającej się Strony, ze wszystkich przywilejów, immunitetów i korzyści, przyznanych obywatelom państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Postanowienia tego Artykułu nie naruszają w niczym ustaw i przepisów żadnej z Wysokich Ukladają-

Čemuž na svědomí shora jmenovaní zmocněnci tuto úmluvu podepsali a opatřili svými pečeti.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu
republiky Československé
Hubert RIPKA v. r.
Jan MASARYK v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. MINC v. r.
S. WIERBŁOWSKI v. r.
A. ROSE v. r.

Příloha čis I

OBCHODNÍ SMLOUVA

mezi republikou Československou a republikou Polskou.

President republiky Československé a president republiky Polské vedeni přáním spolupracovat v duchu přátelství za účelem dalšího rozvoje a upevnění hospodářských styků mezi oběma státy a vzájemně si pomáhati při obnově a budování hospodářství obou států na základě smlouvy o přátelství a vzájemné pomoci mezi republikou Československou a republikou Polskou ze dne 10. března 1947 rozhodli se uzavřít obchodní smlouvu a jmenovali k tomu svými plnomocníky:

President republiky Československé:

pana Jana MASARYKA, ministra zahraničních věcí,

pana Doc. Dra Huberta RIPKU, ministra zahraničního obchodu,

President republiky Polské:

pana Dra Hilary MINCE, ministra průmyslu a obchodu,

pana Stefana WIERBŁOWSKÉHO, velvyslance republiky Polské v Praze

pana Doc. Dra Adama ROSE, zplnomocněného ministra,

kteří, vyměnivše si své plné moci a shledavše je v dobré a náležité formě, dohodli se na těchto ustanoveních:

Článek I.

Příslušníci každé z vysokých smluvních stran budou požívatí v každém ohledu, zejména pokud jde o nastupování a provozování obchodu a živností na území druhé vysoké smluvní strany všech výsad, svobod a výhod přiznaných příslušníkům státu požívajícího nejvyšších výhod.

Ustanovení tohoto článku nedotýká se v ničem zákonů a předpisů žádné vysoké smluvní strany o vstupu

cych się Stron o przekraczaniu granic, przepisów policyjnych dotyczących cudzoziemców, jako też i prawa wydalania z granic Państwa. Wysokie Ukladające się Strony zgadzają się jednak z tym, że z tych ustaw i przepisów nie będą korzystały w sposób, wykluczający całe kategorie osób z dobrodziejstw Traktatu. W żadnym wypadku wydalanie z granic państwa nie może być motywowane brakiem mieszkań lub bezrobociem.

Artykuł II.

Obywatele jednej z Wysokich Ukladających się Stron, udający się na targi, jarmarki i wystawy na terytorium drugiej Wysokiej Ukladającej się Strony, celem wykonywania tam handlu i brania udziału w wystawach, będą wzajemnie traktowani na równi z obywatelami własnymi, o ile będą mogli przedstawić dowód tożsamości, wydany przez władze Państwa, którego są obywatelami.

Artykuł III.

Obywatele każdej z Wysokich Ukladających się Stron będą traktowani na terytorium drugiej Wysokiej Ukladającej się Strony, pod względem stanowiska prawnego, dóbr ruchomych i nieruchomości, praw i interesów równie korzystnie, jak obywatele jakiegokolwiek trzeciego państwa.

Będą oni mieli swobodę prowadzenia swych spraw na terytorium drugiej Wysokiej Ukladającej się Strony bądź osobiście, bądź przez pośredników wedle ich własnego wyboru, nie podlegając pod tym względem ograniczeniom innym od tych, które są przewidziane przez ustawy i przepisy, na tym terytorium obowiązujące.

Będą oni mieli prawo występowania osobiście lub przez pełnomocników przed władzami sądowymi i administracyjnymi drugiej Wysokiej Ukladającej się Strony i nie będą podlegali innym ograniczeniom, aniżeli tym, które przewidziane są przez ustawy i przepisy, obowiązujące na odnośnym terytorium, i będą traktowani pod każdym względem w taki sam sposób, jak obywatele jakiegokolwiek innego państwa.

Żadna z Wysokich Ukladających się Stron nie uczyni kroków, naruszających prawo własności względnie używania majątku oraz praw lub interesów obywateli drugiej Strony, o ile by w tych samych warunkach nie poddała takim samym ograniczeniom majątków, praw lub interesów własnych obywateli.

Artykuł IV.

Obywatele jednej z Wysokich Ukladających się Stron nie będą przymuszani na terytorium drugiej Strony do żadnej służby wojskowej, lecz przeciwnie — nie będzie im się stawiać żadnych przeszkód w wykonaniu ich obowiązku wojskowego we własnym Państwie.

Będą oni zwolnieni od wszelkich opłat jakiegokolwiek rodzaju, nałożonych w miejsce osobistej służby wojskowej, od wszelkich świadczeń i rekwizycji wojskowych osobistych, jednakże co się tyczy ich dóbr ruchomych lub nieruchomości, które posiadają w kraju, będą podlegali rekwizycjom wojskowym i obowiązku kwaterunku wojskowego na tych samych warunkach, co obywatele własni.

na území a o cizinecké policii, jakož i práva vypovídání. Vysoké smluvní strany se však shodují v tom, že se těchto zákonů a předpisů nebude používatí takovým způsobem, že by celé kategorie osob byly vyloučeny z výhod smlouvy. V žádném případě vypovězení nesmí býti odůvodněno bytovou nouzí nebo nezaměstnaností.

Článek II.

S příslušníky jedné z vysokých smluvních stran, kteří se ubírají na veletrhy, trhy a výstavy na území druhé vysoké smluvní strany, aby tam obchodovali a vystavovali, bude se vzájemně zacházeti jako s vlastními příslušníky, mohou-li předložiti legitimaci, vydanou úřady státu, jehož jsou příslušníky.

Článek III.

S příslušníky každé vysoké smluvní strany bude se na území druhé vysoké smluvní strany zacházeti, pokud jde o jejich právní postavení, jejich majetek movitý i nemovitý, jejich práva a zájmová účastenství, stejně příznivě jako s příslušníky kteréhokoliv třetího státu. Budou míti možnost spravovati své záležitosti na území druhé vysoké smluvní strany buď osobně, nebo prostředníky jimi zvolenými, aniž by byli v tomto ohledu podrobeni jiným omezením než těm, která jsou stanovena zákony a nařízeními, platnými na příslušném území.

Budou míti právo vystupovati osobně, nebo plnomocníky před soudy a správními úřady druhé vysoké smluvní strany a nebudou podléhati jiným omezením než těm, která jsou stanovena zákony a nařízeními, platnými na příslušném území, a bude se s nimi v každém ohledu stejně zacházeti jako s příslušníky kteréhokoliv jiného státu.

Žádná z vysokých smluvních stran neučiní opatření, postihující vlastnictví nebo užívání statků a práv nebo zájmy příslušníků druhé strany, jestliže by za stejných podmínek nepodrobovala týmž opatřením statky, práva nebo zájmy vlastních příslušníků.

Článek IV.

Příslušníci jedné z vysokých smluvních stran nebudou přidrženi na území druhé strany k žádné vojenské službě a naopak nebude se jim nikterak brániti, aby dostáli své vojenské povinnosti ve vlastním státě.

Budou osvobozeni od jakýchkoliv dávek, ukládaných náhradou za osobní službu vojenskou, ode všech vojenských plnění a rekvizic osobních, avšak budou podrobeni, pokud jde o jejich movitý nebo nemovitý majetek v zemi, vojenským rekvizicím a břemenům vojenského ubytování za těchto podmínek jako vlastní příslušníci.

Artykuł V.

Obywatele jednej z Wysokich Układających się Stron nie będą podlegali na terytorium drugiej Układającej się Strony, z tytułu osobistego oraz posiadanego przez nich mienia, jak również z tytułu wykonywania różnego rodzaju handlu, przemysłu, rzemiosł i zawodów, żadnym podatkiem, opłatami i świadczeniami jakiegokolwiek rodzaju, innym lub wyższym od tych, które są pobierane od obywateli własnych.

Te postanowienia nie stanowią przeszkody do pobierania opłat za pobyt bądź opłat, związanych z wykonywaniem formalności policyjnych. Obywatele obu Wysokich Układających się Stron będą korzystali pod tym względem z traktowania przyznanego obywatelom państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł VI.

Przedsiębiorstwa znacjonalizowane, przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe, jako też spółki akcyjne i inne spółki handlowe, przemysłowe, finansowe, transportowe, spółki gospodarcze i zarobkowe, nazywane w dalszym ciągu tekstu „przedsiębiorstwami“, które posiadają swą siedzibę na terytorium jednej z Wysokich Układających się Stron i które, stosownie do ustaw tego Państwa, są tam prawnie założone, będą miały prawo również na terytorium drugiej Strony korzystać w pełni ze swoich uprawnień, a zwłaszcza będą one miały prawo występować przed sądami w charakterze powodów lub pozwanych.

Dopuszczenie tych przedsiębiorstw do wykonywania ich handlu lub przemysłu na terytorium drugiej Układającej się Strony odbywać się będzie według ustaw i rozporządzeń, które obowiązują lub będą obowiązywać na tym terytorium.

Działalność tych przedsiębiorstw, założonych według ustawodawstwa jednej z Wysokich Układających się Stron, o ile jest wykonywana na terytorium Układającej się Strony, poddana będzie ustawom i rozporządzeniom tej Strony, o ile na mocy umowy specjalnej nie będzie postanowione inaczej. Wyżej wymienione przedsiębiorstwa, po ich dopuszczeniu do ich działalności, korzystać będą pod każdym względem z tych samych praw, które są lub będą przyznane w tych sprawach przedsiębiorstwom tego samego rodzaju państwa najbardziej uprzywilejowanego, co jednakże nie dotyczy uprawnień wydawanych na podstawie systemu koncesyjnego lub według swobodnego uznania w sprawach administracyjnych.

Wymienione przedsiębiorstwa jednej z Wysokich Układających się Stron nie będą obciążone na terytorium drugiej Układającej się Strony, przy wykonywaniu ich handlu lub przemysłu, żadnymi podatkami, opłatami lub świadczeniami innymi lub wyższymi od tych, jakie obciążają przedsiębiorstwa własne.

Do sytuacji prawnej wymienionych przedsiębiorstw, ich majątku ruchomego i nieruchomego, ich uprawnień i interesów na terytorium drugiej Strony odnoszą się odpowiednio postanowienia Artykułów III i V.

Artykuł VII.

Postanowienia Artykułów I — VI, o ile zapewniają traktowanie według zasady największego uprzywilejo-

Článek V.

Prislušníci jedné vysoké smluvní strany nebudou podroběni na území druhé smluvní strany za svou osobu a svůj majetek, ani za výkon jakéhokoliv obchodu, živnosti, řemesla nebo zaměstnání žádným jiným nebo vyšším daním, dávkám a břemenům než jakým jsou podroběni vlastní prislušníci.

Tato ustanovení nejsou na překážku, aby se vybíraly dávky z pobytu, nebo dávky související se splněním policejních formalit. S prislušníky obou vysokých smluvních stran se bude v tomto ohledu nakládati stejně jako s prislušníky státu požívajícího nejvyšších výhod.

Článek VI.

Národní podniky, podniky státní a komunální jakož i společnosti akciové a jiné společnosti obchodní, průmyslové, finanční a dopravní, hospodářská a výroková společenstva, v dalším „podniky“, které mají své sídlo na území jedné z vysokých smluvních stran a podle zákonů tohoto státu jsou tam po právu ustaveny, budou mít právo také na území druhé strany uplatňovati všechna svá práva a zejména vystupovati před soudy jako žalobci nebo žalovaní.

Připuštění uvedených podniků k provozování jejich obchodu nebo živnosti na území druhé vysoké smluvní strany bude se řídití zákony a nařízeními, které platí nebo budou platiti na tomto území.

Činnost těchto podniků ustavených podle zákonodárství jedné z vysokých smluvních stran pokud se vykonává na území druhé smluvní strany, bude podrobena zákonům a nařízením této strany, nebude-li stanoveno zvláštní smlouvou jinak. V každém ohledu výše jmenované podniky budou požívati, jsouce připuštěny, téžže práv, která jsou nebo budou přiznána v tomto oboru podnikům stejného druhu státu požívajícího nejvyšších výhod, což se však nedotýká rozhodnutí činěných na základě koncesního systému nebo podle volného uvážení ve věcech správních.

Jmenované podniky jedné vysoké smluvní strany nebudou podroběny na území druhé smluvní strany při provozování svého obchodu nebo živnosti žádným daním, dávkám nebo poplatkům jiným nebo vyšším než kterým jsou podroběny vlastní podniky.

O právním postavení těchto podniků, jejich majetkem movitým i nemovitým, jejich právech a zájmových účastenstvích na území druhé strany, platí přiměřeně ustanovení článku III. a V.

Článek VII.

Ustanovení článku I až VI, pokud zaručují nakládání podle zásady nejvyšších výhod, nedotýkají

wania, nie naruszają w niczym specjalnych ustaw, rozporządzeń i przepisów w zakresie produkcji, handlu, przemysłu, rzemiosł i ich wykonywania, policji oraz bezpieczeństwa i zdrowia publicznego, które obowiązują lub będą obowiązywać na terytorium Wysokich Układających się Stron, a dotyczą wszystkich obcokrajowców w ogóle.

Artykuł VIII.

Przedstawiciele i pełnomocnicy przedsiębiorstw wymienionych w Artykule VI, handlujący, fabrykanci i inni przemysłowcy, którzy dowiodą przez okazanie karty legitymacyjnej, wydanej przez kompetentne władze ich kraju, że są tam uprawnieni do wykonywania swego handlu lub swego przemysłu, że uiszczają tam podatki i opłaty ustawowo przewidziane, będą mieli prawo osobiście bądź przez swych komiwojażerów czynić zakupy na terytorium drugiej Wysokiej Układającej się Strony oraz przyjmować zamówienia także na podstawie próbek, a to zawsze zgodnie z ustawami i rozporządzeniami, które obowiązują lub będą obowiązywać na tym terytorium w przedmiocie zawierania lub przeprowadzania transakcji z zagranicą. Nie będą obowiązani z tego tytułu do uiszczania żadnych specjalnych opłat.

Powyższe postanowienia nie stosują się do osób trudniących się przemysłem wędrownym, domokrażstwem, jak również poszukiwaniem zamówień u osób fizycznych nie trudniących się ani handlem ani przemysłem, przy czym każda z Wysokich Układających się Stron zastrzega sobie pod tym względem zupełną swobodę swego ustawodawstwa.

Przedstawiciele i pełnomocnicy przedsiębiorstw wymienionych w Artykule VI, handlujący, fabrykanci i komiwojażerowie w ich służbie, zaopatrzeni w kartę legitymacyjną, będą mieli prawo posiadania przy sobie próbek lub wzorów, ale nie towarów.

Wysokie Układające się Strony podadzą sobie wzajemnie do wiadomości, którym urzędom powierzone zostało wydawanie kart legitymacyjnych i jakimi przepisami mają się wyżej wymienione osoby kierować przy wykonywaniu swego handlu.

Karty legitymacyjne są wolne od uwierzytelnienia konsularnego lub innego.

Postanowienia Międzynarodowej Konwencji o uproszczeniu formalności celnych, podpisanej w Genewie 3 listopada 1923 r., będą miały zastosowanie przy przywozie i odwrotnym wywozie próbek i wzorów.

W tym względzie, jak również we wszystkich innych sprawach, przewidzianych w tym artykule, Wysokie Układające się Strony zastosują wzajemnie traktowanie na stopie państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł IX.

Daniny wewnętrzne pobierane na rzecz kogokolwiek, które obciążają lub będą obciążać produkcję, fabrykację, obieg lub spożycie pewnego gatunku towaru na terytorium jednej z Wysokich Układających się Stron, nie dotkną z żadnego tytułu wytworów Strony drugiej silniej lub uciążliwiej, niż wytwory krajowe tego samego rodzaju, lub w braku tych wytworów, niż wytwory państwa najbardziej uprzywilejowanego.

se nikterak zvláštních zákonů, nařízení a předpisů v oboru výroby, obchodu a živnosti, řemesel a jejich výkonu, policie, veřejné bezpečnosti a veřejného zdravotnictví, které platí nebo budou platiti na území vysokých smluvních stran a vztahují se všeobecně na všechny cizince.

Článek VIII.

Zástupci a zmocněnci podniků uvedených ve čl. VI., obchodníci, továrníci a jiní živnostníci, kteří prokáží předložením legitimace, vydané příslušnými úřady svého státu, že jsou tam oprávněni provozovati svůj obchod anebo živnost, a že tam platí daně a poplatky zákonem předepsané, budou mít právo osobně nebo svými cestujícími uzavíratí na území druhé vysoké smluvní strany koupě a přijímatí zakázky i podle vzorků a to vždy ve shodě se zákony a nařízeními, které platí nebo budou platiti na tomto území o uzavírání nebo provozování obchodů s cizinou. Nebudou povinni platiti z tohoto důvodu žádných zvláštních poplatků.

Hořejší ustanovení nevztahuje se na osoby provozující kočovná zaměstnání, nebo podomní obchod, jakož i na vyhledávání zakázek u fyzických osob neprovozujících ani živnosti ani obchodu, při čemž si každá z vysokých smluvních stran vyhrazuje v tomto oboru úplnou volnost svého zákonodárství.

Zástupci a zmocněnci podniků uvedených ve čl. VI., obchodníci, továrníci a obchodní cestující v jejich službě, opatření legitimací, budou mít právo mít s sebou vzorky nebo modely, nikoliv však zboží.

Vysoké smluvní strany si navzájem sdělí, které úřady jsou pověřeny vydávati legitimace, jakož i kterými předpisy shora uvedené osoby se mají řídití při provozování svého obchodu.

Legitimace budou osvobozeny od visa konsularního nebo jiného.

Při dovozu a zpětném vývozu vzorků a modelů bude používáno ustanovení mezinárodní konvence o zjednodušení celních formalit, podepsané v Ženevě dne 3. listopadu 1923.

V tom, jakož i v každém jiném ohledu, spadajícím pod tento článek, přiznávají si vysoké smluvní strany vzájemně nakládání podle doložky nejvyšších výhod.

Článek IX.

Vnitřní dávky, vybírané na účet kohokoliv, jež jsou nebo budou uvaleny na těžbu, výrobu, oběh nebo spotřebu některého druhu zboží na území jedné z vysokých smluvních stran, nepostihnou ze žádného titulu zboží druhé strany více nebo tíživěji, než domácí zboží téhož druhu, nebo, nesi-li ho, zboží státu pořizujícího nejvyšších výhod.

Artykuł X.

Towary, wytwory gleby i wyroby przemysłowe, przychodzące, a zarazem pochodzące z obszaru celnego jednej z Wysokich Układających się Stron, nie będą podlegały przy przywozie na obszar celny drugiej Strony innemu lub mniej przychylnemu traktowaniu pod względem celnym, niż takie same towary przychodzące, a zarazem pochodzące z państwa najbardziej uprzywilejowanego; w szczególności nie będą podlegały innym lub wyższym cłom lub opłatom, łącznie z wszelkimi ubocznymi opłatami i dodatkami, niż jakie się pobiera lub będzie pobierało od takich samych towarów jakiegokolwiek państwa trzeciego.

Traktowanie według klauzuli największego uprzywilejowania, przewidziane w ustępie pierwszym, będzie również stosowane przy wywozie towarów, wytworów gleby i wyrobów przemysłowych jednej z Wysokich Układających się Stron z jej obszaru celnego na obszar celny Strony drugiej.

Powyższe postanowienia odnoszą się również do wykonywania przepisów celnych, celnej odprawy towarowej, postępowania przy badaniu i analizie przywożonych towarów, do warunków płacenia ceł i opłat oraz do taryfowania towarów i interpretacji taryfy celnej.

Wyroby wyprodukowane na obszarze celnym jednej z Wysokich Układających się Stron przez przeróbkę zagranicznych materiałów także i w obrocie warunkowym, będą uważane również za wyroby przemysłowe tej Strony pod warunkiem, że wyroby te przez przeróbkę uległy poważnej zmianie. Granice zmiany, powodującej uznanie wyrobu wyprodukowanego z materiałów zagranicznych za wyrób Strony Układającej się, określają autonomiczne przepisy ogólne obowiązujące na obszarze celnym państwa przywożącego, przy czym zapewnia się traktowanie na stopie państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł XI.

Klauzuli największego uprzywilejowania, przewidzianej w artykułach poprzednich, nie stosuje się:

- 1) do przywilejów, które są lub mogą być przyznane przez jedną z Wysokich Układających się Stron, w celu ułatwienia ruchu granicznego z państwami sąsiadującymi, w pasie nie przekraczającym 15 km z jednej i z drugiej strony granicy,
- 2) do korzyści specjalnych wynikających z unii celnej,
- 3) do praw i przywilejów, przyznanych przez jedną z Układających się Stron państwu trzeciemu w umowach wielostronnych, w których druga Strona nie uczestniczyła, jeżeli te prawa i przywileje zostały ustalone umowami wielostronnymi w ramach Narodów Zjednoczonych i przewidującymi możliwość przystąpienia dla wszystkich państw. Zainteresowana Układająca się Strona może jednak żądać przyznania jej tych praw lub przywilejów, jeżeli prawa te lub przywileje zostały ustalone również w innych umowach niż wielostronnych, odpowiadających wymienionym wyżej warunkom, lub też jeżeli Strona żądająca korzystania z nich gotowa jest nawzajem udzielić równego traktowania.

Článek X.

Zboží, zemské plodiny a průmyslové výrobky přicházející a pocházející z celního území jedné z vysokých smluvních stran nebudou podléhati při dovozu do celního území druhé strany jinému nebo méně příznivému nakládání v ohledu celním, než stejné zboží, pocházející a přicházející ze státu používajícího nejvyšších výhod, zejména nebudou podléhati jiným a vyšším cłům nebo dávkám, včetně všech vedlejších poplatků a přírážek, než jaké se vybírají nebo budou vybíratí ze stejného zboží kteréhokoliv třetího státu.

Nakládání podle doložky nejvyšších výhod stanovené v prvním odstavci, bude rovněž platiti při vývozu zboží, zemských plodin a průmyslových výrobků jedné z vysokých smluvních stran z jejího celního území do celního území druhé strany.

Shora uvedená ustanovení se vztahují rovněž na provádění celních předpisů, celní projednávání zboží, postup při zkoumání a rozboru dovážených výrobků, podmínky placení cla a poplatků jakož i na zařadování zboží a výklad celního sazebníku.

Výrobky získané na celním území jedné z vysokých smluvních stran zpracováním cizozemských hmot, a to i v záporném styku, budou považovány rovněž za průmyslové výrobky této strany pod podmínkou, že tyto výrobky doznaly zpracováním značné změny. Hranice změny, jež má za následek uznání výrobku, vyrobeného z cizozemských hmot, za výrobek smluvní strany, řídí se autonomními předpisy všeobecně platnými na celním území dovozního státu, při čemž se zajišťuje nakládání podle doložky nejvyšších výhod.

Článek XI.

Nakládání podle doložky nejvyšších výhod upravené v předchozích článcích se nevztahuje na:

- 1) výhody, jež jsou nebo budou přiznány jednou z vysokých smluvních stran k usnadnění pohraničního styku se sousedními státy v pásmu nepřesahujícím 15 km s té i oné strany hranice;
- 2) zvláštní výhody, vyplývající z celní unie;
- 3) práva a výsady, přiznané některou ze smluvních stran třetímu státu v mnohostranných úmluvách, na nichž by druhá strana nebyla zúčastněna, jestliže tato práva a výsady byly sjednány v mnohostranných úmluvách, v rámci Spojených Národů a otevřených k přístupu všem státům. Dovčená smluvní strana může však požadovati výhody z těchto práv nebo výsad, jestliže tato práva nebo výsady byly sjednány také v jiných úmluvách než mnohostranných, odpovídající shora uvedeným podmínkám nebo také je-li strana, která požaduje, aby jich byla účastna, ochotna poskytnouti navzájem stejné nakládání.

Artykuł XII.

Klauzuli największego uprzywilejowania nie stosuje się do specjalnych postanowień umów zawartych pomiędzy jedną z Wysokich Układających się Stron a państwem trzecim w celu zrównoważenia opodatkowania w kraju i za granicą, rozgraniczenia zwierzchnictwa obu państw w dziedzinie podatkowej, a w szczególności w celu uniknięcia podwójnego opodatkowania.

Artykuł XIII.

Dopóki nie będzie mogła być wprowadzona całkowita wolność handlu pomiędzy obu Wysokimi Układającymi się Stronami, zakazy lub ograniczenia przywozu lub wywozu, które są lub będą w mocy na obszarze celnym jednej z Wysokich Układających się Stron, będą mogły być stosowane do handlu Strony drugiej tylko w wypadku, jeżeli zakazy lub ograniczenia te dotyczyć również będą wszystkich innych państw.

Artykuł XIV.

Zobowiązania wymienione w poprzednim artykule nie mają zastosowania do niżej wymienionych zarządzeń prohibicyjnych lub ograniczających, pod warunkiem jednak, że nie będą one stosowane w sposób stanowiący dowolną dyskryminację między państwami obcymi, gdzie istnieją te same warunki, ani też w sposób, któryby stanowił ukryte ograniczenia we wzajemnej wymianie towarów:

- 1) zakazy lub ograniczenia dotyczące bezpieczeństwa publicznego,
- 2) zakazy lub ograniczenia ustanawiane ze względów moralnych lub humanitarnych,
- 3) zakazy lub ograniczenia dotyczące handlu bronią, amunicją i materiałem wojennym lub, w okolicznościach wyjątkowych, wszelkim zaopatrzeniem wojennym,
- 4) zakazy lub ograniczenia ustanawiane w interesie zdrowia publicznego bądź to dla ochrony zdrowia ludzi, bądź to zdrowia zwierząt, dalej w interesie ochrony roślin przed chorobami, owadami i szkodliwymi pasożytami, o ile te sprawy nie byłyby regulowane specjalnymi umowami,
- 5) zakazy lub ograniczenia, mające na celu ochronę majątku narodowego, artystycznego, historycznego lub archeologicznego,
- 6) zakazy lub ograniczenia stosowane do złota, srebra, monet lub pieniędzy papierowych i papierów wartościowych,
- 7) zakazy lub ograniczenia, mające na celu rozciągnięcie na wytwory zagraniczne systemu ustanowionego wewnątrz kraju dla produkcji, handlu, przewozu i spożycia podobnych artykułów krajowych,
- 8) zakazy lub ograniczenia stosowane do wytworów, które, o ile chodzi o produkcję lub handel, stanowią lub będą stanowić przedmiot monopolów państwowych lub wykonywanych pod kontrolą państwa.

Č l á n e k XII.

Nakládání podle doložky nejvyšších výhod se nevztahuje na zvláštní ustanovení smluv, uzavřených mezi jednou z vysokých smluvních stran a třetím státem k dosažení rovnováhy při zdanění v tuzemsku a v cizině, k vymezení daňové výsosti obou států a zejména k zamezení dvojího zdanění.

Č l á n e k XIII.

Po dobu, než nastane úplná volnost obchodu mezi oběma vysokými smluvními stranami nebude se používati na obchod druhé strany omezení nebo zákazů při dovozu a vývozu, které platí nebo budou platiti na celním území jedné z vysokých smluvních stran, leč by se tato omezení a zákazy vztahovaly též ne všechny jiné státy.

Č l á n e k XIV.

Závazky, stanovené v článku předchozím, nevztahují se na níže uvedené zákazy nebo omezení, a však s podmínkou, že jich nebude používáno jako prostředků k libovolné diskriminaci vůči cizím státům, kde jsou dány stejné předpoklady, ani jako prostředků k zastřenému omezení vzájemné výměny zboží:

- 1) zákazy nebo omezení, týkající se veřejně bezpečnosti,
- 2) zákazy nebo omezení, vydané z důvodů mravnosti nebo lidskosti,
- 3) zákazy nebo omezení obchodu se zbraněmi, střelivem a válečným materiálem nebo, za mimořádných okolností, veškerými válečnými potřebami,
- 4) zákazy nebo omezení vydané v zájmu veřejného zdravotnictví ať na ochranu zdraví lidí nebo zdraví zvířat, dále v zájmu ochrany rostlin před chorobami, hmyzem a škodlivými příživníky, pokud by tyto otázky nebyly upraveny zvláštními úmluvami,
- 5) zákazy nebo omezení na ochranu národního majetku uměleckého, historického nebo archeologického,
- 6) zákazy nebo omezení, týkající se zlata, stříbra, mincí, papírových peněz a cenných papírů,
- 7) zákazy nebo omezení, jimiž se má rozšířiti na cizozemské výrobky režim, který platí nebo bude platiti ve vlastní zemi pro výrobu, obchod nebo dopravu a spotřebu domácích výrobků téhož druhu,
- 8) zákazy nebo omezení platné pro výrobky, jež jsou nebo budou, pokud jde o výrobu nebo obchod, předmětem státního monopolu nebo monopolů provozovaných pod státním dozorem.

Artykuł XV.

Rozumie się, że postanowienia poprzednich Artykułów XIII i XIV nie naruszają w niczym prawa obu Wysokich Układających się Stron do poczynienia koniecznych zarządzeń celem ochrony żywotnych interesów Państwa w okolicznościach wyjątkowych i nadzwyczajnych.

Artykuł XVI.

Pod warunkiem powrotnego wywozu lub powrotnego przywozu i z zastrzeżeniem środków koniecznej kontroli, zachowania obowiązujących przepisów i złożenia zabezpieczenia zapewniającego pobranie opłat, które mogłyby się ewentualnie należeć, będzie udzielone zwolnienie od wszelkich opłat wejściowych i wyjściowych w granicach obowiązującego ustawodawstwa dla:

- 1) przedmiotów przeznaczonych do naprawy,
- 2) narzędzi, instrumentów i narzędzi mechanicznych, które przedsiębiorca lub firma jednej z Wysokich Układających się Stron wywozi na terytorium drugiej Strony, aby tam przedsięwziąć przy pomocy personelu roboty montażowe, doświadczalne lub naprawy, gdy te przedmioty będą przewożone przez przedsiębiorstwo transportowe lub gdy je przewozi personel osobiście,
- 3) przedmiotów przesyłanych z jednego Państwa do drugiego dla wypróbowania doświadczeń lub naśladowania,
- 4) towarów (z wyjątkiem artykułów spożywczych), które są posyłane na targi, wystawy i konkursy,
- 5) wozów meblowych (przeprowadzkowych), które przekraczają granice w celu przewiezienia przedmiotów z terytorium jednej z Wysokich Układających się Stron na terytorium drugiej Strony nawet wtedy, gdy wracają z nowym ładunkiem, bez względu na to, gdzie załadowanie miało miejsce, pod warunkiem jednakże, żeby w międzyczasie nie były one użyte do transportu wyłącznie wewnątrz kraju — przy czym zgodzono się, że te środki transportowe rozumie się łącznie z koniecznymi przynależnościami, używanymi podczas transportu, i że dla powrotnego wywozu będzie dany okres sześciomiesięczny,
- 6) próbek i wzorów, stosownie do Konwencji Międzynarodowej o uproszczeniu formalności celnich, podpisanej w Genewie 3 listopada 1923 r.; okres dla powrotnego wywozu ustala się na sześć miesięcy, przy czym zgodzono się, że na żądanie przywoźącego będzie on przedłużony do dwunastu miesięcy,
- 7) opakowań zewnętrznych wszelkiego rodzaju, używanych, które przywozi się celem ponownego napełnienia, a następnie wywozi napełnione, jak również opakowań wszelkiego rodzaju, zużytych, w wypadku, gdy chodzi o zwrot opakowania, pochodzącego z wywiezionych już przesyłek i jeżeli ono powraca w określonym terminie.

Artykuł XVII.

Jeżeli towary wywiezione z jednego kraju do kraju drugiego wracają na żądanie pierwotnego eksportera dlatego, że ten, dla którego były przeznaczone, ich nie przyjął lub z innych powodów, odstąpi się przy powrotnym wywozie od pobrania cla wywozowego i wszelkich

Článek XV.

Rozumí se, že ustanovení předchozích článků XIII. a XIV. nedotýkají se nikterak práv obou vysokých smluvních stran učiniti potřebná opatření na ochranu životních zájmů států za okolností mimořádných a neobvyklých.

Článek XVI.

S podmínkou zpětného vývozu či zpětného dovozu a s výhradou, že budou učiněna nazbytná kontrolní opatření, zachovány předpisy a že bude vybrána jistota sloužící k zajištění dávek, jež by dle okolností měly být zaplacený, bude poskytnuto osvobození ode všech dávek dovozních a vývozních v rámci platných zákonu pro:

- 1) předměty určené ke správce,
- 2) náradí, přístroje a strojní pomůcky, které podnikatel nebo firma jedné z vysokých smluvních stran vyváží na území druhé strany, aby tam dala provést pracovním personálem montáž, vyzkoušení nebo opravy, ať jsou tyto předměty zasílány dopravním podnikem nebo dováženy samotným pracovním personálem,
- 3) předměty zasílané z jednoho státu do druhého k vyzkoušení, k pokusům nebo napodobení,
- 4) zboží (mimo věci spotřebitelné), zasílané na veletrhy, výstavy a soutěže,
- 5) stěhovací vozy, jež přestupují hranice proto, aby dopravovaly předměty z území jedné z vysokých smluvních stran do území druhé strany, i když se vracejí s novým nákladem, bez ohledu na to, kde byl do nich naložen avšak s podmínkou, že jich nebylo v mezidobí použito k dopravě výhradně vnitrozemské, při čemž jest shoda v tom, že tyto dopravní prostředky se rozumějí s příslušenstvím, nezbytným k obvyklému používání za dopravy a že lhůta ke zpětnému vývozu se stanoví šesti měsíci,
- 6) vzorky a modely, podle mezinárodní úmluvy o zjednodušení celních formalit, podepsané v Ženevě dne 3. listopadu 1923, lhůta ke zpětnému vývozu se stanoví šesti měsíci, při čemž je shoda v tom, že bude na žádost dovozce prodloužena až do dvanácti měsíců,
- 7) vnější obaly všeho druhu již upotřebené, které se dovážejí k naplnění a znovu vyvážejí naplněné, jednak obaly všeho druhu, již upotřebené, jde-li o obaly vrácené, pocházející z vyvezených zásilek a vracejí-li se v určené době.

Článek XVII.

Jestliže zboží, vyvážené ze země jedné do země druhé, se vrací na žádost původního vývozce proto, že je ten, jemuž je určeno, nepřijal, nebo z jiných důvodů, upustí se při zpětném vývozu od vybírání vývozního cla a všech vedlejších dávek a vrátí se

ubocznych opłat i zwróci się clo przywozowe i wszelkie uboczne opłaty już zapłacone, względnie odstąpi się od żądania tych należnych cel i opłat, pod warunkiem, że towary pozostaną do czasu powrotnego wywozu pod dozorem urzędu celnego i że powrotny wywóz będzie miał miejsce w terminie trzech miesięcy od przywozu, za pomocą tego samego listu przewozowego, o ile towary te nie doznały jakiegokolwiek zmiany.

Clo i inne opłaty przywozowe już uiszczone zostaną zwrócone również wtedy, kiedy towar zwolniony do obrotu zostanie zwrócony przez odbiorcę nadawcy w tym samym stanie, albo jeżeli towar zostanie odesłany na żądanie i rachunek nadawcy innej osobie w kraju wysyłki lub w jakimkolwiek trzecim kraju, dlatego że odbiorca zrzekł się transakcji lub dlatego że mu towar nie odpowiadał, pod warunkiem, że wywóz powrotny zostanie dokonany przez ten sam urząd celny, który dokonał odprawy celnej przy przywozie towaru, że będzie to miało miejsce w terminie dwumiesięcznym od dnia odprawy celnej oraz że powody powrotnego wywozu zostaną w należyty sposób udowodnione, a tożsamość towaru zostanie stwierdzona.

W innych wypadkach powrotnego wywozu towarów w tym artykule nie uregulowanych, każda z obu Układających się Stron traktować będzie przesyłki drugiej Układającej się Strony z największą życzliwością w ramach obowiązujących przepisów.

Artykuł XVIII.

Aby zapewnić wzajemnemu handlowi korzyści z traktowania stosownie do postanowień niniejszego Traktatu i aby wykluczyć jednocześnie wszelkie możliwe nadużycia, każda z Wysokich Układających się Stron będzie mogła żądać, aby towary, wytwory gleby i wyroby drugiej Strony były zaopatrzone przy ich przywozie w świadectwa pochodzenia.

Świadectwa pochodzenia będą wystawione przez izbę handlową, do której należy wysyłający, bądź przez inną instytucję uznaną przez kraj przeznaczenia.

Władze kraju przeznaczenia będą miały prawo żądać uwierzytelnienia świadectwa pochodzenia przez swego dyplomatycznego lub konsularnego przedstawiciela z wyjątkiem przypadku, gdy świadectwo będzie wystawione przez organy państwowe.

O ile by później jedna z Wysokich Układających się Stron udzieliła trzeciemu państwu zwolnień lub jakiegokolwiek ulg w przedmiocie świadectw pochodzenia, korzystanie z tych przywilejów będzie natychmiast rozszerzone, pod warunkiem wzajemności, na przywóz z obszaru celnego drugiej Strony.

Artykuł XIX.

Każda z Wysokich Układających się Stron zapewni na swym terytorium obywatelom drugiej Wysokiej Układającej się Strony, w ramach obowiązujących ustaw i rozporządzeń, skuteczną ochronę przeciwko nieuczciwej konkurencji i będzie traktować pod tym względem tych obywateli, jak swoich własnych.

Każda z Wysokich Układających się Stron zobowiązuje się w szczególności przedsięwziąć wszelkie potrzebne kroki, aby przeszkodzić na swym terytorium fałszy-

dowoznicio i vsechny vedlejší dávký již zaplacené, nebo se upustí od vymáhání těchto povinovaných cel a dávek pod podmínkou, že zboží zůstalo až do zpětného vývozu pod dozorem celního úřadu a že zpětný vývoz se uskuteční ve lhůtě tří měsíců od dovozu touže dopravní listinou, aniž zboží doznalo jakékoliv změny. Clo a vedlejší dávký dovozní již zaplacené budou vráceny též tehdy, bude-li zboží odbavené do volného oběhu vráceno příjemcem odesílateli v témže stavu, nebo bude-li zboží odesláno k příkazu a na účet zasilatele jiné osobě v zemi zásilky nebo v kterékoliv třetí zemi proto, že se příjemce zřekl obchodu nebo proto, že mu zboží nevyhovovalo za podmínky, že se zpětný vývoz provede u téhož celního úřadu, který zboží při dovozu odbavil, že se tak stalo v dvouměsíční lhůtě ode dne odbavení a konečně, že důvody zpětného vývozu byly řádně prokázány a že totožnost zboží byla zjištěna.

V jiných případech zpětného vývozu zboží, tímto článkem neupravených, bude každá z obou smluvních stran postupovati vůči zásilkám druhé smluvní strany v rámci platných předpisů s největší blahovůlí.

Článek XVIII.

Aby vzájemnému obchodu byly zajištěny výhody zacházení podle této úmluvy, a aby bylo současně vyloučeno jakékoli možné zneužití, bude moci každá vysoká smluvní strana požadovati, aby zboží, plodiny, zemské nebo výrobky druhé strany byly při dovozu doprovázeny osvědčením původu.

Osvědčení původu budou vydávána obchodní komorou, k níž přísluší odesílatel nebo jinou institucí, kterou uzná země určení.

Vláda země určení bude míti právo požadovati ověření osvědčení původu svým diplomatickým nebo konsulárním zástupcem, s výjimkou případů, kdy osvědčení bude vydáno státními orgány.

Poskytne-li jedna z vysokých smluvních stran později třetímu státu osvobození nebo jakékoliv úlevy ve věci osvědčení původu, užívání těchto výhod bude ihned pod podmínkou vzájemnosti rozšířeno na dovoz z celního území druhé strany.

Článek XIX.

Každá vysoká smluvní strana zabezpečí na svém území příslušníkům druhé vysoké smluvní strany, v rámci platných zákonů a nařízení, účinnou ochranu proti nekalé soutěži a bude s těmito příslušníky nakládati v tomto směru jako s vlastními.

Každá vysoká smluvní strana se zejména zavazuje, že učiní veškerá nutná opatření, aby potlačila na svém území nesprávné používání označování

wemu używaniu regionalnych oznaczeń pochodzenia, zwłaszcza odnośnie chmielu, produktów z winnej latorośli, piwa, wód mineralnych i produktów z wód mineralnych, jeśli druga Układająca się Strona te oznaczenia ustawowo chroni i podaje je do wiadomości Stronie pierwszej.

Wyżej uczynione podanie do wiadomości winno zwłaszcza określać postanowienia odnośnych ustaw i przepisów tego Państwa, ustalających uprawnienia do oznaczenia pochodzenia.

Jako fałszywie użyte uchodzą regionalne oznaczenia pochodzenia jednego z obu państw, jeśli zostaną użyte dla wyrobów, którym ustawowo postanowienia tego państwa tego przywileju odmawiają.

Pod nazwą czeskosłowacki chmiel, zwłaszcza pod nazwą „Český chmiel“ („Žatecký chmiel“, „Roudnický chmiel“, „Ústěcký chmiel“, „Dubský chmiel“), „Moravský chmiel“ („Tršický chmiel“) może być dopuszczony do obrotu w Polsce tylko chmiel, który stosownie do obowiązujących w Czechosłowacji ustawowych przepisów o oznaczaniu pochodzenia chmielu posiada znak i certyfikat uwierzytelniający, wydany przez publiczny czeskosłowacki Urząd Kontrolny (znakowania). Prócz tego musi taki chmiel znajdować się w opakowaniu oryginalnym, to jest w opakowaniu opatrzonym świadectwem pochodzenia, pieczęcią i plombą, stosownie do wspomnianych czeskosłowackich przepisów.

Postanowienia tego artykułu nie odnoszą się do towarów tranzytowych.

Artykuł XX.

Obie Wysokie Układające się Strony zgadzają się co do tego, że we wzajemnych stosunkach kierować się będą postanowieniami Międzynarodowej Konwencji o uproszczeniu formalności celných, podpisanej w Genewie dnia 3 listopada 1923 r.

Artykuł XXI.

We wszystkich kwestiach, odnoszących się do komunikacji kolejowej, wodnej śródlądowej, morskiej, drogowej, lotniczej i pocztowej oraz do telekomunikacji, Wysokie Układające się Strony będą stosowały we wzajemnych stosunkach postanowienia odpowiednich polsko-czeskosłowackich umów i konwencji międzynarodowych, do których przystąpiły lub przystąpią w przyszłości.

Artykuł XXII.

We wszystkich kwestiach, odnoszących się do tranzytu międzynarodowego, Wysokie Układające się Strony będą stosowały we wzajemnych stosunkach postanowienia barcelońskiej konwencji i Statutu o wolności tranzytu z dnia 20 kwietnia 1921 r.

Artykuł XXIII.

Wysokie Układające się Strony zobowiązują się wzajemnie stosować politykę taryfową ożywioną duchem jak największej życzliwości.

místního původu, zvláště pokud jde o chmel, výrobky z vinné révy, pivo, minerální vody a výrobky z minerálních vod, pokud druhá smluvní strana toto označení řádně chrání a je první straně oznámila

Výše uvedené oznámení musí zvláště určití ustanovení příslušných zákonů a předpisů tohoto státu, stanovící oprávnění označení původu.

Za nesprávné používání se pokládají označení místního původu jednoho z obou států, je-li jich použito pro výrobky, jimž zákonná ustanovení tohoto státu tuto výhodu upírají.

Pod názvem československý chmiel, zvláště pod pojmenováním „Český chmiel“ („Žatecký chmiel“, „Roudnický chmiel“, „Ústěcký chmiel“, „Dubský chmiel“), „Moravský chmiel“ („Tršický chmiel“), smí se uváděti v Polsku do oběhu jen chmiel označovaný a provázený ověřovací listinou některé československé známkovny podle zákonných předpisů o označování původu chmele, platných v republice Československé. Mimo to, musí byti takový chmiel v původním plnění, to jest v obalu, opatřeném označením původu, pečeti a plombou, podle zmíněných československých předpisů.

Ustanovení tohoto článku nevztahují se na zboží průvozní.

Č l á n e k XX.

Obě vysoké smluvní strany se shodují v tom, že ve vzájemných stycích budou používati ustanovení mezinárodní úmluvy o zjednodušení celních formalit, podepsané v Ženevě dne 3. listopadu 1923.

Č l á n e k XXI.

Ve všech otázkách, týkajících se přepravy železniční, vodní — vnitrozemské, námořní, silniční, letecké a poštovní, jakož i telekomunikační, budou se vysoké smluvní strany řídit ve vzájemných stycích ustanoveními příslušných československo-polských úmluv a mezinárodních úmluv, k nimž přistoupily nebo v budoucnu přistoupí.

Č l á n e k XXII.

Ve všech otázkách, týkajících se mezinárodního průvozu, budou se vysoké smluvní strany řídit ve vzájemných stycích ustanoveními barceloňské úmluvy a statutu o svobodě transitu ze dne 20. dubna 1921.

Č l á n e k XXIII.

Vysoké smluvní strany se zavazují, že budou prováděti vzájemně tarifní politiku prochnutou duchem co nejvícejší blahovůle.

Artykuł XXIV.

Obie Wysokie Układające się Strony będą się starały ułatwić i przyspieszać wykonywanie formalności celnych i paszportowych w komunikacji wzajemnej i tranzytowej.

Artykuł XXV.

Co się tyczy żeglugi śródlądowej i morskiej, to we wzajemnych stosunkach Wysokich Układających się Stron będą miarodajne odpowiednie umowy nawigacyjne polsko-czeskosłowackie i konwencje międzynarodowe, do których obydwie Wysokie Układające się Strony już przystąpiły lub przystąpią w przyszłości.

Artykuł XXVI.

Wysokie Układające się Strony zawrą w najbliższym czasie umowę weterynaryjną, która będzie tworzyć nierozdzieloną część niniejszego Traktatu.

Do chwili wejścia w życie nowej umowy weterynaryjnej pozostają w mocy postanowienia Umowy Weterynaryjnej i Protokołu Końcowego do niej z dnia 10.II 1934 r.

Artykuł XXVII.

Wysokie Układające się Strony zobowiązują się przystąpić jak najszybciej do zawarcia specjalnej umowy regulującej wzajemną pomoc przy odprawie celnej, przy zapobieganiu, ściganiu i karaniu wykroczeń przeciw przepisom celnym, jako też i wzajemną pomoc prawą w celnych sprawach karnych.

Artykuł XXVIII.

Traktat niniejszy będzie ratyfikowany, a dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w Warszawie, jak tylko to będzie możliwe.

Wejdzie on w życie w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

Jednakże oba Rządy mogą się porozumieć co do jego wcześniejszego wejścia w życie, jeśli ich odnośne ustawodawstwa do tego je uprawniają.

Traktat niniejszy pozostaje w mocy w ciągu 5 lat, poczynając od dnia wejścia jego w życie. Po upływie tego terminu przedłuża się milcząco jego moc obowiązującą na czas nieokreślony z tym, że każdej z Wysokich Układających się Stron przysługiwać będzie prawo wypowiedzenia go na 6 miesięcy naprzód.

Konwencja handlowa i nawigacyjna z dnia 10.II 1934 r. traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim; oba teksty są autentyczne.

Na dowód czego wyżej wymienieni pełnomocnicy Traktat niniejszy podpisali i opatrzyli swymi pieczęciami.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
H. MINC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE m. p.

Za Rząd
Republiki Czeskosłowackiej
Hubert RIPKA m. p.
Jan MASARYK m. p.

Článek XXIV.

Obě vysoké smluvní strany budou usilovati o to, aby provádění celních a pasových formalit v přepravě vzájemné a průvozní bylo ulhčeno a urychleno.

Článek XXV.

V plavbě vnitrozemské a námořní budou pro vzájemné styky vysokých smluvních stran směrodatnými příslušné československo-polské plavební úmluvy, jakož i mezinárodní úmluvy, k nimž obě vysoké smluvní strany přistoupily nebo v budoucnu přistoupí.

Článek XXVI.

Vysoké smluvní strany sjednají během nejbližší doby veterinární úmluvu, která bude tvořiti nedílnou součást této smlouvy. Do té doby než tato nová veterinární úmluva nabude účinnosti, bude platiti ustanovení veterinární úmluvy a závěrečného protokolu k ní ze dne 10. února 1934.

Článek XXVII.

Vysoké smluvní strany se zavazují, že co nejdříve sjednají zvláštní úmluvu, upravující vzájemnou podporu při celním projednávání, při zamezování, stíhání a trestání přestupků celních předpisů, jakož i vzájemnou právní pomoc v celních trestních věcech.

Článek XXVIII.

Tato smlouva bude ratifikována a ratifikační listiny budou vyměněny ve Varšavě, jakmile to bude možné.

Nabude účinnosti dnem výměny ratifikačních listin.

Avšak obě vlády mohou se dohodnouti o jejím dřívějším uvedení v účinnost, jestliže jejich příslušná zákonodárství je k tomu opravňují.

Tato smlouva zůstává závaznou po dobu pěti let ode dne, kdy nabude účinnosti. Po uplynutí této lhůty prodlužuje se její účinnost mlčky na neomezenou dobu s tím, že každá z vysokých smluvních stran má právo vypovědět ji šest měsíců předem.

Obchodní a plavební úmluva ze dne 10. února 1934 pozbývá účinnosti dnem nabytí účinnosti této smlouvy.

Sepsáno ve dvou vyhotoveních každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

Čemuž na svědomí shora jmenovaní plnomocníci tuto smlouvu podepsali.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu
republiky Československé
Hubert Ripka v. r.
Jan Masaryk v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. Minc v. r.
S. Wierblowski v. r.
A. Rose v. r.

Załącznik Nr 1a

Příloha 1a

PROTOKÓŁ KONCOWY.

ZÁVĚREČNÝ PROTOKOL.

Przystępując do podpisania Traktatu Handlowego zawartego w dniu dzisiejszym, podpisani pełnomocnicy złożyli następujące zastrzeżenia i oświadczenia, które stanowią część nierozdzielnej niniejszego Traktatu:

Přistupující k podpisu obchodní smlouvy uzavřené dnešního dne, podepsaní plnomocníci učinili tyto výhrady a tato prohlášení, jež budou tvořiti nedílnou část této smlouvy:

A.

Do Artykułu II.

Obie Wysokie Układające się Strony zgadzają się co do tego, że postanowienia Artykułu II nie dotyczą przepisów paszportowych.

A.

K č l á n k u II.

Obě vysoké smluvní strany se shodují v tom, že ustanovení článku II, se nedotýkají předpisů o pasech.

Do Artykułu III ustęp 2.

Postanowienia tego ustępu należy rozumieć w ten sposób, że nie załatwiają one sprawy kaucji auktorycznej i prawa ubogich; przedmiot ten uregulowany jest osobną umową.

K č l á n k u III. odst. 2.

Ustanovení tohoto odstavce jest rozuměti tak, že neupravují skládání žalobní jistoty a práva chudých; tyto věci jsou upraveny ve zvláštní úmluvě.

Do Artykułu IV.

Pod słowem „rekwizycja“ należy rozumieć wszelkie świadczenia materialne na korzyść administracji wojskowej, o ile nie zastępują one świadczeń nałożonych w miejsce służby osobistej.

K č l á n k u IV.

Slovem „rekvisice“ rozumějí se všechna hmotná plnění ve prospěch vojenské správy, pokud nenahrazují plnění uložená náhradou za osobní službu.

Do Artykułu XVI punkt 1.

Rozumie się, że dodatki dodane za granicą podlegają cłu przywozowemu.

K č l á n k u XVI bod 1.

Rozumí se, že přídatky v cizině přibylé, podléhají dovoznímu cłu.

Do Artykułu XIX.

Rząd Polski chcąc zapewnić, stosownie do swego własnego ustawodawstwa wewnętrznego, ochronę nazwy „Plznenske pivo“ („Piwo Pilzeńskie“) oświadcza, że uważa nazwę „Plznenske pivo“ („Piwo Pilzeńskie“) za oznaczenie miejsca pochodzenia, do którego browary w Pilźnie mają prawo, i zobowiązuje się zapewnić tej nazwie ochronę taką samą, jaką się powszechnie przyznaje, stosownie do ustawodawstwa, produktem mającym prawo do nazwy miejsca pochodzenia.

K č l á n k u XIX.

Vláda polská ve snaze zajistiti ochranu označení „Plzeňské pivo“ („Piwo Pilzeńskie“) podle svého vnitřního zákonodárství prohlašuje, že pokládá označení „Plzeňské pivo“ („Piwo Pilzeńskie“) za označení místního původu příslušející pivovarům plzeňským a zavazuje se zajistiti tomuto označení stejnou ochranu, kterou podle svého zákonodárství může poskytnouti výrobkům s místním pojmenováním vůbec.

Ta ochrona przyznana będzie jedynie pod warunkiem, że Rząd Czeskosłowacki przedłoży Rządowi Polskiemu listę tych browarów w Pilźnie, które korzystają z tej ochrony stosownie do ustawodawstwa czeskosłowackiego.

Poskytnutí této ochrany je podmíněno tím, že československá vláda oznámí polské vládě seznam plzeňských pivovarů, jimž ochrana tato podle československého zákonodárství přísluší.

Rząd Polski przyzna w ten sam sposób swą ochronę również nazwom czeskosłowackiego chmielu, czeskosłowackich wód mineralnych i win, które mu zostaną przez Rząd Czeskosłowacki podane do wiadomości.

Stejným způsobem poskytne polská vláda ochranu také názvům československého chmele, československých mineralních vod i vin, jež jí budou československou vládou oznámeny.

Preparat chemiczny, nie wytworzony z naturalnej wody mineralnej chronionej według ustępu 2 Artykułu XIX, nie może być oznaczony chronioną nazwą tej wody, chyba że dodanym by było do tej nazwy, w sposób zwracający uwagę i wyraźny, słowo „sztuczny“ („sztuczna“) i zaznaczonym by było na etykietce miejsce wyrobu, przy czym etykieta taka musi istotnie różnić się formą, drukiem i barwą od etykiet używanych dla odpowiednich wód mineralnych.

Chemický preparát, který není vyroben z přírodní mineralní vody, podle druhého odstavce článku XIX. chráněné, nesmí býti označován chráněným názvem této vody, leč by k tomuto názvu bylo připojeno nápadně a zřetelně slovo „umělý“ („umělá“) a bylo vyznačeno místo výroby na vinetě, jež se podstatně liší formou, tiskem i barvou od vinet užívaných pro příslušné přírodní mineralní vody.

Inne rodzaje towarów będą korzystały z tejże samej ochrony po wzajemnym porozumieniu się Układających się Stron.

I jiné druhy zboží budou požívati po vzájemné dohodě smluvních stran této ochrany.

Do Artykułu XX.

Rozumie się, że postanowienia Artykułu XX, jak również postanowienia Artykułów VIII ustęp 6 oraz XVI punkt 6, nie uchybiają w niczym zastrzeżeniom zgłoszonym przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej przy podpisaniu wspomnianej Konwencji o upraszczaniu formalności celnych.

B.

Zawarcie nowego Traktatu Handlowego między Polską a Czechosłowacją następuje w chwili, gdy w Polsce zawieszono działanie dawnej i niedostosowanej do obecnych polskich potrzeb gospodarczych taryfy celnej i gdy wobec tego cła przywzowowe nie są faktycznie na terenie Polski pobierane. W tym stanie rzeczy nie można na razie ustalić szczegółowych list celnych dla wymiany towarowej między obydwoma Krajami. Ponieważ, na odwrót, na terenie Czechosłowacji niektóre cła są pobierane, a ponieważ Strona Polska uzyskała w Konwencji Handlowej i Nawigacyjnej z 10 lutego 1934 r. szereg ulg celnych, które wygasłyby wobec zastąpienia Konwencji z 1934 r. nowym Traktatem Handlowym, obydwie Wysokie Układające się Strony postanowiły, co następuje:

- 1) Zniżki celne, przyznane Stronie Polskiej na zasadzie Konwencji Handlowej i Nawigacyjnej z 10 lutego 1934 r., obowiązywać będą na razie nadal w obrotach z Polską przy zastosowaniu ogólnych zasad rewaloryzacyjnych, które będą w Czechosłowacji zastosowane. Wyżej wymienione postanowienia o tymczasowej ważności ulg celnych nie odnoszą się do pozycji celnej nr 70 (cła na wieprze) oraz do pozycji celnej nr 467 (cła na grempie to jest zgrzebla tkackie itp.) według czeskosłowackiej taryfy celnej.
- 2) Gdyby wprowadzona została w Polsce taryfa celna w dawnym brzmieniu, poddana jedynie ogólnym normom rewaloryzacyjnym, to Strona Czechosłowacka korzystać będzie z analogicznych ulg celnych, z jakich korzystała na zasadzie Konwencji Handlowej i Nawigacyjnej z 10 lutego 1934 r.
- 3) Gdyby wprowadzona została w Polsce nowa taryfa celna, nie identyczna z dawną taryfą, będzie Rząd Czechosłowacki uprawniony do zniesienia w całości lub w części, według swego uznania, ulg celnych dla towarów polskich, przewidzianych w Konwencji Handlowej i Nawigacyjnej z 10 lutego 1934 r.
- 4) Ze względu na daleko idącą zmianę struktury wzajemnych obrotów towarowych, obie Strony zastrzegają sobie prawo żądania wszczęcia rozmów na temat ulg celnych i każda ze Stron zobowiązuje się do podjęcia tych rozmów na życzenie Strony drugiej.

Powyższe postanowienie odnosi się i do ustępu drugiego punktu 1 tego Protokołu.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
H. MINC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd
Republiki Czechosłowackiej
Hubert RIPKA, m. p.
Jan MASARYK, m. p.
Josef JANDA, m. p.
Evžen LÖBL m. p.

K ł á n k u XX.

Rozumí se, že ustanovení článku XX, jakož i ustanovení článku VIII, odstavce 6 a XVI. bod 6., nedotýkají se nijak výhrad, učiněných vládou republiky Polské při podpisu uvedené úmluvy o zjednodušení celních formalit.

B.

Uzavření nové Obchodní smlouvy mezi Československem a Polskem uskutečňuje se ve chvíli, kdy v Polsku je zastavena účinnost dřívějšího celního sazebníku, který neodpovídá dnešním hospodářským potřebám a kdy v důsledku toho na území Polska se dovozní cła de facto nevybírají. Za tohoto stavu není možno nyní sestaviti listinu celních slev pro výměnu zboží mezi oběma státy. Se zřetelem však k tomu, že na území Československa se některá dovozní cła vybírají a se zřetelem k tomu, že celní slevy, které polské straně byly zaručeny obchodní a plavební úmluvou ze dne 10. února 1934 by zanikly v důsledku toho, že úmluva z roku 1934 je nahrazena touto novou obchodní smlouvou, obě vlády se shodují v tom, že:

- 1) Celní slevy, přiznané Polsku podle obchodní a plavební úmluvy ze dne 10. února 1934, budou prozatím nadále platiti pro obchody s Polskem s tím, že budou uplatněny všeobecné zásady valorisace, které budou v Československu zavedeny. Vyše uvedené ustanovení o prozatímní platnosti celních slev nevztahuje se na saz. čís. 70 (cła na vepře) a na saz. čís. 467 (cła na mykací povlaky) československého sazebníku.
- 2) Bude-li v Polsku stanoven celní sazebník podle starého znění s uplatněním pouze všeobecných revalorizačních zásad, bude československá strana používatí stejných celních slev, jaké měla podle obchodní a plavební úmluvy ze dne 10. února 1934.
- 3) Bude-li v Polsku zaveden nový celní sazebník, rozdílný od sazebníku starého, československá vláda bude mít právo zrušiti zcela nebo zčásti, a to podle svého uznání, celní slevy na polské zboží, avedené v obchodní a plavební úmluvě ze dne 10. února 1934.
- 4) Vzhledem k velkým změnám ve struktuře vzájemné výměny zboží, obě strany si vyhražují právo žádati o zahájení jednání ve věci celních slev a každá strana se zavazuje k jednání na přání strany druhé.

Toto ustanovení se vztahuje také na odstavec druhý bodu 1) tohoto protokołu.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu
republiky Československé
Hubert RIPKA v. r.
Jan MASARYK v. r.
Josef JANDA v. r.
Evžen LÖBL v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. MINC v. r.
S. WIERBŁOWSKI v. r.
A. ROSE v. r.

Załącznik Nr 2

Příloha čís. 2

U K Ł A D

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o wymianie towarów.

W wykonaniu Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką „O zapewnieniu współpracy gospodarczej” obie Wysokie Układające się Strony zawierają Układ o wymianie towarów treści następującej:

Artykuł I.

Wzajemna wymiana towarów między Polską a Czechosłowacją odbywać się będzie zasadniczo w ramach uzgodnionych list towarowych i na podstawie zezwoleń przywozu i wywozu obu Rządów.

Artykuł II.

Oba Rządy dołożą wszelkich starań celem ułatwienia i przyspieszenia wykonania dostaw towarów, przewidzianych w listach towarowych, oraz powiększenia w miarę możliwości wzajemnej wymiany handlowej.

Artykuł III.

Rząd Czeskosłowacki udzieli zezwolenia na wywóz do Polski, a Rząd Polski na przywóz z Czechosłowacji, towarów wymienionych w liście A, a to w granicach ilości względnie wartości przewidzianej w tej liście dla danego towaru względnie danej grupy towarów.

Artykuł IV.

Rząd Polski udzieli zezwolenia na wywóz do Czechosłowacji, a Rząd Czeskosłowacki na przywóz z Polski, towarów wymienionych w liście B, a to w granicach ilości względnie wartości przewidzianych w tej liście dla danego towaru względnie danej grupy towarów.

Artykuł V.

Załączone do niniejszego Układu i stanowiące jego część integralną listy towarowe A i B obejmują towary, przewidziane do wzajemnych dostaw w okresie 12-miesięcznym, licząc od dnia wejścia w życie niniejszego Układu (załączniki Nr 2a i 2b).

Artykuł VI.

Listy towarowe na dalsze 12-miesięczne okresy ustali we właściwym czasie przed rozpoczęciem każdego takiego okresu Komisja Obrotu Towarowego, przewidziana w Artykule XVII niniejszego Układu.

Listy te będą stanowiły również część składową niniejszego Układu.

Artykuł VII.

Listy towarowe względnie każda z nich mogą być w czasie ich obowiązywania zmieniane zarówno pod względem ilości jak i rodzaju towaru.

Takie zmiany list należą do kompetencji Komisji Obrotu Towarowego.

D O H O D A

mezi

republikou Československou a republikou Polskou o výměně zboží.

Provádějice úmluvu mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce, obě vysoké smluvní strany uzavírají dohodu o výměně zboží tohoto obsahu.

Č l á n e k I.

Vzájemná výměna zboží mezi Československem a Polskem bude zásadně prováděna v rámci dohodnutých listin zboží a na podkladě dovozních a vývozních povolení obou vlád.

Č l á n e k II.

Obě vlády se vynasnaží, aby usnadnily a úspěšily provádění dodávek zboží uvedeného v příslušných listinách, jakož i zvýšily vzájemnou výměnu zboží v mezích možnosti.

Č l á n e k III.

Vláda československá udělí vývozní povolení do Polska a vláda polská dovozní povolení z Československa na zboží uvedené v listině A, a to v rámci množství, případně hodnoty v této listině uvedené pro určitý druh, případně určitou skupinu zboží.

Č l á n e k IV.

Vláda polská udělí vývozní povolení do Československa a vláda československá dovozní povolení z Polska na zboží uvedené v listině B, a to v rámci množství, případně hodnoty v této listině uvedené pro určitý druh, případně určitou skupinu zboží.

Č l á n e k V.

Listiny zboží A a B, jež jsou k této dohodě připojeny a tvoří její nedílnou součást, obsahují zboží předpokládané pro vzájemné dodávky na období 12-měsíců, počínajíc dnem, kdy tato dohoda vstoupí v platnost (přílohy čís. 2a a 2b).

Č l á n e k VI.

Listiny zboží na další 12měsíční období sestaví v příslušné době před započatím každého takového období Komise pro výměnu zboží, předpokládaná článkem XVII. této dohody.

Listiny ty budou rovněž tvořiti součást této dohody.

Č l á n e k VII.

Listiny zboží, případně každá z nich, mohou být v době jejich platnosti měněny jak co do množství, tak i co do druhu zboží. Takové změny listin patří do kompetence Komise pro výměnu zboží.

Artykuł VIII.

W wypadkach wyjątkowych mogą właściwe władze obu Wysokich Układających się Stron udzielać potrzebnych zezwoleń przywozowych i wywozowych na dostawę towarów na podstawie kompensacyjnej, o ile idzie o dostawę towarów nie przewidzianych w listach kontyngentowych A i B.

O ile idzie o udzielanie zezwoleń przywozu i wywozu w drodze kompensaty towarów przewidzianych w listach A i B, będzie ono dopuszczone dopiero po wyczerpaniu powyższych kontyngentów, ustalonych dla danych towarów.

Transakcje innego rodzaju będą dozwolone w każdym poszczególnym przypadku za wzajemnym porozumieniem właściwych władz obu Wysokich Układających się Stron.

Artykuł IX.

Towary importowane na podstawie tego Układu mogą być przedmiotem reeksportu bez zgody właściwych Władz obu Państw.

Artykuł X.

Wymiana towarowa, przewidziana w listach A i B, odbywać się będzie zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym w każdym z obu Państw, na zasadzie kontraktów kupna-sprzedaży zawartych między polskimi i czeskosłowackimi kontrahentami.

Artykuł XI.

Ceny towarów w braku odmiennego postanowienia w kontrakcie należy rozumieć franco granica Państwa eksportującego.

Gdyby poszczególne kontyngenty pozostały niewykorzystane z powodu niezgodnienia ceny między kontrahentami, sprawa będzie przekazana na żądanie jednej ze Stron Komisji Obrotu Towarowego.

Obowiązkiem Komisji będzie w terminie 30-dniowym — licząc od dnia doręczenia wniosku przewodniczącemu — dążyć do znalezienia środków, które by umożliwiły wykorzystanie właściwego kontyngentu.

Gdyby Komisja nie mogła znaleźć środków wspomnianych, wówczas może każda ze Stron przedłożyć Komisji wniosek w przedmiocie bądź zmiany kontyngentu bądź uzupełnienia listy w ten sposób, aby dostosować wartość kontyngentów do planu rozrachunków płatniczych.

Artykuł XII.

Platności, wynikające z kontraktów zawartych na podstawie tego Układu, regulowane będą w sposób przewidziany w Układzie Płatniczym.

Artykuł XIII.

Komisja Obrotu Towarowego będzie nadzorowała i regulowała bieżący obrót towarowy i jego zgodność z planem obrotów przewidzianych w listach A i B.

Komisja Obrotu Towarowego będzie w porozumieniu z Komisją Finansową określała rozmiary obrotów towarowych w celu dostosowywania ich wartości do planu rozrachunków płatniczych.

Článek VIII.

Ve výjimečných případech mohou příslušné úřady obou vysokých smluvních stran udělovati potřebná dovozní a vývozní povolení na dodávky zboží na podkladě kompenzačním, pokud jde o dodávky zboží neuvedeného v kontingentních listinách A a B. Pokud jde o dodávky zboží uvedeného v listinách A a B, bude možno udělovati dovozní a vývozní povolení na podkladě kompenzačním teprve po vyčerpání kontingentů stanovených pro příslušné zboží.

Transakce jiné povahy budou řešeny vzájemnou dohodou příslušných úřadů obou vysokých smluvních stran případ od případu.

Článek IX.

Zboží dovezené na podkladě této dohody nemůže býti předmětem reexportu bez souhlasu příslušných úřadů obou států.

Článek X.

Výměna zboží předpokládaná v listinách A a B bude se prováděti podle platných právních předpisů obou států na podkladě trhových smluv, uzavřených mezi československými a polskými kontrahenty.

Článek XI.

Ceny zboží, pokud nebude jiného ustanovení ve smlouvě, rozumějí se franko hranice vyvázejícího státu.

Kdyby jednotlivé kontingenty nebyly vyčerpány z důvodu, že by se kontrahenti nedohodli o ceně, bude záležitost předána na žádost jedné ze stran Komisi pro výměnu zboží.

Povinností Komise bude, aby se ve 30-denní lhůtě — počítajíc ode dne doručení návrhu předsedovi — vynasnažila nalézti prostředky, které by umožnily vyčerpání příslušného kontingentu.

Kdyby Komise nemohla nalézti uvedených prostředků, pak může každá ze stran předložiti Komisi návrh buď na změnu kontingentu, nebo na doplnění listiny tím způsobem, aby hodnota kontingentů byla přizpůsobena k plánu platebních sčítání.

Článek XII.

Platby, vyplývající ze smluv uzavřených na základě této dohody, budou prováděny způsobem uvedeným v platební dohodě.

Článek XIII.

Komise pro výměnu zboží bude prováděti dozor a úpravu běžné výměny zboží tak, aby byla ve shodě s plánem výměny předpokládané v listinách A a B.

Komise pro výměnu zboží bude v dohodě s Komisí finanční určovati objem výměny zboží za tím účelem, aby přizpůsobovala její hodnotu k plánu platebního sčítání.

Artykuł XIV.

Protokół podpisany przez oba Rządy w Pradze dnia 2 maja 1947 r. w sprawie niezwłocznego i tymczasowego ułatwienia wymiany handlowej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką traci swą moc z chwilą wejścia w życie niniejszego Układu.

Kontrakty w ramach wspomnianego Protokołu z dnia 2.V 1947 r. zawarte, a w dniu jego wygaśnięcia niewykonane, zachowują swą ważność i będą miały do nich zastosowanie postanowienia niniejszego Układu. Dla towarów objętych tymi kontraktami będą udzielane potrzebne zezwolenia przywozu względnie wywozu.

Towary i usługi, objęte kontraktami zawartymi na podstawie wspomnianego Protokołu, a dostarczone względnie wykonane po wejściu w życie niniejszego Układu, nie będą zaliczane na poczet kontyngentów przewidzianych w załączonych listach towarowych A i B, natomiast należności z tych kontraktów wynikające będą regulowane zgodnie z postanowieniami Układu Platniczego.

Artykuł XV.

W wypadkach, w których w czasie trwania niniejszego Układu kontrakt kupna-sprzedaży zostanie wykonany w późniejszym okresie obrotowym aniżeli ten, w którym został zawarty, towary będące przedmiotem takiego kontraktu nie będą zaliczone na poczet kontyngentów, przewidzianych w listach towarowych na okres obrotowy, w którym kontrakt został wykonany.

Artykuł XVI.

Postanowienia niniejszego Układu będą miały zastosowanie także do innych, aniżeli wymienione w Artykule XIV, kontraktów kupna-sprzedaży i kontraktów o usługi, zawartych między 5.V 1945 r. a dniem wejścia w życie niniejszego Układu i do dnia tego jeszcze niewykonanych. Towary i usługi, będące przedmiotem tych kontraktów, będą jednak dopuszczone do obrotu między obu Państwami oraz będą im udzielone potrzebne zezwolenia przywozu względnie wywozu, chociaż nie zostały wciągnięte do załączonych do niniejszego Układu list towarowych.

Towary te i usługi nie będą zaliczane na poczet kontyngentów przewidzianych w listach towarowych.

Artykuł XVII.

Dla czuwania nad całokształtem obrotu towarowego między Polską a Czechosłowacją, a w szczególności dla czuwania nad wykonaniem postanowień niniejszego Układu, powołuje się Polsko-Czeskosłowacką Komisję Obrotu Towarowego, której organizacja, cel, zakres i forma działania są określone w Statucie, stanowiącym załącznik do niniejszego Układu (załącznik Nr 2c).

Artykuł XVIII.

Układ ten wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej i obowiązywać będzie przez lat pięć z tym, że ważność jego przedłużać się będzie milcząco na dalsze

Článek XIV.

Protokol podepsaný v Praze dne 2. května 1947 oběma vládami v záležitosti okamžitého a prozatímního usnadnění obchodní výměny mezi republikou Československou a republikou Polskou, pozbývá své platnosti dnem, kdy tato dohoda vstoupí v platnost.

Smlouvy uzavřené v rámci zmíněného protokolu ze dne 2. května, 1947 a v den uplynutí jeho účinnosti neprovedené, zůstávají v platnosti a budou se na ně vztahovati ustanovení této dohody. Na zboží, jež jest předmětem těchto smluv, budou udělena potřebná povolení dovozu případně vývozu.

Zboží a služby, obsažené ve smlouvách uzavřených na podkladě zmíněného protokolu a dodané, případně vykonané po započítání platnosti této dohody, nebudou započítávány do kontingentů, uvedených v příložených listinách A a B, zatím co provádění platů, vyplývajících z těchto smluv, bude upraveno podle ustanovení platební dohody.

Článek XV.

V případech, kdy v době platnosti této dohody bude tržová smlouva provedena v pozdějším výměnném období nežli v tom, ve kterém byla uzavřena, pak zboží, jež bude předmětem takové smlouvy, nebude započteno do kontingentů uvedených v listinách zboží na období výměny, ve kterém byla smlouva provedena.

Článek XVI.

Ustanovení této dohody bude se vztahovati také na ostatní tržové smlouvy, jakož i na smlouvy o službách ve článku XIV. neuvedené, pokud byly uzavřeny mezi 5. květnem 1945 a dnem vstupu v účinnost této dohody a nebyly do tohoto dne provedeny. Zboží a služby, které jsou předmětem takových smluv, budou však přípustěny k výměně mezi oběma státy a budou jim udělena potřebná dovozní, případně vývozní povolení i pokud by nebyly začleněny do listin zboží této dohody.

Toto zboží a služby nebudou započítávány do kontingentů uvedených v listinách zboží.

Článek XVII.

Pro dozor nad celkovou výměnou zboží mezi Československem a Polskem a zvláště pro dozor nad prováděním ustanovení této dohody, zřizuje se československo-polská Komise pro výměnu zboží, jejíž organizace, účel, působnost a postup jednání jsou vymezeny ve statutu tvořícím přílohu této dohody (příloha čís. 2c).

Článek XVIII.

Dohoda tato nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a zůstane závaznou po dobu pěti let s tím, že její účinnost bude se mlčky prodlužovat vždy na dal-

pięciolecia, o ile jedna z Wysokich Układających się Stron nie wypowie go co najmniej na rok przed upływem danego pięciolecia.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są uważane za autentyczne.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
H. MINC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd
Republiki Czeskosłowackiej
Hubert RIPKA, m. p.
Jan MASARYK, m. p.
Evžen LÖBL, m. p.
Josef JANDA, m. p.

Załącznik Nr 3

PROTOKÓŁ

o zapewnieniu zbytu węgla, cynku i energii elektrycznej z Polski do Czechosłowacji w ciągu pięciu lat.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Czeskosłowackiej — celem ułatwienia współpracy gospodarczej pomiędzy obu Państwami oraz zapewnienia ciągłości dostaw inwestycyjnych — ustaliły zgodnie, że najpóźniej w ciągu dni czterdziestu, licząc od daty wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej zawrą odpowiednie porozumienie, które stanowić będzie składową część tego protokołu, a dotyczące z jednej strony zobowiązania się przez Rzeczpospolitą Polską do udzielenia zezwoleń na wywóz z Polski do Czechosłowacji odpowiednich ilości węgla, cynku i energii elektrycznej w okresie od 1 lipca 1947 roku do 30 czerwca 1952 roku oraz z drugiej strony dotyczące zobowiązania Republiki Czeskosłowackiej zarówno do udzielenia zezwoleń na przywóz do Czechosłowacji z Polski tychże ilości węgla, cynku i energii elektrycznej w okresie od 1 lipca 1947 roku do 30 czerwca 1952 roku, jako też do zapewnienia zawarcia odpowiednich kontraktów przez odbiorców czeskosłowackich.

Powyższe zobowiązanie do udzielenia zezwoleń przywozu względnie wywozu uzależnione będzie od warunku, aby corocznie nastąpiło porozumienie Stron co do cen, gatunków, środków transportowych i innych warunków dostawy.

Do sporów, jakie by wynikły na tle wykonania niniejszego protokołu, będą miały zastosowanie postanowienia Artykułu IV Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej.

Praga, dnia 4 lipca 1947 roku.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
H. MINC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd
Republiki Czeskosłowackiej
Jan MASARYK, m. p.
Hubert RIPKA, m. p.
Josef JANDA, m. p.
Evžen LÖBL, m. p.

ších pět let, pokud ji jedna z vysokých smluvních stran nevypraví nejméně rok před uplynutím bežné pětileté lhůty.

Sepsáno ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu
republiky Československé
Hubert RIPKA v. r.
Jan MASARYK v. r.
Josef JANDA v. r.
Evžen LÖBL v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. MINC v. r.
S. WIERBŁOWSKI v. r.
A. ROSE v. r.

Příloha čís. 3

PROTOKOL

o zajištění odbytu uhlí, zinku a elektrického proudu z Polska do Československa během pěti let.

Vláda republiky Československé a vláda republiky Polské — za účelem usnadnění hospodářské spolupráce mezi oběma státy, jakož i zajištění plynulých dodávek investičních — se dohodly, že nejpozději během 14 dnů, počítajíc od data, kdy vstoupí v platnost úmluva mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce, uzavřou příslušné ujednání, které bude tvořiti nedílnou součást tohoto protokołu a bude se týkati jednak závazku, že republika Polská udělí vývozní povolení z Polska do Československa na příslušná množství uhlí, zinku a elektrického proudu v období od 1. července 1947 do 30. června 1952, jednak se bude týkati závazku, že republika Československá rovněž udělí dovozní povolení z Polska do Československa na tatáž množství uhlí, zinku a elektrického proudu v období od 1. července 1947 do 30. června 1952, jakož i také zajistí uzavření příslušných smluv československými odběrateli.

Výše uvedený závazek k udělení dovozních případně vývozních povolení jest závislý na podmínce, že každoročně dojde k dohodě stran o cenách, družích, dopravních prostředcích a jiných podmínkách dodávky.

Na spory, které by vznikly na podkladě provádění tohoto protokołu, budou se vztahovati ustanovení článku IV. úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu
republiky Československé
Hubert RIPKA v. r.
Jan MASARYK v. r.
Josef JANDA v. r.
Evžen LÖBL v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. MINC v. r.
S. WIERBŁOWSKI v. r.
A. ROSE v. r.

U K Ł A D

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o dostawach inwestycyjnych.

W wykonaniu Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej, obie Wysokie Ukladające się Strony zawierają układ o dostawach inwestycyjnych treści następującej:

Artykuł I.

W ciągu pięciu lat od dnia podpisania niniejszego Układu Rząd Polski spowoduje, że polskie przedsiębiorstwa i instytucje zamówią i zakupią od przemysłu czeskosłowackiego towarów inwestycyjnych za nieprzekraczalną sumę siedem i pół miliardów koron czeskosłowackich.

Artykuł II.

Rząd Republiki Czeskosłowackiej ułatwi polskim przedsiębiorstwom i instytucjom w ciągu 5 lat od dnia podpisania niniejszego Układu zamówienie i zakupienie, jak również dostawę towarów inwestycyjnych przemysłu czeskosłowackiego za nieprzekraczalną sumę siedem i pół miliardów koron czeskosłowackich.

Artykuł III.

Zestawienie towarów — które mają być dostarczone zgodnie z niniejszym układem zawiera również rozplanowanie odnośnych dostaw w terminach. Zestawienie jest dołączone do niniejszego Układu jako załącznik Nr 4a i stanowi jego nieodłączną część.

Wymienione w tym zestawieniu rozplanowanie dostaw na poszczególne lata zostało ustalone na podstawie terminów i cen orientacyjnych przedstawionych Stronie Polskiej w odpowiedzi na jej zapytania. Plan dostaw uzgodniono przy założeniu, że zamówienia zostaną udzielone w ciągu 6 miesięcy od dnia podpisania Układu. Dokładne terminy będą ustalone w poszczególnych kontraktach, które winny zmierzać do tego, aby terminy dostaw mieściły się w ramach rozplanowania dostaw (Zestawienie — załącznik Nr 4a).

Spśród maszyn i urządzeń inwestycyjnych, wymienionych w zestawieniu (załącznik Nr 4a) Strona Polska zakupi, a Strona Czeskosłowacka dostarczy na zasadzie niniejszego układu maszyn i urządzeń wartości siedem i pół miliardów koron czeskosłowackich w okresie 5 lat z tym, że wartość dostaw dotyczących ciężkiego przemysłu z poz. 2 — 8 zestawienia (załącznik Nr 4a) nie przekroczy ogólnej kwoty 4.750 milionów koron czeskosłowackich.

Dostawy inwestycyjne będą czeskosłowackiemu przemysłowi ułatwione częściowymi dostawami surowców z Polski (załącznik 4d i 4e).

Artykuł IV.

W celu zrealizowania planu dostaw inwestycyjnych będzie utworzona Polsko-Czeskosłowacka Komisja Inwestycyjna. Komisja ta opracuje szczegółowy plan dostaw, będzie zatwierdzać poszczególne kontrakty na dostawy w ramach całej sumy wymienionej w Artykułach

D O H O D A

mezi republikou Československou a republikou Polskou o investičních dodávkách.

Provádějice úmluvu mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce obě vysoké smluvní strany uza-
virají dohodu o investičních dodávkách tohoto obsahu:

Č l á n e k I.

V době 5 let ode dne podepsání této dohody polská vláda zařídí, aby polské podniky a instituce objednaly a zakoupily u československého průmyslu investiční zboží za nepřekročitelnou částku 7,5 miliard korun československých.

Č l á n e k II.

Vláda republiky Československé usnadní polským podnikům a institucím v době 5 let ode dne podepsání této dohody objednávky a zakoupení a současně dodávku investičního zboží československého průmyslu za nepřekročitelnou částku 7,5 miliard korun československých.

Č l á n e k III.

Seznam zboží, jež má být dodáno podle této dohody, obsahuje rovněž rozdělovací plán příslušných dodávek ve lhůtách. Seznam je připojen k této dohodě jako příloha čís. 4a a jest její nerozdílnou součástí.

Rozdělovací plán dodávek na jednotlivá léta uvedený v tomto seznamu byl sestaven na základě orientačních lhůt a cen, předložených polské straně v odpovědích na její požadavky. Plán dodávek byl sestaven za předpokladu, že objednávky budou uděleny během šesti měsíců ode dne podepsání dohody. Přesné lhůty budou stanoveny v jednotlivých uzávěrkách, jež mají směřovati k tomu, aby se dodací lhůty pohybovaly v rámci rozdělovacího dodávkového plánu (seznam příloha čís. 4a).

Ze strojů a zařízení investičních jmenovaných v seznamu (příloha čís. 4a) polská strana koupí a československá strana dodá na základě této dohody stroje a zařízení v hodnotě 7,5 miliard korun československých v době 5 let s tím, že hodnota dodávek, týkajících se těžkého průmyslu podle položky 2 — 8 seznamu (příloha čís. 4a) nepřekročí celkovou částku 4.750 milionů korun československých.

Investiční dodávky budou československému průmyslu ulehčeny částečnými dodávkami potřebných surovin z Polska (příloha čís. 4d a 4e).

Č l á n e k IV.

Za účelem provedení plánu investičních dodávek bude zřízena československo-polská Investiční komise. Tato komise vypracuje podrobný plán dodávek, bude schvalovati jednotlivé smlouvy na dodávky v rámci celé částky uvedené v článku I. a II.

I i II, będzie nadzorować przebieg dokonywania zamówień i dostaw oraz przedkładać obydwu Rządowi sprawozdania z przebiegu wykonywania planu inwestycyjnego.

Statut tej Komisji jest dołączony do niniejszego Układu jako załącznik Nr 4b i stanowi jego nieodłączną część.

Artykuł V.

Kontrakty na dostawy będą zawierane bezpośrednio między nabywcami a dostawcami, zawsze jednakże w zgodzie z przepisami „ogólnych warunków dostaw inwestycyjnych”, które to warunki są dołączone do niniejszego układu jako załącznik Nr 4c i stanowią jego nieodłączną część.

Artykuł VI.

Obydwa Rządy podadzą Komisji Inwestycyjnej, jakie przedsiębiorstwa i instytucje będą uprawnione do zawierania kontraktów na dostawy inwestycyjne.

Artykuł VII.

Płatności przeznaczone na pokrycie czeskosłowackich należności i roszczeń z tytułu kontraktów o dostawy, zawartych zgodnie z niniejszym Układem, będą dokonywane zgodnie z porozumieniem zawartym w dniu dzisiejszym między Bankiem Gospodarstwa Krajowego, Warszawa, a Živnostenska Banka, przedsiębiorstw państwowe, Praha, którym to bankom Układające się Strony powierzyły techniczne wykonywanie płatności.

Rachunek w Živnostenska Banka, otworzony w celu wymienionym w poprzednim ustępie, będzie zasilany przekazami z rachunku Narodowego Banku Polskiego prowadzonego w koronach czeskosłowackich w Narodni Banka Ceskoslovenska, zgodnie z układem płatniczym między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką.

Gdyby na zasilenie rachunku otworzonego w Živnostenska Banka w celu powołanym w pierwszym ustępie niniejszego Artykułu nie wystarczyły środki przekazane z rachunku prowadzonego w Narodni Banka Ceskoslovenska — zaopatrzy się Narodowy Bank Polski w korony czeskosłowackie za wolne dewizy lub złoto zgodnie z Artykułem IX Układu Płatniczego lub za zgodą Narodni Banka Ceskoslovenska w inny sposób.

Artykuł VIII.

Polsko-Czeskosłowacka Komisja Finansowa utworzona na podstawie Artykułu V Układu o Współpracy Finansowej będzie nadzorować sprawne wykonanie finansowych postanowień niniejszego Układu i składać o tym sprawozdanie obydwu Rządowi zgodnie z Artykułem I Układu o Współpracy Finansowej.

Artykuł IX.

Wszystkie spory, które by wynikły między obydwoma Układającymi się Stronami przy wykonywaniu niniejszego Układu, będą załatwione w sposób ustalony w Artykule IV Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej.

bude dohlížeti na průběh provádění objednávek a dodávek a bude předkládati oběma vládám zprávy o průběhu provádění investičního plánu.

Statut této Komise je připojen k této dohodě jako příloha čis. 4b a tvoří její nerozlučnou součást.

Č l á n e k V.

Smluvy na dodávky budou uzavírány přímo mezi objednavateli a dodavateli, vždy v souhlase s předpisy Všeobecných podmínek pro investiční dodávky, kteréžto podmínky jsou připojeny k této dohodě jako příloha čis. 4c a tvoří nerozdílnou součást.

Č l á n e k VI.

Obě vlády sdělí Investiční komisi, které podniky a instituce budou oprávněny sjednávatí uzávěrky o investičních dodávkách.

Č l á n e k VII.

Platby určené ku krytí československých pohledávek a nároků z dodávkových smluv uzavřených podle této dohody, budou prováděny podle ujednání uzavřeného dnešního dne mezi ústavem Bank Gospodarstwa Krajowego, Warszawa, a Živnostenskou bankou, národní podnik, Praha, kteréžto banky byly smluvními stranami pověřeny technickým prováděním platů.

Účet u Živnostenské banky, zřízený za účelem uvedeným v předchozím odstavci, bude dotován převody s účtu ústavu Narodowy Bank Polski, vedeného v korunách československých u Narodni banky Československé podle platební dohody mezi republikou Československou a republikou Polskou.

Kdyby k dotaci účtu, zřízeného u Živnostenské banky za účelem uvedeným v prvním odstavci tohoto článku nestačily prostředky, převáděné s účtu vedeného u Narodni banky Československé, opatří si Narodowy Bank Polski československé koruny za volné devisy neb zlato podle čl. IX platební dohody aneb jiným způsobem se souhlasem Narodni banky Československé.

Č l á n e k VIII.

Československo-polská Finanční komise, zřízena na základě čl. V. dohody o finanční spolupráci, bude dohlížeti na správné provádění finančních ustanovení této dohody a předkládati o tom oběma vládám zprávy podle čl. I. dohody o finanční spolupráci.

Č l á n e k IX.

Veškeré spory, které by vznikly mezi oběma smluvními stranami při provádění této dohody, budou likvidovány způsobem stanoveným v čl. IV. úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce.

Artykuł X.

Niniejszy Układ wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o współpracy gospodarczej i jest ważny do dnia 30 czerwca 1952 r. Przed upływem powyższego terminu układ nie może być jednostronnie wypowiedziany przez żadną z Wysokich Układających się Stron — może jednak w każdym czasie być zastąpiony nowym układem.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są autentyczne.

Praga, dnia 4 lipca 1947 roku.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
H. MiNC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd
Republiki Czeskosłowackiej
Jan MASARYK, m. p.
Hubert RIPKA, m. p.
Josef JANDA, m. p.
Evžen LÖBL m. p.

Załącznik Nr 5

UKŁAD PŁATNICZY

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką.

W wykonaniu Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej obie Wysokie Układające się Strony zawierają Układ Płatniczy treści następującej:

Artykuł I.

Regulacja płatności między Polską i Czechosłowacją będzie dokonywana w koronach czeskosłowackich, zgodnie z postanowieniami niniejszego Układu.

Artykuł II.

Postanowienia niniejszego Układu będą miały zastosowanie do płatności z następujących tytułów:

- a) dostawa towarów z Polski do Czechosłowacji i z Czechosłowacji do Polski wraz z kosztami ubocznymi, jak: koszty ubezpieczenia, odszkodowań, prowizji, komisowego, przeładunku, składowego, cienia itp.,
- b) koszty przeróbki i obrotu uszlachetniającego oraz koszty montażu i reparacji,
- c) honoraria, remuneracje, pensje, wynagrodzenia, zapomogi, płace itp.,
- d) ochrona praw własności przemysłowej, handlowej i intelektualnej (licencje, patenty, znaki fabryczne, prawa autorskie itp.),

Článek X.

Tato dohoda nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a platí do 30. června 1952. Před uplynutím této lhůty nemůže být dohoda vypovězena jednostranně žádnou z vysokých smluvních stran, může však být v kterékoliv době nahrazena novou dohodou.

Sepsáno ve dvou vyhotoveních každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu
republiky Československé
Hubert RIPKA v. r.
Jan MASARYK v. r.
Josef JANDA v. r.
Evžen LÖBL v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. MiNC v. r.
S. WIERBŁOWSKI v. r.
A. ROSE v. r.

Příloha čís. 5

PLATEBNÍ DOHODA

mezi republikou Československou a republikou Polskou.

Provádějce úmluvu mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce obě vysoké smluvní strany uzavírají platební dohodu tohoto obsahu:

Článek I.

Platební styk mezi Československem a Polskem bude prováděn v československých korunách v soulase s ustanoveními této dohody.

Článek II.

Ustanovení této dohody vztahují se na platy z těchto titulů:

- a) dodávky zboží z Československa do Polska a z Polska do Československa včetně vedlejších výloh, jako náklady pojištění, odškodné, provise, komisionářské odměny, překládací výlohy, skladné, celní výlohy a pod.;
- b) výlohy zpracování a zušlechtnění, výlohy montáží a opravy;
- c) honoráře, remunerace, pense, náhrady, podpory, mzdy a pod.;
- d) ochrana vlastnických práv průmyslových, obchodních a intelektuálních (licence, patenty, tovární známky, autorská práva a pod.);

- e) rozrachunki kolejowe, pocztowe, telegraficzne, telefoniczne i z innych usług telekomunikacyjnych,
- f) frachty rzeczne, odnoszące się do transportów na statkach polskich lub czeskosłowackich,
- g) wzajemne rozrachunki z komunikacji lotniczej,
- h) ruch turystyczny i ruch podróźnych,
- i) utrzymanie placówek dyplomatycznych i konsularnych oraz przedstawicielstw handlowych,
- j) wszelkie inne płatności, po wzajemnym porozumieniu między kompetentnymi władzami obu Wysokich Układających się Stron.

Artykuł III.

Postanowienia niniejszego Układu dotyczą płatności za towary pochodzenia polskiego i czeskosłowackiego w rozumieniu przepisów ustawowych, obowiązujących na terytorium danego Państwa.

Postanowienia niniejszego Układu nie odnoszą się wszakże do towarów pochodzenia polskiego lub czeskosłowackiego przewożonych tranzytem przez terytorium drugiego Państwa, z przeznaczeniem jednakże dla kraju trzeciego, ani też do płatności za szkody, które by dotknęły wspomniane towary.

Artykuł IV.

Kompetentne władze obu Państw będą udzielały potrzebnych zezwoleń na dokonywanie płatności, wyszczególnionych w Artykule II niniejszego Układu, zgodnie z obowiązującymi na ich terytoriach przepisami dewizowymi.

Artykuł V.

Płatności z Czechosłowacji do Polski będą dokonywane na dobro rachunku „Narodowy Bank Polski”, prowadzonego w koronach czeskosłowackich przez instytucję Narodni Banka Ceskoslovenska.

Artykuł VI.

Płatności z Polski do Czechosłowacji będą dokonywane na dobro rachunku „Narodni Banka Ceskoslovenska”, prowadzonego przez Narodowy Bank Polski również w koronach czeskosłowackich.

Artykuł VII.

Rachunki wymienione w Artykułach V i VI będą nieoprocentowane i wolne od kosztów dla obu banków emisyjnych.

Artykuł VIII.

Wpłaty i wypłaty na rachunki wymienione w Artykułach V i VI, wynikające z zobowiązań w innej walucie aniżeli korony czeskosłowackie, będą przeliczane podług średniego kursu odnośnej dewizy w Pradze w dniu poprzedzającym wpłatę lub wypłatę.

Artykuł IX.

Dla zapewnienia sprawnego funkcjonowania rachunków wymienionych w Artykułach V i VI, Narodni Ban-

- e) odpočty železniční, poštovní, telegrafní, telefonní a za jiné služby telekomunikační;
- f) říční dopravné loděmi československými nebo polskými;
- g) odpočty vzájemné dopravy letecké;
- h) turistický a cestovní ruch;
- i) udržování zastupitelských úřadů diplomatických, konsulárních a obchodních zastupitelství;
- j) veškeré jiné platy po vzájemné dohodě příslušných úřadů obou vysokých smluvních stran.

Č l á n e k III.

Ustanovení této dohody týkají se platů za zboží původu československého a polského ve smyslu zákonných ustanovení platných na území toho kterého státu.

Ustanovení této dohody nevztahují se však na zboží původu československého neb polského převáženého transitně územím druhého státu, avšak s určením pro stát třetí, ani na platby za škody, které by byly způsobeny na takovém zboží.

Č l á n e k IV.

Příslušné úřady obou států budou vydávati potřebná povolení k provedení plateb uvedených v čl. II této dohody v soulase s devisovými předpisy platnými na jejich území.

Č l á n e k V.

Platy z Československa do Polska budou prováděny ve prospěch účtu „Narodowy Bank Polski”, vedeného v koronách československých u Národní banky Československé.

Č l á n e k VI.

Platy z Polska do Československa budou prováděny ve prospěch účtu „Národní banka Československá”, vedeného ústavem Narodowy Bank Polski rovněž v koronách československých.

Č l á n e k VII.

Účty uvedené v čl. V a VI nebudou úrokovány a budou bez výloh pro obě cedulové banky.

Č l á n e k VIII.

Platy na účty a výplaty z účtů uvedených v čl. V a VI, vyplývající ze závazků v jiné měně než v koronách československých, budou přepočteny podle středního kursu příslušné devisy v Praze v den, který předchází vplatu aneb výplatě.

Č l á n e k IX.

Aby byl zajištěn hladký chod účtů zmíněných v čl. V a VI, bude Národní banka Československá

ka Československa będzie wykonywał polecenia wypłat Narodowego Banku Polskiego do wysokości czterystu milionów koron czeskosłowackich ponad posiadane pokrycie.

Zapotrzebowanie na korony czeskosłowackie, przekraczające wspomnianą sumę, zostanie pokryte przez Narodowy Bank Polski w drodze odstąpienia wolnych dewiz lub złota instytucji Narodni Banka Československa. Rodzaj dewiz uzgodnią obydwá banki emisyjne.

Artykuł X.

Pozostałość na dobro Narodowego Banku Polskiego na rachunku w instytucji Narodni Banka Československa, przekraczająca sumę czterystu milionów koron czeskosłowackich, jest wymienna na żądanie Narodowego Banku Polskiego na wolne dewizy lub złoto. Rodzaj dewiz uzgodnią obydwá banki emisyjne.

Artykuł XI.

Suma wymieniona w Artykułach IX i X może być zmieniona przez Polsko-Czeskosłowacką Komisję Finansową, o której mowa w Artykule XV niniejszego Układu, a która będzie utworzona na podstawie postanowień Artykułu V Układu o współpracy finansowej (załącznik Nr 7).

Artykuł XII.

Oprócz rachunków wymienionych w Artykułach V i VI oba banki emisyjne będą mogły otwierać specjalne rachunki, jeżeli to będzie wspólnie uznane za celowe.

Ponadto obydwá banki emisyjne uzgodnią ze sobą technikę należytego wykonywania niniejszego Układu i uregulują sprawy związane z rozliczeniami z okresu poprzedzającego podpisanie niniejszego Układu.

Artykuł XIII.

Transakcje kompensacyjne będą dopuszczone wyłącznie za uprzednią zgodą kompetentnych Władz obu Wysokich Ukladających się Stron.

Artykuł XIV.

Jeżeli w okresie ważności niniejszego Układu Rzeczpospolita Polska ustali parytet swojej jednostki monetarnej, mogą obie Wysokie Ukladające się Strony, za obustronnym porozumieniem, dostosować postanowienia niniejszego Układu do nowej sytuacji.

Artykuł XV.

Funkcjonowanie niniejszego Układu będzie nadzorowane przez Polsko-Czeskosłowacką Komisję Finansową.

Artykuł XVI.

Pozostałość, ustalona na dobro jednej z Wysokich Ukladających się Stron w dniu wygaśnięcia niniejszego Układu, będzie wyrównana w wolnych dewizach, na które się zgodzą obydwá banki emisyjne, lub w złocie. Przeliczenie pozostałości nastąpi po średnim oficjalnym kursie odnośnej dewizy w Pradze w dniu likwidacji tej pozostałości.

prováděti platební příkazy ústavu Narodowy Bank Polski do výše čtyři sta milionů korun československých nad krytou částku.

Potřebné koruny československé nad tuto částku opatří si Narodowy Bank Polski prodejem volných devis aneb zlata Národní bance Československé. Druh devis bude sjednán oběma cedulovými bankami.

Článek X.

Zůstatek ve prospěch ústavu Narodowy Bank Polski na účtě u Národní banky Československé převyšující částku čtyři sta milionů korun československých jest zaměnitelný na žádost ústavu Narodowy Bank Polski na volné devisy aneb na zlato. Druh devis bude sjednán oběma cedulovými bankami.

Článek XI.

Částka zmíněná v čl. IX a X může být změněna československo-polskou Finanční komisí, o níž jest řeč v čl. XV této dohody a která bude zřízena podle ustanovení čl. V dohody o finanční spolupráci (příloha čís. 7).

Článek XII.

Kromě účtů zmíněných v čl. V a VI bude dovoleno oběma cedulovým bankám otevírati zvláštní účty, bude-li to vzájemně uznáno za účelné.

Mimo to obě cedulové banky dohodnou se o technickém postupu pro řádné provádění této dohody a uspořádají záležitosti týkající se účtů z doby před podepsáním této dohody.

Článek XIII.

Kompensační transakce budou připuštěny vyhradně po předchozím souhlasu příslušných úřadů obou vysokých smluvních stran.

Článek XIV.

Ustanoví-li republika Polská v době platnosti této dohody paritu své měny, mohou obě vysoké smluvní strany, po oboustranné shodě přizpůsobiti ustanovení této dohody nové situaci.

Článek XV.

Na provádění této dohody bude dohlížeti Finanční komise.

Článek XVI.

Zůstatek zjištěný ve prospěch jedné z vysokých smluvních stran v den skončení platnosti této dohody bude vyrovnán ve volných devisách, na nichž se dohodnou obě cedulové banky, aneb ve zlatě. Přepoččet zůstatku bude proveden podle středního oficiálního kursu příslušné devisy v Pradze v den likvidace zůstatku.

Artykuł XVII.

Układ niniejszy wejdzie w życie w dniu podpisania i jest ważny na przeciąg lat pięciu. Układ będzie przedłużany zawsze o dalszy rok, jeżeli nie zostanie wypowiedziany przez jedną z Wysokich Układających się Stron na sześć miesięcy przed upływem ustalonego okresu pięcioletniego, ewentualnie przed upływem dalszych jednorocznych okresów.

Artykuł XVIII.

Sporządzono w Pradze, dnia 4 lipca 1947 roku w języku polskim i czeskim, przy czym obydwa teksty są autentyczne.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
H. MINC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd
Republiki Czeskosłowackiej
Hubert RIPKA, m. p.
Jan MASARYK, m. p.
Evžen LÖBL, m. p.
Josef JANDA, m. p.

Załącznik Nr 6

UKŁAD KOMUNIKACYJNY

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką.

W wykonaniu Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej i kierowane chęcią zapewnienia sobie nawzajem jak najdogodniejszych warunków w dziedzinie komunikacji kolejowej, morskiej, wodnej śródlądowej, drogowej, lotniczej, pocztowej, telekomunikacyjnej oraz kombinowanej, w pracy portów oraz przedsiębiorstw komunikacyjnych, jak również chęcią podtrzymania stałej współpracy w powyższych dziedzinach, obie Wysokie Układające się Strony zawierają Układ Komunikacyjny treści następującej:

ROZDZIAŁ A.

Polsko-Czeskosłowacka Komisja Komunikacyjna.

Artykuł I.

1. Stosownie do art. III Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej ustanawia się Polsko-Czeskosłowacką Komisję Komunikacyjną dla zapewnienia i pogłębienia współpracy obu Państw w dziedzinie komunikacji kolejowej, drogowej, wodnej śródlądowej, morskiej, lotniczej, pocztowej, telekomunikacyjnej, pracy portów i przedsiębiorstw komunikacyjnych.
2. Polsko-Czeskosłowacka Komisja Komunikacyjna działać będzie na podstawie Statutu, stanowiącego za-

Článek XVII.

Tato dohoda vstoupí v platnost v den podpisu a zůstane v platnosti po dobu pěti let. Dohoda bude prodlužována vždy o další rok, nebude-li vypovězena jednou ze smluvních stran šest měsíců před uplynutím stanovené pětileté lhůty případně před uplynutím dalších ročních lhůt.

Článek XVIII.

Vyhotoveno v Praze dne 4. července 1947 v jazyce českém a polském, při čemž oba texty jsou autentické.

Za vládu
republiky Československé
Hubert RIPKA v. r.
Jan MASARYK v. r.
Josef JANDA v. r.
Evžen LÖBL v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. MINC v. r.
S. WIERBŁOWSKI v. r.
A. ROSE v. r.

Příloha čís. 6

DOPRAVNÍ DOHODA

mezi republikou Československou
a republikou Polskou.

Provádějící úmluvu mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a vedeny snahou zajistiti si navzájem co nejvýhodnější podmínky na poli dopravy železniční, námořní, vnitrozemské vodní, silniční, letecké, poštovní a telekomunikační, jakož i kombinované, na poli přístavních prací a dopravních podniků, stejně jako snahou udržovati stálou spolupráci v těchto oborech, obě vysoké smluvní strany uzavírají Dopravní dohodu tohoto obsahu:

ODDÍL A.

Československo-polská Dopravní komise.

Článek I.

1) Shodně s článkem III. Úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce se zřizuje československo-polská Dopravní komise pro upevnění a prohloubení spolupráce obou států na poli dopravy železniční, silniční, vnitrozemské vodní, námořní, letecké, poštovní, telekomunikační, přístavních prací a dopravních podniků.

2) Československo-polská Dopravní komise bude pracovati na podkladě statutu, který tvoří přílohu

łącznik (Nr 6a) do niniejszego Układu, a w szczególności wykonywać będzie czynności wyznaczone jej postanowieniami niniejszego Układu.

Rozdział B.

Tranzyt, przewozy i taryfy.

Artykuł II.

1. We wszystkich kwestiach, odnoszących się do komunikacji kolejowych, Wysokie Ukladające się Strony będą stosowały we wzajemnych stosunkach postanowienia Konwencji Międzynarodowej o przewozie osób i bagażów kolejami żelaznymi (K.M.O.) oraz Konwencji Międzynarodowej o przewozie towarów kolejami żelaznymi (K.M.T.), podpisanych w Rzymie dnia 23 listopada 1933 r., ewentualnie postanowienia innych Konwencji międzynarodowych, które by mogły wyżej wymienione zastąpić, a do których obie Ukladające się Strony przystąpią.

Odchylenia od Konwencji wyżej wspomnianych, jakie w powojennych warunkach zostały i będą umówione dla międzynarodowych komunikacji na kontynencie europejskim, mają również zastosowanie.

Odchylenia konieczne dla komunikacji kolejowej tylko między obu Wysokimi Ukladającymi się Stronami zostaną ustalone przez porozumienie obu Ukladających się Stron lub ich zarządów kolejowych.

2. We wszystkich kwestiach, odnoszących się do komunikacji wodnej śródlądowej i morskiej, drogowej, powietrznej, pocztowej oraz telekomunikacyjnej, będą obie Wysokie Ukladające się Strony stosowały we wzajemnych stosunkach każdorazowo obowiązujące dwu- i wielostronne konwencje międzynarodowe, do których obie Ukladające się Strony przystąpiły lub przystąpią w przyszłości.
3. Ponadto w międzynarodowej komunikacji tranzytowej będą stosowane postanowienia Konwencji i Statutu o Wolność Tranzytu, podpisanej w Barcelonie dnia 20 kwietnia 1921 roku.

Artykuł III.

Właściwe zainteresowane zarządy komunikacyjne obu Wysokich Ukladających się Stron ułożą taryfy bezpośrednio dla możliwie największej ilości towarów i relacji w komunikacji wzajemnej tranzytowej zarówno wyłącznie kolejami żelaznymi, jak i kombinowanej.

Artykuł IV.

1. W celu usprawnienia tranzytowego przewozu wszelkich towarów obie Wysokie Ukladające się Strony poczynią starania, aby zostały zawarte możliwie szybko potrzebne umowy o bezpośrednich taryfach i będą uczestniczyły w taryfach bezpośrednich z innymi państwami w tranzycie przez Polskę lub Czechosłowację oraz pomiędzy innymi państwami tranzytem przez Polskę i Czechosłowację.
2. Obie Wysokie Ukladające się Strony dołożą wszelkich starań, by taryfy bezpośrednio kolejowe względnie kolejowo-rzeczne pomiędzy Polską i państwami nadunajskimi oraz pomiędzy Czechosłowacją a państwami skandynawskimi i Związkiem Sowieckich Socjalistycznych Republik tranzytem przez Polskę weszły w życie w terminie najrychlejszym.

tęto dohody (příloha čís. 6a); zejména bude vyvíjeti činnost svěřenou jí ustanoveními této dohody.

ODDÍL B.

Průvoz, přeprava a taryfy.

Článek II.

1) Ve všech otázkách týkajících se železniční přepravy budou se vysoké smluvní strany ve vzájemných stycích řídití ustanoveními Mezinárodní úmluvy o přepravě cestujících a zavazadel po železnicích (M. Ú. C.), jakož i Mezinárodní úmluvy o přepravě zboží po železnicích (M. Ú. Z.), podepsaných v Římě dne 23. listopadu 1933, po případě ustanoveními jiných mezinárodních úmluv, které by nahradily výše jmenované úmluvy a k nimž obě smluvní strany přistoupí.

Odchytky od výše uvedených úmluv, které byly nebo budou ujednány v poválečných poměrech pro mezinárodní přepravu na evropském kontinentu, budou mít rovněž platnost. Odchytky nutné toliko pro železniční přepravu mezi oběma vysokými smluvními stranami, budou stanoveny dohodou obou smluvních stran nebo jejich železničních správ.

2) Ve všech otázkách týkajících se vnitrozemské vodní a námořní dopravy, dopravy silniční, letecké, poštovní, jakož i telekomunikační budou se obě vysoké smluvní strany řídití ve vzájemných stycích právě platnými dvoustrannými a vícestrannými mezinárodními úmluvami, k nimž obě smluvní strany přistoupily nebo v budoucnosti přistoupí.

3) Mimo to v mezinárodní průvozní dopravě se budou řídití ustanoveními úmluvy a statutu o svobodě průvozu, podepsaného v Barceloně dne 20. dubna 1921.

Článek III.

Príslušné zúčastněné dopravní správy obou vysokých smluvních stran sestaví přímé taryfy pro pokud možno největší počet zboží a spojů, ve vzájemné a průvozní dopravě, jak výhradně v dopravě železniční, tak i kombinované.

Článek IV.

1) Za účelem úpravy průvozní přepravy všeho zboží učiní obě vysoké smluvní strany opatření, aby byly pokud možno brzy sjednány potřebné úmluvy o přímých taryfch, a zúčastní se přímých taryfů s jinými státy v průvozu přes Československo nebo Polsko, jakož i mezi jinými státy v průvozu přes Československo a Polsko.

2) Obě vysoké smluvní strany vynaloží veškeré úsilí, aby přímé taryfy železniční po případě železničně-říční mezi Polskem a podunajskými státy, jakož i mezi Československem a státy skandinávskými a Svazem Sovětských Socialistických Republik v průvozu přes Polsko vešly v platnost v nejbližším čase.

3. Zarządy kolejowe obu Wysokich Ukladających się Stron przystąpią bezzwłocznie po podpisaniu niniejszego Układu do opracowania bezpośrednich taryf towarowych polsko-czeskosłowackich celem wprowadzenia ich w życie możliwie w trzy miesiące od daty niniejszego Układu.

Artykuł V.

Przy przewozie osób, bagażów i przesyłek ekspresowych nie będzie się czyniło — przy spełnianiu tych samych warunków — w zakresie odprawy, przewozu, stosowania stawek, publicznych opłat oraz danin, związanych z tym przewozem, żadnej różnicy między obywatelami obu Wysokich Ukladających się Stron.

Artykuł VI.

1. Towary, nadane do przewozu między terytorium jednej z Wysokich Ukladających się Stron a terytorium drugiej Ukladającej się Strony albo terytorium państwa trzeciego i towary tranzytem przewożone przez terytorium jednej z Ukladających się Stron do terytorium drugiej Ukladającej się Strony, przy spełnianiu tych samych warunków, będą traktowane na terytorium Ukladającej się Strony tranzytującej lub importującej tak samo, jak towary tego samego rodzaju nadane na jej własnym terytorium, a przewożone w tym samym kierunku i na tym samym przebiegu, w zakresie odprawy, przewozu, obliczenia przewoźnego według taryf wewnętrznych (lokalnych albo związkowych) oraz opłat i danin publicznych, związanych z tym przewozem.
2. Obie Wysokie Ukladające się Strony zgadzają się jednak, że przy przewozach wyżej wymienionych, obejmujących towary tego samego rodzaju, są dopuszczalne następujące warunki stosowania taryf przewozowych, zniżek lub innych udogodnień:
  - a) warunek nadania do przewozu w określonym czasie pewnej minimalnej lub maksymalnej ilości towaru,
  - b) warunek jednoczesnego nadania do przewozu towaru w ilości potrzebnej do utworzenia całego pociągu lub przynajmniej określonej grupy wagonów,
  - c) warunek jednoczesnego nadania do przewozu ilości potrzebnej do załadowania całego statku,
  - d) warunek spożycia lub zużycia wewnętrznego,
  - e) warunek poprzedniego lub dalszego przewozu drogą wodną lub powietrzną.Każdy inny warunek, uniemożliwiający korzystanie z wewnętrznych taryf ulgowych, winien być uważany za nieistniejący odnośnie przewozów wyżej wymienionych.

Artykuł VII.

Postanowienia Art. V i VI nie dotyczą zniżek przyznawanych:

- a) przy przewozie pracowników publicznych, pracowników przedsiębiorstw przewozowych i państwowych, osób wojskowych, przy przewozie kupców podróżujących, a także osób, będących członkami rodzin wyżej wymienionych, oraz przy przewozie bagażów tychże osób;

3) Żelazniční správy obou vysokých smluvních stran přistoupí bezodkladně po podepsání této dohody k vypracování přijímajících nákladních tarifů československo-polských tak, aby mohly vejít v platnost pokud možno do tří měsíců od podepsání této dohody.

Článek V.

V přepravě cestujících, zavazadel a spěšnin se nebude při splnění stejných podmínek činiti co do vypravení, přepravy, stanovení sazeb, jakož i veřejných dávek a daní souvisejících s touto přepravou, jakýkoli rozdíl mezi příslušníky vysokých smluvních stran.

Článek VI.

1) Se zbožím podaným k přepravě mezi územím jedné vysoké smluvní strany a územím druhé smluvní strany nebo územím třetího státu, jakož i se zbožím provázeným územím jedné smluvní strany do území druhé smluvní strany se bude, při splnění stejných podmínek, nakládati na území průvozní nebo dovážející smluvní strany co do vypravení, přepravy, počítání přepravného podle vnitřních taryfů (místních nebo svazových), jakož i veřejných dávek a daní souvisejících s touto přepravou, stejně jako se zbožím stejného druhu, podaným k přepravě na jejím vlastním území a přepravovaným v témže směru a na téže trati.

2) Obě vysoké smluvní strany se však shodují, že při výše uvedených přepravách zahrnujících zboží stejného druhu jsou přípustné tyto podmínky pro použití přepravních tarifů, slev nebo jiných výhod:

- a) podmínka, že v určitém období bude podáno k přepravě stanovené nejmenší nebo největší množství zboží,
- b) podmínka, že bude najednou podáno k přepravě zboží v množství potřebném pro vytvoření celého vlaku neb alespoň stanovené skupiny vozů,
- c) podmínka, že bude najednou podáno k přepravě množství potřebné pro naložení celé lodi,
- d) podmínka domácí spotřeby nebo užití,
- e) podmínka předcházející nebo následující přepravy vodní nebo letecké.

Jakákoliv jiná podmínka znemožňující užití místních zlevněných tarifů se bude považovati, pokud jde o výše uvedené přepravy, za neexistující.

Článek VII.

Ustanovení článků V a VI se netýkají slev přiznaných:

- a) pro přepravu veřejných zaměstnanců, zaměstnanců dopravních a státních podniků, osob vojenských, pro přepravu obchodních cestujících, dále rodinných příslušníků výše uvedených osob, jakož i pro přepravu zavazadel těchto osob,

- b) przy przewozie kufrów z próbkami lub wzorami;
- c) przy przewozie przesyłek dla potrzeb przedsiębiorstw komunikacyjnych albo publicznej administracji cywilnej i wojskowej;
- d) dla celów dobroczynności, wystaw krajowych i zagranicznych, oświaty publicznej oraz w wypadkach klęsk powszechnych.

Artykuł VIII.

Przy układaniu taryf bezpośrednich będą obowiązywały następujące zasady:

- 1) Przy przewozie towarów, nadanych do przewozu na terytorium jednej z Wysokich Układających się Stron do terytorium drugiej Układającej się Strony, będą stawki taryf wewnętrznych kolei obydwu Stron obniżone o połowę opłaty manipulacyjnej (stacyjnej).
- 2) Przy przewozie towarów nadanych do przewozu na terytorium jednej z Wysokich Układających się Stron tranzytem przez terytorium drugiej Wysokiej Układającej się Strony do państwa trzeciego lub w kierunku przeciwnym — będą stawki taryf wewnętrznych kolei tranzytujących obniżone o całą opłatę manipulacyjną (stacyjną), a stawki kolei Strony przywożącej względnie wywożącej — o pół opłaty manipulacyjnej (stacyjnej).
- 3) Jeżeli zajdzie uzasadniona potrzeba, zostaną ustanowione specjalne stawki taryfowe. Stawki takie, opracowane przy zachowaniu zasad gospodarczo uzasadnionej kalkulacji, będą miały na celu pozyskanie dla dróg przewozowych obu Wysokich Układających się Stron możliwie największej ilości przewozów.
- 4) Zarządy komunikacyjne obu Wysokich Układających się Stron zobowiązują się nie obniżać swych opłat manipulacyjnych (stacyjnych) bez jednoczesnego obniżenia dotyczących baremów.

Artykuł IX.

1. Zarządy komunikacyjne obu Wysokich Układających się Stron zapewnią sobie nawzajem w komunikacji wzajemnej i tranzytowej dogodnie połączenia swoimi środkami komunikacyjnymi. Będą się starały również uprościć i przyspieszyć wykonywanie formalności przewozowych oraz będą się troszczyć o zapewnienie szybkiego i regularnego przewozu zarówno osób, jak i towaru.
2. Również będą się starały, aby komunikacja wzajemna i tranzytowa odbywała się bez opóźnień i aby środki przewozowe były eksploatowane w sposób najkorzystniejszy dla gospodarki obu Wysokich Układających się Stron.

Artykuł X.

Obie Wysokie Układające się Strony zgadzają się na zawarcie jak najrychlej umowy, mającej na celu ustalenie warunków dla przewozu pewnych przedmiotów, wyłączonych od przewozu kolejami żelaznymi, lub ustalenie warunków dogodniejszych dla przedmiotów, przyjmowanych pod pewnymi warunkami, w myśl art. 4 § 2 Konwencji Międzynarodowej o przewozie towarów kolejami żelaznymi z dnia 23 listopada 1933 roku.

- b) pro přepravu vzorkových kufrů,
- c) pro přepravu zásilek pro potřeby dopravních podniků nebo veřejné správy civilní a vojenské,
- d) k účelům dobročinným, k účelům výstav domácích a zahraničních, veřejné osvěty, jakož i v případech veřejných pohrom.

Článek VIII.

Při sestavení přímých tarifů budou závazné tyto zásady:

1) Při přepravě zboží podaného k přepravě na území jedné vysoké smluvní strany do území druhé smluvní strany budou sazby místních tarifů drah obou smluvních stran sníženy o jednu polovinu manipulačního (staničního) poplatku.

2) Při přepravě zboží podaného k přepravě na území jedné vysoké smluvní strany v průvozu přes území druhé smluvní strany do třetího státu nebo v opačném směru, budou sazby místních tarifů průvozních drah sníženy o celý manipulační (staniční) poplatek a sazby drah strany dovážející, nebo vyvážející, o jednu polovinu manipulačního (staničního) poplatku.

3) Nastane-li důvodná potřeba, budou stanoveny zvláštní tarifní sazby. Tyto sazby, vypracované při zachování zásad hospodárné kalkulace, budou míti za účel získati pro přepravní cesty obou vysokých smluvních stran pokut možno největší množství přeprav.

4) Dopravní správy obou vysokých smluvních stran se zavazují, že nesníží svoje manipulační (staniční) poplatky bez současného snížení příslušných baremů.

Článek IX.

1) Dopravní správy obou vysokých smluvních stran si navzájem zajistí ve vzájemné a průvozní dopravě vhodná spojení svými dopravními prostředky. Postarají se rovněž o zjednodušení a urychlené provádění přepravních formalit; dále se vynasnaží o zajištění rychlé a pravidelné přepravy jak cestujících, tak zboží.

2) Postarají se rovněž, aby vzájemná i průvozní doprava se dala bez zpoždování a aby přepravních prostředků se užívalo způsobem co nejhospodárnějším pro obě vysoké smluvní strany.

Článek X.

Obě vysoké smluvní strany se shodují, aby co nejdříve byly sjednány úmluvy mající za účel stanovití podmínky pro přepravu určitých předmětů vyloučených z železniční přepravy nebo stanoviti výhodnější podmínky pro předměty přijímané k přepravě za určitých podmínek podle článku 4, § 2 Mezinárodní úmluvy o přepravě zboží po železnicích ze dne 23. listopadu 1933.

Artykuł XI.

Oba zarządy kolejowe będą ustalały ilość tras i odpowiednie rozkłady jazdy przez najdogodniejsze przejścia graniczne celem przeprowadzenia możliwie najdogodniejszą drogą przewozów wzajemnych i tranzytowych, interesujących obydwie Wysokie Układające się Strony.

Artykuł XII.

Oba zarządy kolejowe i wodne przystąpią niezwłocznie do zawarcia potrzebnych układów dla jak najszybszego uruchomienia interesujących obie Wysokie Układające się Strony przewozów tranzytowych drogą wodną lub drogą kombinowaną kolejowo-wodną.

Artykuł XIII.

Obie Wysokie Układające się Strony zgodnie ustalają, że również w odniesieniu do przewozu osób, interesującego oba Państwa, właściwe zarządy komunikacyjne obu Układających się Stron, a przede wszystkim kolejowe i lotnicze, dołożą wszelkich starań, by przewozy takie usprawnić w sposób podobny, jak to wyżej określono dla przewozu towarów.

Artykuł XIV.

1. Rozrachunki finansowe z tytułu stosunków komunikacyjnych będą dostosowane do zasad, ustalonych w układach finansowych polsko-czeskosłowackich.
2. Co się dotyczy rozrachunków z tytułu stosunków komunikacyjnych z państwami trzecimi, o ile stosunki te łączą się z tranzytem przez jedną z Wysokich Układających się Stron, to uwzględniane będą umowy rozrachunkowe zawarte przez wszystkie zainteresowane państwa.

Artykuł XV.

1. Polsko-Czeskosłowacka Komisja Komunikacyjna będzie opracowywała na każde półrocze program przewozów tranzytowych pomiędzy polskimi portami a Czechosłowacją oraz pomiędzy Związkiem Sowieckich Socjalistycznych Republik a Czechosłowacją. Program ten będzie ustalał ilościowo rozmiary przewozów i poszczególne rodzaje towarów, przewidując właściwy stosunek pomiędzy towarami masowymi w rodzaju rud, pirytów itp. a cennymi surowcami zamorskimi specjalnie w rodzaju bawelny oraz wyrobami przemysłowymi. Program ten będzie uwzględniał z jednej strony strukturę czeskosłowackiego handlu zagranicznego, z drugiej zaś strony zdolność przeladunkową polskich portów morskich, stan ich połączeń żeglugowych oraz zdolność przepustkową polskich kolei i dróg wodnych.
2. Analogicznie według zasad, jak postanowiono w ustępie 1, będzie Komisja opracowywała program przewozów tranzytowych pomiędzy Polską a czeskosłowackimi portami śródlądowymi oraz pomiędzy Polską a państwami trzecimi w tranzyście przez Czechosłowację, przewidując właściwy stosunek pomiędzy towarami masowymi, jak węgiel, koks itp. a innymi towarami.

Článek XI.

Obě železniční správy stanoví počet tras a jim odpovídající jízdní řády přes nevhodnější pohraniční přechody za účelem provádění vzájemné a průvozní přepravy dotýkající se obou vysokých smluvních stran po cestě pokud možno nejvhodnější.

Článek XII.

Obě železniční a plavební správy přistoupí bezodkladně k sjednání úmluv potřebných pro nejrychlejší zahájení průvozních přeprav dotýkajících se obou vysokých smluvních stran, po vodě nebo po kombinované cestě železnice — voda.

Článek XIII.

Obě vysoké smluvní strany stanoví shodně, že rovněž, pokud jde o přepravu osob dotýkající se obou států, příslušné dopravní správy obou smluvních stran, a to především železniční a letecké, vynaloží veškeré úsilí, aby tyto přepravy byly upraveny podobným způsobem, jak se stanoví výše pro přepravu zboží.

Článek XIV.

- 1) Finanční odpočty z důvodu dopravních styků budou přizpůsobeny zásadám stanoveným ve finančních úmlouvách československo-polských.
- 2) Pro odpočet z důvodu dopravních styků s třetími státy, pokud tyto styky souvisí s průvozem přes jednu z vysokých smluvních stran, budou vzaty v úvahu odpočtové úmluvy sjednané všemi státy, jichž se to týká.

Článek XV.

1) Československo-polská Dopravní komise vypracuje na každého půl roku program průvozních přeprav mezi Československem a polskými přístavy, jakož i mezi Svazem Sovětských Socialistických Republik a Československem. Tento program stanoví rozsah přeprav co do množství a jednotlivé druhy zboží, předvidaje příslušný poměr mezi hromadným zbožím v oboru rud, pyritů atp. a hodnotnými zámořskými surovinami, zejména v oboru bavlny, jakož i průmyslovými výrobky. Tento program bude přihlížeti s jedné strany ke struktuře československého zahraničního obchodu, s druhé strany pak k překládkové výkonnosti polských námořních přístavů, ke stavu plavebních spojení s nimi, jakož i k průvozní výkonnosti polských drah a vodních cest.

2) Obdobně podle zásad stanovených v odstavci 1) vypracuje Komise program průvozních přeprav mezi Polskem a československými vnitrozemskými přístavy, jakož i mezi Polskem a třetími státy v průvozu přes Československo, předvidaje příslušný poměr mezi hromadným zbožím v oboru uhlí, koku atp. a ostaním zbožím.

3. Programy powyższe będą miały na celu w możliwie szerokim zakresie przy zachowaniu zasad gospodarczo uzasadnionej kalkulacji uzyskanie jak największej ilości przewozów przez polskie porty morskie oraz przez czeskosłowackie porty śródlądowe na Dunaju. Jeżeli przy opracowywaniu tych programów okaże się, że rzeczywisty stan przewozów temu nie odpowiada, Komisja zwróci na to uwagę innym zainteresowanym Komisjom polsko-czeskosłowackim ewentualnie Polsko-Czeskosłowackiej Radzie Współpracy Gospodarczej.
4. Programy powyższe przewidywać będą ponadto skuteczne środki, jakie będą zastosowane przez obie Wysokie Układające się Strony dla ich ścisłego zrealizowania, a między innymi rozmiary pomocy wagonowej, niezbędnej dla przeprowadzenia wyżej wymienionych tranzytów.
5. W razie trudności ułożenia programu lub jego realizowania na terenie Polsko-Czeskosłowackiej Komisji Komunikacyjnej sprawa zostanie przekazana na życzenie jednej z sekcji Komisji — Polsko-Czeskosłowackiej Radzie Współpracy Gospodarczej do postępowania zgodnego z jej Statutem.

Rozdział C.

Porty morskie.

Artykuł XVI.

1. Przy korzystaniu z portów morskich względnie z wydzielonych stref portowych, znajdujących się na terytorium Wysokich Układających się Stron albo posiadanych przez nie na terytorium trzecich państw, — o ile umowy z owymi państwami na to pozwalają — przedsiębiorstwa żegluga morskiej obu Układających się Stron obowiązująć będą w pierwszym rzędzie postanowienia niniejszego Układu.
2. Poza tym będą stosowane postanowienia każdorazowo obowiązujących umów międzynarodowych w sprawach z Układem powyższym związanych, do których obie Wysokie Układające się Strony przystąpiły względnie w przyszłości przystąpią, dalej postanowienia umów między Układającymi się Stronami w sprawach o tymże charakterze, w końcu ustawy każdego z Układających się Państw na jego terytorium, jeżeli Układ powyższy nie stanowi inaczej.

Artykuł XVII.

1. Przy korzystaniu z wszelkich urządzeń portów morskich i obsługi portowej każda z Wysokich Układających się Stron zapewnia przedsiębiorstwom żegluga morskiej, ich pracownikom, statkom i ładunkom drugiej Układającej się Strony, jak najdogodniejsze warunki udzielone innym, a w każdym razie to samo obchodzenie się jak z krajowymi przedsiębiorstwami żegluga morskiej, ich pracownikami, statkami i ładunkami.
2. Postanowienia poprzedniego ustępu dotyczą również wszelkich opłat pobieranych w portach obu Wysokich Układających się Stron. Opłaty pobierane będą jedynie za istotne użycie portu, jego urządzeń oraz obsługi portowej.
3. Obie Wysokie Układające się Strony są zgodne, że jeżeli będzie to potrzebne dla zwiększenia obrotów

3) Ukołem těchto programů bude získati v co možná širokém rozsahu, při zachování zásad hospodárné kalkulace, pokud možno největší množství přeprav přes polské námořní přístavy, jakož i přes vnitrozemské přístavy československé na Dunaji. Zjistí-li se při vypracování těchto programů, že skutečný stav přepravy tomu neodpovídá, upozorní Komise na to ostatní zúčastněné československo-polské komise, po případě československo-polskou Radu hospodářské spolupráce.

4) Tyto programy budou předvidati dále skutečné prostředky, kterých použijí obě vysoké smluvní strany pro jejich přesné provedení, mimo jiné též rozsah vozové výpomoci potřebné k provedení shora uvedených průvozu.

5) Vyskytnou-li se obtíže při sestavení programu nebo při jeho provádění na poli československo-polské Dopravní komise, bude věc na žádost jednoho z odborů Komise přikázána československo-polské Radě hospodářské spolupráce k projednání podle jejího statutu.

Oddíl C.

Námořní přístavy.

Článek XVI.

1) Při používání námořních přístavů případně oddělených přístavních pásem nacházejících se na území vysokých smluvních stran nebo nacházejících se v jejich držbě na území třetích států — pokud to úmluvy s těmito státy připouštějí — budou pro námořní plavební podniky obou smluvních stran platit v první řadě ustanovení této dohody.

2) Mimo to bude používáno ustanovení právě platných mezinárodních úmluv o věcech s touto dohodou souvisejících, ke kterým obě vysoké smluvní strany přistoupily nebo v budoucnu přistoupí, dále ustanovení úmluv mezi smluvními stranami o věcech téže povahy a konečně zákonných ustanovení každého ze smluvních států na jeho území, jestliže tato dohoda nestanoví jinak.

Článek XVII.

1) Při používání všelikých zařízení námořních přístavů, jakož i služby přístavní, zaručuje každá z vysokých smluvních stran námořním plavebním podnikům, jejich zaměstnancům, lodím a nákladům druhé smluvní strany nejpriznivější podmínky udělené jiným, v každém případě však totéž zacházení jako s námořními plavebními podniky domácími, jejich zaměstnanci, loděmi a náklady.

2) Ustanovení předchozího odstavce platí rovněž o platbách jakéhokoli druhu vybíraných v námořních přístavech obou vysokých smluvních stran. Platby budou vybírány jen za skutečné použití přístavu a jen o zařízení, jakož i přístavní služby.

3) Obě vysoké smluvní strany se shodly, že ukáže-li se toho zapotřebí pro zvýšení obrátu zbo-

towarowych w portach albo z innych ważnych powodów, mogą być — przy zachowaniu uzasadnionej gospodarczo kalkulacji — wprowadzone specjalne stawki opłat przeładunkowych i składowych oraz warunki wolnego składowania w portach morskich. Te stawki, opłaty i warunki wolnego składowania mogą być zróżniczkowane w zależności od ilości i rodzaju ładunków oraz pory roku.

Artykuł XVIII.

1. Rzeczpospolita Polska zezwala na korzystanie przez Republikę Czeskosłowacką z portów morskich w Szczecinie i Gdyni-Gdańsku, jako baz żeglugowo-technicznych dla czeskosłowackich handlowych statków morskich.
2. W tym celu, przez właściwe zarządzenia władz portowych, będą czeskosłowackim przedsiębiorstwom żeglugi morskiej względnie czeskosłowackim handlowym statkom morskim w jak najszerszym zakresie:
  - a) zapewnione dogodne miejsca dla cumowania, zakotwiczenia oraz dla magazynowania przedmiotów potrzebnych dla ich ruchu i utrzymania,
  - b) udzielone wszelkie konieczne środki dla ich ruchu, jak zapewnienie zaopatrywania w materiały pędne, smary, wyposażenie statkowe, żywność, wodę do picia i do innego użytku itp.
  - c) zapewnione wszelkie udogodnienia, jak możliwość użycia stoczni, przeprowadzenia wszelkiego rodzaju napraw, klasyfikacji, wyposażenia, łączności telekomunikacyjnej itp.
3. Korzystanie z baz morskich według postanowień poprzednich ustępów odbywać się będzie w warunkach najdogodniejszych dla potrzeb Republiki Czeskosłowackiej, co najmniej w warunkach zwykłych dla ruchu polskich handlowych statków morskich.
4. Szczegóły zapewnienia baz morskich zostaną ustanowione w osobnej umowie, którą zawrą właściwe zarządy portów z czeskosłowackimi urzędami lub czeskosłowackimi przedsiębiorstwami żeglugi morskiej.

Artykuł XIX.

1. Instytucja, którą wyznaczy Rząd Polski, wydzierżawi instytucjom, które Rząd Czeskosłowacki wyznaczy, części wolnego obszaru celnego w porcie w Szczecinie. Położenie i rozmiary tych wydzierżawionych części wolnego obszaru celnego portu będą dostosowane do potrzeb i zakresu czeskosłowackiego obrotu towarowego przez port szczeciński oraz do ogólnych planów budowy i eksploatacji tego portu. Termin dzierżawy będzie co najmniej trzydziestoletni.
Wydzierżawione części portu będą obejmowały znajdujące się tam obecnie urządzenia portowe jak nabrzeża, tory kolejowe, składy, budynki itp. Jeżeli urządzenia te będą wymagały remontu lub dalszych inwestycji, aby mogły być w pełni wykorzystane przez dzierżawcę, będzie on wykonywał naprawy i inwestycje potrzebne do użytkowania wydzierżawionego terenu, w sposób zgodny z racjonalną gospodarką portową oraz dostosowany do ogólnych planów budowy i rozbudowy portu.
2. W ciągu najdalej sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszego Układu, pod warunkiem dostarcze-

zi w przystawach nebo z jiných vážných důvodů, mohou býti zavedeny — při zachování hospodárné kalkulace — zvláštní sazby poplatků překladních a uskladňovacích, jakož i podmínky volného skladování v námořních přístavech. Tyto sazby a poplatky, jakož i podmínky volného skladování mohou býti stanoveny různě v poměru k množství, druhům zboží a času.

Článek XVIII.

1) Republika Polská svoluje, aby republika Československá používala námořních přístavů ve Štětíně a Gdyni — Gdansk jako plavebně-technických základen pro československé obchodní lodě námořní.

2) K tomu účelu budou příslušnými správami přístavů československým námořním plavebním podnikům, případně československým obchodním lodím námořním v nejšířší míře:

- a) zajištěna vhodná místa pro přistávání a kotvení, jakož i pro uložení předmětu potřebných k jejich provozu a udržování,
- b) poskytnuty všechny k jejich provozu nutné prostředky, jako zajištění zásobování pohonnými látkami, mazadly, lodními potřebami, potravinami, pitnou a užitkovou vodou a pod.,
- c) zajištěna všechna usnadnění jako možnost používání loděnic, provádění oprav všeho druhu, klasifikování, vyzbrojení, telekomunikačního spojení a pod.

3) Používání námořních základen podle ustanovení předchozích odstavců bude prováděno za podmínek s hlediska potřeb Československé republiky nejpříznivějších, nejméně však za podmínek obvyklých pro provoz polských obchodních lodí námořních.

4) Podrobnosti o zajištění námořních základen budou stanoveny zvláštní smlouvou, kterou sjednají příslušné správy přístavů s československými úřady nebo s československými námořními plavebními podniky.

Článek XIX.

1) Instituce, kterou označí vláda polská, pronajme institucím, které vláda československá označí, části svobodného celního území v přístavu ve Štětíně. Poloha a rozměry těchto pronajatých částí svobodného celního území přístavu budou přizpůsobeny potřebám a rozsahu československého obratu zboží přes štětínský přístav, jakož i všeobecným plánům výstavby a využití tohoto přístavu. Doba pronájmu bude nejméně třicetiletá.

V pronajatých částech přístavu budou se nacházeti nynější přístavní zařízení jako nabřeží, železniční kolejiště, skladiště, budovy a p. Budou-li tato zařízení vyžadovati oprav nebo dalších investic, aby mohla býti plně využita nájemcem, bude tento prováděti opravy a investice potřebné pro využití pronajatého prostoru způsobem shodným s racionálním hospodářstvím přístavu, jakož i přizpůsobeným všeobecným plánům obnovy a výstavby přístavu.

2) Nejpozději do šesti měsíců ode dne účinnosti této smlouvy a s podmínkou, že budou dodány

nia potřebných podkladů technických, zawarta zůstane między zarządem portu w Szczecinie a instytucjami wskazanymi przez Rząd Czeskosłowacki umowa ramowa, w której ustalone zostanie, na jakich warunkach i jakie tereny w poszczególnych okresach czasu będą Stronie Czeskosłowackiej wydzierżawione.

Przekazanie pierwszego wydzierżawionego terenu nastąpi najdalej w ciągu sześciu miesięcy od zawarcia umowy ramowej. Poszczególne umowy dzierżawne zawierać będą plany inwestycji, które na danym terenie mają być przez dzierżawcę wykonane, oraz przewidywać terminy przystąpienia do robót i ich ukończenia.

Terminy zawierania umów mogą być zmienione za zgodą Polsko-Czeskosłowackiej Komisji Komunikacyjnej.

3. Do czasu zakończenia robót na pierwszych oddanych terenach dzierżawca czeskosłowacki będzie mógł — o ile zajdzie ku temu potrzeba — korzystać z terenów i magazynów oraz urządzeń w innej części portu szczecińskiego zdalnych do użytku, przy czym będzie mu zastrzeżona możliwość korzystania z tych terenów zastępczych i urządzeń na warunkach wolnocłowych.
4. W specjalnych umowach przedsiębiorstwa, wskazane przez Rząd Czeskosłowacki, mogą być dopuszczane jako udziałowcy do polskich przedsiębiorstw przemysłowych, jak stocznie, elewatory, chłodnie itp., znajdujących się na terenie wolnego obszaru celnego w porcie w Szczecinie.
5. Dążąc do najszybszego i pełnego uruchomienia portu w Szczecinie, a zwłaszcza do wykończenia i uzupełnienia istniejących już tam inwestycji, obie Wysokie Ukladające się Strony spowodują zawarcie szczegółowych umów między zarządem portu szczecińskiego a odpowiednimi przedsiębiorstwami czeskosłowackimi o dostawę urządzeń przeładunkowych komunikacyjnych oraz innego wyposażenia portowego.
6. Obie Wysokie Ukladające się Strony zgadzają się, aby Polsko-Czeskosłowacka Komisja Komunikacyjna czuwała nad wykonaniem niniejszego artykułu w terminach i w sposób w nim przewidziany. Komisja ta rozpatrywać będzie również wszelkie sprawy związane z użytkowaniem morskich portów polskich przez przedsiębiorstwa czeskosłowackie żeglugi morskiej.

Artykuł XX.

Każda z Wysokich Ukladających się Stron zapewni drugiej Stronie lub przedsiębiorstwom przez nią wskazanym w polskich portach morskich względnie w czeskosłowackich portach na Dunaju przeładunek towarów w ilościach ustalanych na podstawie art. XV, jak również w razie potrzeby możliwość przejściowego składowania tych towarów.

Artykuł XXI.

1. Czeskosłowackie instytucje, o których mowa w art. XIX, uprawnione będą do wyłącznego korzystania w morskich portach polskich z wydzierżawionych i ściśle ograniczonych powierzchni wodnych, przylegających do portowych przestrzemi lub składów im wydzierżawionych. Powyższe uprawnienia są ważne

potřebné technické podklady, bude mezi přístavní správou ve Štětíně a institucemi označenými československou vládou sjednána rámcová smlouva, v které bude stanoveno, za jakých podmínek a které plochy v jednotlivých časových obdobích budou straně československé pronajaty.

Předání prvních pronajatých ploch bude provedeno nejpozději do šesti měsíců od sjednání rámcové smlouvy.

Jednotlivé nájemní smlouvy budou obsahovati plány investic, které má nájemce na této ploše provést, jakož i lhůty předvídané pro započetí prací a jich ukončení.

Lhůty pro sjednání smluv mohou býti změněny se souhlasem československo-polské Dopravní komise.

- 3) Do ukončení prací na plochách prvně předaných bude moci československý nájemce — bude-li toho třeba — používatí prostorů, skladů a zařízení v jiné části štětínského přístavu, způsobilych k využití, při čemž bude mu vyhrazena možnost bezcelně používatí těchto náhradních ploch a zařízení.

4) Zvláštními smlouvami mohou býti podniky označené československou vládou připuštěny k účasti na polských podnicích průmyslových, jako na loděnicích, sílech, chladárnách a p., které se nacházejí ve svobodném celním území přístavu ve Štětíně.

5) Ve snaze co nejrychlejšího a úplného uvedení přístavu ve Štětíně do provozu, zvláště však dokončení a doplnění tam se již nacházejících investic, dají obě vysoké smluvní strany podnět k uzavření zvláštních smluv mezi přístavní správou štětínskou a příslušnými československými podniky o dodání zařízení přeładacích, dopravních, jakož i jiného vystrojení přístavu.

6) Obě vysoké smluvní strany souhlasí, aby československo-polská Dopravní komise sledovala, zda ustanovení tohoto článku byla provedena ve lhůtách a způsobem v něm předvídaným. Tato komise bude se též obíratí veškerými věcmi souvisícími s používáním polských námořních přístavů československými námořními plavebními podniky.

Článek XX.

Každá z vysokých smluvních stran zajistí druhé straně nebo podniku, který tato strana označí v polských námořních přístavech případně v československých přístavech dunajských přeład zboží v množstvích stanovených na základě článku XV, jakož i v případě potřeby možnost přechodné skládky tohoto zboží.

Článek XXI.

- 1) Československé instituce, uvedené v čl. XIX, budou mít v polských námořních přístavech právo na výlučné používání pronajatých a přesně ohrančených vodních ploch, přiléhajících k přístavním prostorům nebo skladům jim pronajatým. Tato ověření platí také pro námořní lodě jiných podniků,

również dla statków innych przedsiębiorstw, o ile służą one interesom Republiki Czeskosłowackiej.

Zarząd portu ma prawo — w razie potrzeby — o ile nabrzeża wydzierżawione powyższym czeskosłowackim instytucjom nie będą czasowo wykorzystywane, dysponować nimi do ogólnych potrzeb portu po porozumieniu się z dzierżawcami. W tym wypadku mogą być stosowane opłaty pobierane przez zarząd portu.

2. W razie potrzeby, czeskosłowackie przedsiębiorstwa żeglugi morskiej będą mogły zająć — za opłatą na zasadach ogólnych — powierzchnię wodną w większym zakresie aniżeli wyżej omówiono, za zgodą zarządu portu, który winien uwzględnić w największej mierze czeskosłowackie potrzeby ruchu.
3. Zarząd portu utrzymywać będzie stale na swój koszt na wydzierżawionych przestrzeniach wodnych i w dojeździe do nich konieczne warunki żeglowności.

Artykuł XXII.

Gdyby wydzierżawione tereny, składy z przynależnymi urządzeniami lub poszczególne urządzenia, nie wystarczyły do przyjęcia i odprawy czeskosłowackiego obrotu, zarząd portu, na podstawie zgłoszenia, poczyni starania o zabezpieczenie przeladunku i składowania towarów na innych odpowiednich terenach portu w Szczecinie lub w innych morskich portach polskich, do ilości ustalonej na podstawie art. XV, a również w większej ilości, o ile na to pozwolą możliwości przeladunkowe i gospodarze polskich portów morskich.

Artykuł XXIII.

1. Czeskosłowackie instytucje wymienione w art. XIX, uprawnione są do budowania i utrzymywania na przestrzeniach wydzierżawionych w polskich portach morskich budynków i wszelkich urządzeń potrzebnych dla przeladunku i normalnej ich działalności, z zastrzeżeniem zatwierdzenia planu przez zarząd portu oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.
2. Budowle i urządzenia, wymienione w poprzednim ustępie, pozostaną przez cały czas trwania odnośnej umowy dzierżawnej nieograniczoną własnością czeskosłowackich instytucji, wymienionych w art. XIX. Instytucje te mogą je każdego czasu usunąć, o ile umowa dzierżawna nie postanowi inaczej. Umowa dzierżawna ureguje również prawo własności budowl i urządzeń po jej wygaśnięciu.
3. Dla budowy i utrzymywania budynków i wszelkich urządzeń na wolnym obszarze celnym portu, zezwolonym będzie dowóz materiałów, narzędzi, instrumentów i innych urządzeń bez pobierania cel i podatków; o szczegółach porozumieją się odnośne urzędy obu Wysokich Ukladających się Stron.

Artykuł XXIV.

1. Czeskosłowackie instytucje, wymienione w art. XIX, uprawnione będą do użytkowania wydzierżawionych przestrzeni i używania wydzierżawionych urządzeń samodzielnie i według swych potrzeb. W szczególności upoważnione będą, w związku z przeladunkiem

pokud konają służby w ząjmu Československé republiky.

Přístavní správa jest oprávněna — v případě potřeby — pokud nábreží pronajatá výše uvedeným československým institucím nebudou přechodně využita, jimi disponovati pro všeobecné potřeby přístavu v dohodě s nájemci. V tomto případě může býti použito poplatků vybíraných přístavní správou.

2) V případě potřeby budou moci československé námořní plavební podniky za všeobecné platné poplatky zaujmouti vodní plochu v rozsahu větším, než výše uvedeném, se souhlasem přístavní správy, která bude co nejvíce přihlížeti k československým provozním potřebám.

3) Přístavní správa bude stále udržovati svým nákladem v pronajatých vodních plochách a v příjezdech k nim potřebnou sjízdnost.

Článek XXII.

Kdyby pronajaté prostory, skladiště s příslušnými zařízeními nebo jednotlivá zařízení nestačily, aby pojaly nebo odbavily československý provoz, postará se přístavní správa na požádání o zajištění překlada a skladování zboží na jiných vhodných prostorách přístavu ve Štětíně nebo v jiných polských námořních přístavech, do množství stanovených na základě čl. XV a též i větších množstvích, pokud to překladačí a hospodářské možnosti polských námořních přístavů dovolí.

Článek XXIII.

1) Československé instituce uvedené v čl. XIX budou oprávněny budovati a udržovati na prostorách pronajatých v polských námořních přístavech stavby a všeliká zařízení potřebné pro překlad a jejich pravidelnou činnost s výhradou schválení plánů přístavní správou, jakož i ve shodě s platnými právními předpisy.

2) Stavby a zařízení uvedené v předchozím odstavci zůstanou po dobu trvání příslušné nájemní smlouvy v neomezeném vlastnictví československých institucí uvedených v čl. XIX. Tyto instituce mohou je kdykoli odstraniti, neustanoví-li nájemní smlouva jinak. Nájemní smlouva rovněž upraví vlastnické poměry k budovám a zařízením po uplynutí její platnosti.

3) K stavbě a udržování staveb a všelikých zařízení ve svobodném celním území přístavu bude povolen dovoz hmot, náradí, nástrojů a jiných zařízení bez vybrání cla a daní; o podrobnostech se dohodnou příslušné úřady obou vysokých smluvních stran.

Článek XXIV.

1) Československé instituce uvedené v čl. XIX budou oprávněny používatí pronajaté prostory a zařízení samostatně a podle svých potřeb. Zejména budou oprávněny v souvislosti s překladem a uskladňováním zboží prováděti všechny v obchodě ob-

i magazynowaniem towarów, przeprowadzać wszelkie czynności stosownie do zwyczajów handlowych, zgodnie z przepisami obowiązującymi dla obojga portu lub jego części.

2. Československé instituce, wymienione w art. XIX, ustanowione będą do wyznaczania i pobierania, według swego uznania, opłat za używanie przez osoby trzecie przestrzeni i urządzeń, jak również za wykonywanie czynności dopuszczalnych według postanowienia poprzedniego ustępu.
3. Nápisy i ogłoszenia československých institucí, wymienionych w art. XIX, które nie dotyczą ich obrotu wewnętrznego, będą sporządzane w językach urzędowych obu Wysokich Układających się Stron.

Artykuł XXV.

W wypadkach, gdy płace robotników portowych będą uregulowane ogólnie obowiązującymi przepisami taryfowymi lub umowami zbiorowymi, to płace te będą stosowane również przez instytucje československé, wymienione w art. XIX.

Artykuł XXVI.

O ile Rząd Polski zażąda prawa użytkowania wolnych stref w morskich portach państw trzecich, które Československa posiada lub posiadać będzie, to w drodze odpowiednich umów polskim przedsiębiorstwom żegluga morskiej przyznane będą w tych wolnych strefach uprawnienia analogiczne do udzielonych z mocy niniejszego Układu instytucjom československým, wymienionym w art. XIX, w portach polskich — jeżeli umowy z tymi trzecimi państwami na to pozwalają.

ROZDZIAŁ D.

Żegluga morska.

Artykuł XXVII.

Każda z Wysokich Układających się Stron zobowiązuje się zapewnić przedsiębiorstwom żegluga morskiej drugiej Strony w portach morskich, pozostających pod jej zwierzchnictwem lub władzą, lub w strefach morskich portowych wydzielonych im na terytorium państw trzecich — o ile umowy z tymi państwami na to pozwalają — traktowanie na równi ze swoimi własnymi przedsiębiorstwami żegluga morskiej w zakresie wolnego dostępu do portów, ich użycia i pełnego korzystania z dogodności, udzielanych przedsiębiorstwom żegluga morskiej, czynnościom handlowym statków, ich załogom, ładunkom i pasażerom, ułatwienia w załadunku i wyładunku, jak również we wszelkiego rodzaju podatkach i opłatach pobieranych przez Rząd, władze publiczne, koncesjonariuszy, wszelkiego rodzaju zakłady lub też w ich imieniu.

Artykuł XXVIII.

1. Obie Wysokie Układające się Strony zgadzają się co do tego, że przedsiębiorstwa żegluga morskiej obu Układających się Stron, przy zachowaniu w pełni swej prawnej i gospodarczej niezawisłości i mając na uwadze specjalne gospodarcze i powszechne zainteresowanie swego Państwa, przewozić będą towary możliwie w najszybszej współpracy gospodarczej

wyklę úkony, a to ve shodě s předpisy platnými pro dotčený přístav nebo jeho části.

2) Československé instituce uvedené v čl. XIX budou oprávněny podle svého volného uvážení určovati a vybírati poplatky za užívání prostor a zařízení třetími osobami, jakož i za provádění úkonů přípustných podle ustanovení předchozího odstavce.

3) Nápisy a vyhlášky československých institucí uvedených v čl. XIX, pokud se netýkají jejich vnitřního provozu, budou v úředních jazycích obou vysokých smluvních stran.

Článek XXV.

Budou-li mzdy přístavních dělníků upraveny všeobecně platnými předpisy tarifními nebo hromadnými smlouvami, budou používány tyto mzdy též československými institucemi uvedenými v čl. XIX.

Článek XXVI.

Pokud polská vláda zažádá o právo na používání svobodných pásem, které má nebo bude mít Československo v námořních přístavech třetích států, bude příslušnými úmluvami polským námořním plavebním podnikům přiznáno v těchto svobodných pásmech obdobné oprávnění, jaké mají podle této dohody československé instituce uvedené v čl. XIX v přístavech polských, dovoluují-li to úmluvy s těmito třetími státy.

O D D I L D.

Námořní plavba.

Článek XXVII.

Každá z vysokých smluvních stran se zavazuje, že zajistí námořním plavebním podnikům druhé strany v námořních přístavech, nacházejících se pod její svrchovaností nebo správou, nebo v námořních přístavních pásmech přidělených jim na území třetích států — přípouštějí-li to úmluvy s těmito státy — rovné zacházení jako se svými vlastními námořními plavebními podniky, pokud jde o volný vstup do přístavů, jejich používání a plné využití výhod, které ony poskytnou námořním plavebním podnikům, činností obchodních lodí námořních, jejich posádkám, nákladům a cestujícím, ulehčení při nakládání a vykládání, jakož i v daních a poplatcích všelikého druhu vybíraných vládou, veřejnými orgány, koncesionáři, ústavy jakéhokoli druhu nebo v jejich jméně.

Článek XXVIII.

1) Obě vysoké smluvní strany jsou za jedno v tom, že námořní plavební podniky obou smluvních stran, zachovávající plně svoji právní i hospodářskou samostatnost a majíce na zřeteli zvláštní hospodářské a všeobecné zájmy svého státu, budou prováděti přepravu zboží pokud možno v nejužší hospodářské spolupráci v rozsahu a za podmínek

w zakresie i na warunkach ustalić się mających w umowie, którą powyższe przedsiębiorstwa między sobą zawrą; umowa ta nabierze ważności po zatwierdzeniu jej przez Rządy obu Ukládajících się Stron.

2. Przedmiotem współpracy, o której jest mowa w ustępie 1, będą między innymi następujące zagadnienia:
  - a) ustalenie jednolitych taryf (stawek) i warunków przewozowych,
  - b) wprowadzanie w porozumieniu z kolejami lub żegluga śródlądową obu Wysokich Ukládajících się Stron bezpośrednich dokumentów przewozowych,
  - c) wprowadzanie bezpośrednich taryf przewozowych w kombinowanym przewozie kolej-statek,
  - d) wzajemna pomoc i współdziałanie w innych wypadkach działalności techniczno-przewozowej, jak np. w zakresie naprawy obiektów pływających, magazynowania ładunków, awarii, telekomunikacji, uzupełniania braków w załogach statków, obsłudze portowej, zaopatrywania w materiały pędne itp.
3. Celem pogłębienia współpracy przedsiębiorstw żeglugi morskiej zwoływać się będzie według potrzeby wspólne posiedzenia ich zarządów.

Artykuł XXIX.

Armatorzy, załadowcy, właściciele i dzierżawcy statków, będący obywatelami jednej z Wysokich Ukládajících się Stron, oraz ich przedstawiciele i ageaci, będą korzystali na terytorium drugiej Strony — na tych samych warunkach i placąc te same opłaty, co jej obywatele — ze wszystkich urządzeń i instalacji portowych oraz ich przynależności, o ile są one przeznaczone do użytku publicznego.

Artykuł XXX.

Zadna z Wysokich Ukládajících się Stron nie będzie stawiać przeszkód w urządzaniu i utrzymywaniu przez przedsiębiorstwa, wymienione w art. XXVIII, na terytorium drugiej Ukládajících się Strony swoich przedstawicielstw, agencji, filii, instytucji ruchu (np. warsztatów reparacyjnych dla statków) i innych urządzeń niezbędnych dla ich działalności pod warunkiem, że będą się stosowały do przepisów prawnych Państwa, na terytorium którego zostaną utworzone.

Artykuł XXXI.

1. Przedsiębiorstwa, wymienione w art. XXVIII, upoważnione będą do zatrudniania w swych instytucjach na terytorium drugiej Ukládajících się Strony obywateli obu Ukládajících się Stron oraz — za zgodą odpowiednich urzędów tejże drugiej Ukládajících się Strony — osób nie będących obywatelami żadnej z Ukládajících się Stron.
2. W sprawach udzielania zezwoleń na pobyt dla pracowników zatrudnionych w instytucjach służbowych i ruchu, wymienionych w art. XXX, obie Ukládajících się Strony będą wzajemnie przychylnie stosowały swoje obowiązujące przepisy.

Artykuł XXXII.

1. O przynależności państwowej statków decydują przepisy Państwa, do którego dany statek należy. Do-

stanovených smlouvou, kterou tyto podniky mezi sebou sjednají; tato smlouva nabude účinnosti po schválení vlád obou smluvních stran.

- 2) Předmětem spolupráce zmíněné v odst. 1) budou mimo jiné tyto otázky:
  - a) stanovení jednotných přepravních tarifů (sazeb) a podmínek,
  - b) zavedení přímých přepravních dokladů v dohodě se železnicemi a vnitrozemskou plavbou obou vysokých smluvních stran,
  - c) zavedení přímých přepravních tarifů v kombinované přepravě železnice — loď,
  - d) vzájemná pomoc a spolupráce v jiných případech technicko-dopravní činnosti, jako na př. při opravě plavidel, uskladňování nákladů, haváriích, telekomunikaci, doplňování lodních posádek, v obsluze přístavů, zásobování pohonnými látkami a p.
- 3) Za účelem prohloubení spolupráce námořních plavebních podniků budou podle potřeby svolávány společné porady jich správ.

Článek XXIX.

Provozovatelé plavby, přepravci, vlastníci a nájemci námořních lodí, kteří jsou příslušníky jedné z vysokých smluvních stran, jakož i jejich reprezentanti a agenti budou moci na území druhé strany za stejných podmínek a při placení stejných poplatků jako její příslušníci, používatí všech přístavních zařízení a instalací, jakož i jejich příslušenství, pokud slouží veřejnému používání.

Článek XXX.

Žádná z vysokých smluvních stran nebude činit překážek, aby podniky uvedené v čl. XXVIII zřizovaly a udržovaly na území druhé strany svá zastupitelství, agencie, odbočky, provozovny (na př. opravny lodí) a jiná zařízení, potřebná k jejich činnosti s podmínkou, že bude šetřeno právních předpisů státu, na jehož území jsou zřízeny.

Článek XXXI.

1) Podniky uvedené v čl. XXVIII budou oprávněny zaměstnávatí u svých služeben na území druhé smluvní strany příslušníky obou smluvních stran a — se souhlasem příslušných úřadů též smluvní strany — též osoby, které nebudou příslušníky některé ze smluvních stran.

2) Pokud jde o udělení povolení k pobytu a zaměstnání zaměstnanců služeben a provozoven uvedených v čl. XXX, budou obě smluvní strany blahovlnně používatí svých platných předpisů.

Článek XXXII.

1) Státní příslušnost námořních lodí řídí se předpisy státu, jemuž dotčená loď náleží. Důkazem

wodami są tytuły i patenty, znajdujące się na statku, wydane przedsiębiorstwu żegluga morskiej przez właściwe władze danego Państwa.

2. Uznawane będą w portach morskich i na wodach przybrzeżnych drugiej Ukládající se Strony postanowienia krajowego prawodawstwa o wyekwipowaniu, urzędzeniu, środkach bezpieczeństwa, cechowaniu i zdolności do żegluga statków morskich eksploatowanych przez przedsiębiorstwa wymienione w art. XXVIII, o ile nie są sprzeczne z postanowieniami międzynarodowymi.
3. Až do zawarcia ukladu o uznaniu świadectw pomiarowych, statki obu Ukládající se Stron nie będą podlegały w morskich portach drugiej Strony żadnej nowej czynności pomiarowej; wysokość opłat i świadczeń portowych będzie ustalana według świadectw pomiarowych, wydanych przez właściwe władze Państwa, pod którego banderą statki pływają.

Artykuł XXXIII.

1. Pod warunkiem, že vstupují do obszaru celnego jednej z Wysokich Ukládající se Stron jako środki transportowe w celu przewiezienia towaru lub pasażerów i že opuszczá go znów — czy to z ładunkiem czy bez niego — wszelkiego rodzaju statki morskie będą zwalniane od cla i wszelkich opłat przywozowych i wywozowych, łącznie z ich zwyčajnym ekwipunkiem i inwentarzem na nich się znajdującym, ich domowymi apteczkami, jak również zapasowymi częściami i narzędziami.
2. Od cla oraz opłat przywozowych i wywozowych będą zwalniane materiały pędne, znajdujące się na statkach morskich w ilościach odpowiadających normalnemu zapotrzebowaniu. Również zwalniane będą od cla oraz opłat przywozowych i wywozowych ubrania, obuwie i inne przedmioty osobistego użytku, które wiozą z sobą członkowie załóg statków lub podróżujący z nimi względnie na statku współzýjający członkowie rodzin, do własnego użytku lub z tytułu swego zatrudnienia, albo które w tym celu są im naprzód wysyłane albo za nimi przesyłane, o ile przedmioty te pod względem ilości i jakości odpowiadają potrzebom normalnego zaopatrzenia; również żywność i lekarstwa, które wymienione osoby wiozą z sobą w ilościach odpowiadających potrzebom podróży, wreszcie wyroby państwowych monopolii w ilościach dopuszczalnych według przepisów Państwa, na którego terytorium vstupují.
3. Przedmioty i materiały znajdujące się na statku morskim muszą być zapisane w inwentarzu danego statku względnie w specjalnym spisie. Inwentarz, jak również powyższy spis, powinien być przedkładany na żądanie urzędem celnym i organom granicznym.
4. Obie Ukládající se Strony zobowiązują się zapewnić przedsiębiorstwom, wymienionym w art. XXVIII, w ramach obowiązujących przepisów prawnych, wszelkie ułatwienia celem przyśpieszenia czynności i formalności, dotyczących przewozu towarów i pasażerów.

Artykuł XXXIV.

1. Obie Wysokie Ukládající se Strony zapewniają sobie wzajemnie zwolnienie od cla i od wszelkich opłat materiałów pędnych, smarów, części zapaso-

toho budou tituly a patenty nacházající se na lodi a vydané námořnímu plavebnímu podniku příslušnými úřady tohoto státu.

2) Uznávána budou v námořních přístavech a v pobřežních vodách druhé smluvní strany ustanovení domácího zákonodárství o výstroji, zařízení, bezpečnostních opatřeních, cejchování a způsobilosti k plavbě námořních lodí používaných podniky uvedenými v čl. XXVIII, pokud neodporují mezinárodním ustanovením.

3) Až do sjednání úmluvy o uznávání výměrných listů, nebudou námořní lodě obou smluvních stran podléhati v námořních přístavech druhé strany žádnému novému vyměrování; výše poplatků a dávek přístavních bude stanovena podle výměrných listů vydaných příslušnými úřady státu, pod jehož vlajkou loď pluje.

Článek XXXIII.

1) Pod podmínkou, že vstupují do celního území jedné z vysokých smluvních stran jakožto dopravní prostředky za účelem přepravy zboží nebo cestujících a že opět vystoupí, at' s nákladem nebo bez něho, budou námořní lodě všeho druhu osvobožovány od cla a všech dovozních i vývozních dávek, včetně jejich obvyklé výstroje a inventáře nalézajícího se na nich, jejich domácích lékárníček, jakož i náhradních součástek a nářadí.

2) Od cla a dovozních a vývozních dávek budou osvobožovány pohonné látky nalézající se na námořních lodích v množstvích přiměřených normální potřebě. Rovněž budou osvobožovány od cla a dovozních nebo vývozních dávek šaty, obuv a jiné předměty osobního užívání, jež sebou vezou členové lodních posádek nebo s nimi cestující nebo na lodi spoluzijící rodinní příslušníci ke svému vlastnímu užívání nebo k výkonu svého povolání nebo které jsou k témuž účelu napřed nebo za nimi posílány, pokud co do množství a jakosti odpovídají potřebám normálního zaopatrění; dále potraviny a léky, jež sebou vezou jmenované osoby v množstvích přiměřených potřebě cesty, konečně předměty státních monopolů v množstvích přípustných podle předpisů státu, na jehož území vstupují.

3) Předměty a materiál, nalézající se na námořních lodích, musí být zapsány v inventáři dotčené lodi nebo ve zvláštním seznamu. Inventář i tento seznam musí být předložený na požádání celním úřadům a pohraničním orgánům.

4) Obě smluvní strany se zavazují, že zajistí podnikům uvedeným v čl. XXVIII v rámci platných právních předpisů všechny úlevy za účelem urychlení výkonů celních a formalit týkajících se přepravy zboží a cestujících.

Článek XXXIV.

1) Obě vysoké smluvní strany si vzájemně zajišťují osvobození od cla a všech dávek pro pohonné látky, mazadla, náhradní součástky, nářadí

wych, narzędzi i wszelkich materiałów i przedmiotów, przywożonych przez przedsiębiorstwa żegluga morskiej jednej z Układających się Stron na terytorium drugiej Układającej się Strony, potrzebnych dla ruchu, naprawy względnie budowy lub wszelkiego rodzaju urządzeń do budowy. Powyższe odnosi się również do instrumentów, narzędzi oraz maszyn potrzebnych dla wymienionych prac, w szczególności do wyposażenia warsztatów okrętowych lub reparacyjnych; wszystko to z zastrzeżeniem, iż reparacje, budowa itp. będą dokonywane w wolnym obszarze celnym portu.

2. Przy przywozie przedmiotów, wymienionych w poprzednim ustępie, jak również przy przejściowym magazynowaniu ich, obie Układające się Strony udziela sobie wszelkich dopuszczalnych ulg z zastrzeżeniem zorganizowania dozoru w ramach obowiązujících przepisów celných.
3. Właściwe urzędy obu Układających się Stron porozumia się co do szczegółów stoso-
wawania ulg celných, przewidzianých w niniejszym artykule.

Artykuł XXXV.

W zakresie podatków przedsiębiorstwa, wymienione w art. XXVIII, będą traktowane jak przedsiębiorstwa żegluga morskiej państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł XXXVI.

1. Obie Wysokie Układające się Strony są zgodne, że członkowie załóg ich statków morskich będą uprawnieni na podstawie swoich specjalnych dowodów osobistých, wydanych przez właściwe władze, do przekraczania wspólnej granicy w miejscach do tego przeznaczonych i odbywania podróży po ich terytorium do miejsca przeznaczenia. Jednak dla stałego pobytu na terytorium drugiej Układającej się Strony osoby te powinny posiadać zwykle paszporty.
2. Szczegóły zostaną ustalone w specialnej umowie, jaka będzie zawarta przez właściwe centralne władze obu Układających się Stron.

Artykuł XXXVII.

Traktowanie statków morskich drugiej Wysokiej Układającej się Strony jak statków morskich krajových lub statków morskich państwa najbardziej uprzywilejowanego nie rozciąga się na:

- a) wykonywanie rybolówestwa na wodach terytorialnych,
- b) stosowanie specialnych przepisów dla rozvoju krajowej marynarki handlowej, budownictwa morskiego i uprawiania žegluga,
- c) bezprostřednie korzystać przez państwo statkom morskim jeho bandery,
- d) przywileje przyznane towarzystwom sportu žeglarskiego,
- e) wykonywanie služby morskiej w portach, na rejdach, na plážach, łącznie z pilotážem, holowaním, ratownictwem i pomocą morską,

f) emigrację i transport emigrantów.

a veškeré hmoty a předměty, dovážené námořními plavebními podniky jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany, potřebné k provozu, opravě případně k stavbě nebo k nejrůznějšímu zařízení budov. Totéž platí pro nástroje, nářadí a stroje potřebné ku provádění zmíněných prací, zejména pro vybavení loděnic nebo opraven lodí, vše s výhradou, že opravy, stavby a pod. budou se prováděti ve svobodném celním území přístavu.

2) Při dovozu předmětů uvedených v předchozím odstavci a rovněž při přechodném jejich uskladnění poskytnou si obě smluvní strany veškeré přípustné úlevy s výhradou, že budou provedena potřebná dozorní opatření v rámci platných celních předpisů.

3) O podrobnostech celních výhod v tomto článku uvedených dohodnou se příslušné úřady obou smluvních stran.

Článek XXXV.

V daňových věcech bude s podniky uvedenými v čl. XXVIII zacházeno jako s námořními plavebními podniky státu požívajícího největších výhod.

Článek XXXVI.

1) Obě vysoké smluvní strany jsou za jedno v tom, že členové posádek jejich námořních lodí budou moci na podkladě svých zvláštních osobních průkazů vydaných příslušnými úřady překročovati společné hranice na místech k tomu určených a cestovati jejich územím do místa určení. K účelu trvalého pobytu na území druhé smluvní strany jsou však tyto osoby povinny míti řádné cestovní pasy.

2) Podrobnosti budou stanoveny zvláštní dohodou, kterou sjednají příslušné ústřední úřady obou smluvních stran.

Článek XXXVII.

Zacházení s námořními loděmi druhé smluvní strany jako s námořními loděmi domácími nebo námořními loděmi státu požívajícího nejvyšších výhod nevztahuje se

- a) na provozování rybařství v teritoriálních vodách,
- b) na použití zvláštních předpisů pro rozvoj domácího obchodního loďstva, námořní budování a provozování plavby,
- c) na bezprostřední výhody přiznané státem námořním lodím jeho vlajky,
- d) na výhody přiznané sportovním plavebním společnostem,
- e) na provozování námořní služby v přístavech, v rejdech, na plážích včetně loďvodství, remorkáže, záchranné a pomocné služby námořní,
- f) na vystěhovalectví a přepravu vystěhovalců.

Artykuł XXXVIII.

Postanowienia niniejszego rozdziału nie będą w żadnym razie stosowane do żeglugi kabotażowej między polskimi portami.

ROZDZIAŁ E.

Żegluga śródlądowa i porty śródlądowe.

Artykuł XXXIX.

1. Osobom prawnym lub fizycznym, wskazanym przez Rząd jednej z Wysokich Układających się Stron, Rząd drugiej Strony udzielać będzie zezwoleń na tworzenie przedsiębiorstw, które dopuszczone będą do uprawiania żeglugi na śródlądowych drogach wodnych tej Strony.
2. Obie Układające się Strony, mając przede wszystkim na uwadze swe własne potrzeby, uzgadniać będą swoje zamierzenia co do wszelkich urządzeń żeglugowych i ilości taboru pływającego użytkowanego przez powyższe przedsiębiorstwa, celem dostosowania, w miarę możliwości, ogólnej wielkości tonażu na poszczególnych śródlądowych drogach wodnych do przewidywanych ogólnych przewozów na tych drogach.
3. Do przedsiębiorstw, wymienionych w ustępie 1, stosowane będą postanowienia wynikające z brzmienia niniejszego Układu. Poza tym przedsiębiorstwa te posiadać będą takie same uprawnienia i obowiązki, jakie posiadają przedsiębiorstwa żeglugi, należące do obywateli Strony udzielającej koncesji.
4. O ile by jedna z Układających się Stron udzieliła specjalnych udogodnień, ulg lub przywilejów któremukolwiek trzeciemu państwu lub jego przedsiębiorstwom żeglugowym, powyższe udogodnienia, ulgi lub przywileje obowiązywać będą również w odniesieniu do przedsiębiorstw żeglugi, ich organów wykonawczych, pracowników, obiektów pływających i ładunków drugiej Układającej się Strony.
5. W załączniku Nr 6 b) do niniejszego Układu, stanowiącym jego część integralną, podane są zasady koncesji na utworzenie i prowadzenie przedsiębiorstwa żeglugi śródlądowej na drodze wodnej Odry, której Rząd Polski udzieli wyznaczonej przez Rząd Czeskosłowacki instytucji.

Artykuł XL.

1. Pomędzy przedsiębiorstwami żeglugi każdej z Wysokich Układających się Stron, działającymi na tej samej śródlądowej drodze wodnej, zawarte będą szczegółowe umowy, przewidujące ścisłą współpracę przy zachowaniu ich prawnej i gospodarczej odrębności oraz przy uwzględnianiu ich specjalnych zadań.
2. Przedmiotem współpracy, wskazanej w ustępie 1, będą między innymi następujące zagadnienia:
  - a) najdalej idące wykorzystanie taboru pływającego,
  - b) ustalenie jednolitych warunków i jednakowych taryf przewozowych i przeladunkowych,
  - c) wprowadzenie w porozumieniu z kolejami żelaznymi i przedsiębiorstwami żeglugi obu Układających się Stron bezpośrednich dokumentów oraz kombinowanych taryf przewozowych,

Článek XXXVIII.

Ustanovení tohoto oddílu nebude v žádném případě použito na kabotažní plavbu mezi polskými přístavy.

ODDÍL E.

Vnitrozemská plavba a vnitrozemské přístavy.

Článek XXXIX.

1) Právníckým nebo fyzickým osobám, které vláda jedné vysoké smluvní strany označí, udělí vláda druhé smluvní strany povolení ke zřízení podniků, které budou připuštěny k provozování plavby na vnitrozemských vodních cestách této strany.

2) Obě smluvní strany, majíce na zřeteli především své vlastní potřeby, uvedou v soulad své záměry, pokud jde o veškerá plavební zařízení a počet lodního parku, používaného výše uvedenými podniky, za účelem přispůsobení celkové velikosti tonáže na jednotlivých vnitrozemských vodních cestách k předvídané celkové přepravě na těchto cestách, bude-li to možné.

3) Pro podniky uvedené v odstavci 1) budou platiti ustanovení vyplývající ze znění této dohody. Jinak tyto podniky budou mítí též oprávnění a tytéž povinnosti, jaké mají plavební podniky náležející příslušníkům strany udílející povolení.

4) Poskytla-li by jedna ze smluvních stran zvláštní výhody, úlevy nebo výsady některému třetímu státu nebo jeho plavebním podnikům, budou tyto výhody, úlevy nebo výsady platiti rovněž pro plavební podniky, jejich výkonné orgány, zaměstnance, plavidla a náklady druhé smluvní strany.

5) V příloze čis. 6b k této dohodě, tvořící její podstatnou součást, jsou uvedeny zásady koncese k zřízení a provozování podniku vnitrozemské plavby na vodní cestě Odře, kterou vláda polská udělí instituci, označené vládou československou.

Článek XL.

1) Mezi plavebními podniky obou vysokých smluvních stran, činnými na téže vnitrozemské vodní cestě, budou sjednány zvláštní smlouvy, sledující nejužší spolupráci při zachování jejich právní i hospodářské samostatnosti a se zřetelím k jich zvláštním úkolům.

2) Předmětem spolupráce, zmíněné v odstavci 1, budou mimo jiné tyto otázky:

a) co největší využití lodního parku,

b) stanovení jednotných přepravních podmínek a jednotných přepravních a překládních tarifů,

c) zavedení přímých přepravních dokladů v dohodě se železnicemi a plavebními podniky obou smluvních stran, jakož i kombinovaných přepravních tarifů,

- d) wzajemna pomoc i współpraca w innych wypadkach działalności techniczno-przewozowej, jak np. w zakresie naprawy obiektów, magazynowania ładunków, awarii, telekomunikacji, uzupełniania braków w załogach statków i w obsłudze portowej, w zaopatrywaniu w materiały pędne itp.
  - e) ustalanie i stosowanie jednolitych warunków pracy oraz wysokości wynagrodzenia, premii itp. swoich pracowników.
3. Celem pogłębienia współpracy przedsiębiorstw żeglugi zwoływać się będzie, według potrzeby, wspólne posiedzenia ich zarządów.

Artykuł XLI.

1. Obie Wysokie Układające się Strony są zgodne, że przedsiębiorstwa żeglugi, wymienione w art. XXXIX, a w szczególności ich organy wykonawcze, pracownicy, obiekty pływające i ładunki traktowane będą na terytorium drugiej Strony równie życzliwie, jak inne krajowe przedsiębiorstwa żeglugi.
2. Przewozy towarów, dokonywane przez przedsiębiorstwa, wymienione w art. XXXIX, będą podlegały jedynie ograniczeniom wypływającym z obowiązujących na danym terytorium przepisów: celnych, policyjnych, wojskowych, zdrowotnych, weterynaryjnych i emigracyjnych i innych przepisów, dotyczących porządku i bezpieczeństwa publicznego, jak również z obowiązujących na danym terytorium przepisów z zakresu polityki handlowej. Stosowanie tych przepisów nie może wykraczać poza zakres konieczności i utrudniać swobodnego uprawiania żeglugi, przy czym ma być przestrzegana zasada równego traktowania wszystkich przedsiębiorstw żeglugi.

Artykuł XLII.

Przedsiębiorstwom, wymienionym w art. XXXIX, nie będą stawiane żadne przeszkody w urządzaniu i utrzymaniu przez nie instytucji służbowych (np. przedstawicielstw, agencji, filii) i technicznych (np. warsztatów naprawczych dla statków) oraz innych urządzeń potrzebnych dla wykonywania czynności, związanych z normalną żeglugą, pod warunkiem przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych.

Artykuł XLIII.

1. Dokumenty statkowe dotyczące konstrukcji, cechowania, wyposażenia, urządzeń bezpieczeństwa i zdolności statków do żeglugi, a także w zakresie dozoru kotłów, wydane przez właściwe władze jednej z Wysokich Układających się Stron, będą uznawane na śródlądowych drogach wodnych i w portach drugiej Układającej się Strony pod warunkiem zgłoszenia tych dokumentów u właściwych władz miejscowych i zaopatrzenia ich w klauzulę ważności. Również przeglądy techniczne tych statków, wykonywane przez władze drugiej Strony, będą uznawane na tych samych zasadach.
2. Świadectwa i patenty żeglarskie, wydane przez właściwe władze jednej z Układających się Stron, będą uznawane na śródlądowych drogach wodnych dru-

- d) wzajemna pomoc a współpraca w jiných případech technicko-dopravní činnosti, jako na př. při opravě plavidel, uskladňování nákladů, havarii, telekomunikaci, doplňování lodních posádek, v obsluze přístavů, zásobování pohonnými látkami a p.,
  - e) stanovení a přizpůsobení jednotných pracovních podmínek, jakož i výše mezd, odměn a pod. svých zaměstnanců.
- 3) Za účelem prohlášení spolupráce plavebních podniků budou podle potřeby svolávány společné porady jejich správ.

Článek XLI.

1) Obě vysoké smluvní strany souhlasí s tím, aby s podniky uvedenými v čl. XXXIX a zvláště s jejich výkonnými orgány, zaměstnanci, plavidly a náklady bylo na území druhé smluvní strany zacházeno stejně příznivě jako s jinými domácími plavebními podniky.

2) Přepravy zboží, prováděné podniky uvedenými v čl. XXXIX, budou podrobeny jen omezením, která vyplývají ze zákonů, nařízení a předpisů celních, policejních, vojenských, zdravotních, veterinárních, vystěhovaleckých a jiných předpisů týkajících se veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti, jakož i z předpisů platných na dotčeném území v oboru obchodní politiky. Používání těchto předpisů nesmí vybočovat z mezí nutnosti a ztěžovat svobodný výkon plavby, při čemž musí být zachována zásada rovného zacházení se všemi plavebními podniky.

Článek XLII.

Podnikům uvedeným v čl. XXXIX nebudou činně žádné překážky při zřizování a udržování jejich institucí služebních (na př. zastupitelství, agencii, odboček), technických (na př. správkáren lodí) a jiných zařízení potřebných k jejich činnosti souvisící s pravidelnou plavbou s podmínkou, že bude šetřeno platných právních předpisů.

Článek XLIII.

1) Lodní listiny o konstrukci, cejchování, výstroji, bezpečnostních zařízeních a způsobilosti plavidel k plavbě, a rovněž o prohlídce kotlů, vydané příslušnými úřady jedné z vysokých smluvních stran, budou uznávány na vnitrozemských vodních cestách a v přístavech druhé smluvní strany s podmínkou, že tyto listiny budou přihlášeny u příslušných místních úřadů a opatřeny doložkou platnosti. Rovněž technické prohlídky těchto lodí prováděné úřady druhé strany budou uznávány na těchto zásadách.

2) Průkazy a plavební patenty, vydané příslušnými úřady jedné ze smluvních stran, budou uznávány na vnitrozemských vodních cestách druhé

giej Ukládající se Strony, pod warunkiem wykazania się osób, ubiegających się o to uznanie, ze znajomości miejscowych przepisów o żegludze, oraz warunków technicznych żegluga na odnośnych drogach wodnych.

3. Obie Ukládající se Strony zobowiązują się zapewnić przedsiębiorstwom, wymienionym w art. XXXIX, w związku z uzyskaniem uprawnień przewidzianých w ustępach poprzednich, stosowanie najbardziej korzystných przepisů.

Artykuł XLIV.

1. Będą zwalniane od cla przywozowego i wywozowego wszelkiego rodzaju objekty pływające, używane przez przedsiębiorstwa, wymienione w art. XXXIX, wraz z ich normalnym wyposażeniem i znajdującymi się na nich częściami wymiennymi i narzędziami oraz materiałami pędnymi w ilości odpowiadającej potrzebom ruchu. Wymienione wyżej przedmioty, znajdujące się na obiektach pływających, winny być wpisane do odpowiednich ksiąg lub wykazů, które winny być okazywane na żądanie urzędem celnym i organom straży granicznej.
2. Będą również zwalniane od cla przywozowego i wywozowego materiały pędne, smary, części wymienne, narzędzia, obrabiarki i maszyny potrzebne dla ruchu względnie budowy i w ogóle wszelkiego rodzaju przedmioty przywożone dla przedsiębiorstw, wymienionych w art. XXXIX, w celu utrzymania naprawy lub budowy obiektů pływających, urządzeń przeladunkowych i innych, jak również ubrania, żywność i inne artykuły przeznaczone na bieżące potrzeby załóg i ich rodzin, bez prawa jednak odsprzedaży tych przedmiotů i z zastrzeżeniem kontroli przez powołane władze skarbowe. Odpowiednie urzędy, na wniosek Polsko-Czeskosłowackiej Komisji Komunikacyjnej, ustalać będą okresy kontyngenty poszczególných artykułů, korzystających z tego przepisu.
3. Obie Ukládající se Strony zobowiązują się zapewnić przedsiębiorstwom, wymienionym w art. XXXIX, stosowanie najbardziej korzystných przepisů celem przyśpieszenia czynności celnych i formalności, dotyczących transportu przedmiotů wymienionych w ustępach poprzednich.

Artykuł XLV.

Przedsiębiorstwa, wymienione w art. XXXIX, opłacać będą podatki i opłaty skarbowe stosownie do obowiązujących przepisů na terenie ich działalności. Sposób opłacania podatků i opłat określony będzie w dokumentach koncesyjnych.

Artykuł XLVI.

1. Obie Wysokie Ukládající se Strony zezwolą na zatrudnianie na ich terytorium przez przedsiębiorstwa, wymienione w art. XXXIX, obywateli drugiej Ukládající se Strony. Udzielane im będą zezwolenia na przekraczanie wspólnej granicy państwowej oraz przebywanie na terytorium drugiej Ukládající se Strony w zakresie potrzebnym dla ich zajęć służbowych.
2. Również dla rodzin pracowników, zatrudnionych na terytorium drugiej Strony, udzielane będą zezwolenia na pobyt.

smluvní strany s podmínkou, že osoby, ucházející se o uznání, prokáží znalost místních plavebních předpisů, jakož i technických podmínek plavby na příslušných vodních cestách.

- 3) Obě smluvní strany se zavazují, že zajistí podnikům uvedeným v čl. XXXIX, ve spojení se získáním oprávnění předvídaných v předchozích odstavcích, používání nejvýhodnějších předpisů.

Článek XLIV.

- 1) Od dovozního a vývozního cla budou osvobozena plavidla všeho druhu, používaná podniky uvedenými v čl. XXXIX, spolu s jejich obvyklou výstrojí a na nich se nacházejícími náhradními součástkami, nářadím pohonnými hmotami v množství přiměřeném potřebě provozu. Výše uvedené předměty, nalézající se na plavidlech, musí být zapšany do příslušných knih nebo seznamů, které třeba předložit na požádání celním úřadům a orgánům pohraniční stráže.

- 2) Rovněž budou osvobozováni od dovozního a vývozního cla pohonné látky, mazadla, náhradní součástky, nářadí, nástroje a stroje potřebné k provozu nebo k stavbě, a vůbec všechny druhy předmětů dovážených pro podniky uvedené v čl. XXXIX za účelem udržování, opravy a stavby plavidel, překládacích a jiných zařízení, jakož i šatstvo, potraviny a jiné předměty, určené k denní potřebě lodních posádek a jejich rodin bez práva dalšího prodeje těchto předmětů a s výhradou dozorčích opatření příslušných finančních úřadů. Příslušné úřady stanoví periodicky na návrh československo-polské Dopravní komise kontingenty jednotlivých předmětů spadajících pod tento předpis.

- 3) Obě smluvní strany se zavazují, že zajistí podnikům uvedeným v čl. XXXIX používání co nejpríznivějších příslušných předpisů, za účelem urychlení výkonů celních a formality, týkajících se přepravy předmětů uvedených v předchozích odstavcích.

Článek XLV.

Podniky uvedené v čl. XXXIX budou podrobeny daním a finančním poplatkům podle předpisů platných na území jejich činnosti. Způsob zaplacení daní a poplatků bude stanoven v koncesních listinách.

Článek XLVI.

- 1) Obě vysoké smluvní strany svolují k tomu, aby podniky uvedené v čl. XXXIX zaměstnávaly na jejich územích příslušníky druhé smluvní strany. Bude jim uděleno povolení k překročení společné státní hranice, jakož i k pobytu na území druhé smluvní strany v rozsahu nutném pro jejich služební potřebu.

- 2) Též rodinným příslušníkům osob zaměstnaných na území druhé strany bude uděleno povolení k pobytu.

3. Zastrzeżona zostaje możliwość odmówienia tych zezwoleń w indywidualnych przypadkach na zasadach ogólnie obowiązujących przepisów.

Artykuł XLVII.

1. Strona Polska wydzierżawi przedsiębiorstwom, wymienionym w art. XXXIX, mając na uwadze potrzeby tych przedsiębiorstw oraz zakres współpracy, przewidzianej w art. XL, o ile Strona Czeskosłowacka tego zażąda, tereny względnie miejsca odpowiednie w portach lub przystaniach na Odrze, włączając port rzeczny w Szczecinie, w zakresie, jaki będzie potrzebny dla przeładunku i składowania towarów i zaopatrzenia statków w przedmioty niezbędne dla ruchu, oraz stocznie i warsztaty na Odrze lub tereny potrzebne do ich urządzenia.
2. Strona Czeskosłowacka wydzierżawi przedsiębiorstwom wymienionym w art. XXXIX, mając na uwadze potrzeby tych przedsiębiorstw oraz zakres współpracy, przewidzianej w art. XL, o ile Strona Polska tego zażąda — części portów w Bratislawie i Komárně z przynależnymi urządzeniami.
3. Dokładne określenie obiektów oraz szczegółowe warunki dzierżawy ustalone zostaną w umowach pomiędzy przedsiębiorstwami wymienionymi w art. XXXIX a właściwymi zarządami portów lub dróg wodnych.

Artykuł XLVIII.

W zakresie wznoszenia i użytkowania budowli i urządzeń potrzebnych dla eksploatacji żegluga śródlądowej na terenach wydzierżawionych zgodnie z art. XLVII obowiązywać będą analogiczne postanowienia artykułów XXI i XXIII ustępu 1 i 2 niniejszego Układu.

Artykuł XLIX.

W wypadku, gdy dojdzie do skutku połączenie systematów śródlądowych dróg wodnych obu Wysokich Układających się Stron, zostanie zawarta nowa umowa, dostosowująca do nowych okoliczności przepisy niniejszego Układu.

ROZDZIAŁ F.

Budowa śródlądowych dróg wodnych.

Artykuł L.

1. Obie Wysokie Układające się Strony są zgodnie co do potrzeby dokonania studiów dotyczących drogi wodnej Odra-Dunaj oraz wiążących się z nią zagadnień technicznych, organizacyjnych i gospodarczych. Opracowane projekty powinny przewidywać taką kolejność prac, aby pierwsze ich etapy dawały bezpośrednio i realne korzyści obu Układającym się Stronom.
2. W tym celu tworzy się Polsko-Czeskosłowacki Komitet Studiów dla spraw drogi wodnej Odra-Dunaj, będący organem Polsko-Czeskosłowackiej Komisji Komunikacyjnej. Statut tego Komitetu stanowi załącznik Nr 6c do niniejszego Układu.
3. Członkowie tego Komitetu, jego rzeczoznawcy i personel pomocniczy w związku z wykonywaniem po-

- 3) Wyrażona zostaje możliwość odeprzeć takowe pozwolenie w jednotlivych przypadkach podle všeobecně platných předpisů.

Článek XLVII.

1) Strana polská pronajme podnikům uvedeným v čl. XXXIX, přihlížejíc k potřebám těchto podniků a k rozsahu spolupráce předvídané v čl. XL, požádá-li o to strana československá, prostory, případně vhodná místa v přístavech nebo v přístavištích na Odře, počítajíc v to i říční přístav ve Štětíně, v rozsahu potřebném pro překlad a uskladňování zboží a zásobování lodí předměty nutnými k provozu, jakož i loděnice a správkárny na Odře, nebo prostory potřebné pro jejich zřízení.

2) Strana československá pronajme podnikům uvedeným v čl. XXXIX, přihlížejíc k potřebám těchto podniků a k rozsahu spolupráce předvídané v čl. XL, požádá-li o to strana polská, části přístavů v Bratislavě a Komárně s příslušnými zařízeními.

3) Přesné určení objektů a podrobné podmínky pronájmu budou stanoveny ve smlouvách mezi podniky, uvedenými v čl. XXXIX, a příslušnými správami přístavů nebo vodních cest.

Článek XLVIII.

Ohledně zřízení a používání staveb a zařízení potřebných pro provoz vnitrozemské plavby na prostorách pronajatých podle čl. XLVII budou platiti obdobně ustanovení článků XXI a XXIII, odstavce 1 a 2 této dohody.

Článek XLIX.

V případě, že by bylo uskutečněno spojení systémů vnitrozemských vodních cest obou vysokých smluvních stran, bude uzavřena nová dohoda, kterou budou předpisy dosavadní dohody přizpůsobeny novým poměrům.

ODDÍL F.

Výstavba vnitrozemských vodních cest.

Článek L.

1) Obě vysoké smluvní strany se shodují o potřebě provedení studií, týkajících se vodní cesty Odra — Dunaj, jakož i technických, organizačních a hospodářských otázek s ní souvisejících. Vypracované projekty musí též předvídati postup prací, aby jejich první etapy poskytovaly oběma smluvním stranám bezprostřední a skutečné výhody.

2) Za tím účelem vytvoří se „Československo-polský studijní komitét pro věci vodní cesty Odra — Dunaj“, který bude orgánem československo-polské Dopravní komise. Statut tohoto komitétu tvoří přílohu č. 6c k této dohodě.

3) Členové tohoto komitétu, jeho odborní poradci a pomocný personál budou používati při vý-

wierzonych im czynności, będą korzystali przy przekraczaniu wspólnej granicy obu Układających się Stron z jak największych udogodnień w ramach obowiązujących przepisów.

Artykuł LI.

Wysokie Układające się Strony we wspólnym interesie będą w miarę możliwości udzielać sobie nawzajem wszelkiej pomocy w ulepszeniu i udoskonalaniu swych śródlądowych dróg wodnych i urządzeń z nimi związanych.

Artykuł LII.

W odniesieniu do drogi wodnej Odra-Dunaj każda Układająca się Strona wybuduje na własnym terytorium zbiorniki wodne, które służyc mają dla polepszenia żeglowności rzeki Odry. Program budowy, sfinansowania i eksploatacji tych zbiorników będzie przygotowany przez Polsko-Czeskosłowacką Komisję Komunikacyjną, z uwzględnieniem wpływu tych prac na zwiększenie sprawności i opłacalności żeglugi i będzie zsynchronizowany z potrzebami żeglugi na Odrze, bez ujmy dla innych dziedzin gospodarki wodnej.

Artykuł LIII.

Za szczególnie ważną część kanału Odra-Dunaj uznają obie Strony jego odcinek od Kozła do Ostrawy i w związku z tym Polsko-Czeskosłowacka Komisja Komunikacyjna przygotowuje wspólne plany techniczne i plan finansowania, zmierzające do wykonania tego odcinka w pierwszym etapie budowy kanału Odra-Dunaj.

ROZDZIAŁ G.

Postanowienia końcowe.

Artykuł LIV.

Gdyby w czasie trwania niniejszego Układu jedna z Wysokich Układających się Stron zażądała rewizji całości lub niektórych postanowień tego Układu, druga Strona obowiązana będzie w ciągu dwóch miesięcy — licząc od dnia złożenia uzasadnionego wniosku o rewizję — przystąpić do rokowań.

Artykuł LV.

Układ ten wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej i obowiązywać będzie przez lat pięć z tym, że ważność jego przedłużać się będzie milcząco na dalsze pięciolecia, o ile jedna z Wysokich Układających się Stron nie wypowie go co najmniej na rok przed upływem danego pięciolecia.

konu svěřené jim činnosti při překročování společné hranice obou smluvních stran největších úlev v rámci platných předpisů.

Článek LI.

Vysoké smluvní strany poskytnou si navzájem ve společném zájmu podle možnosti veškerou pomoc při zlepšování a zdokonalování svých vnitrozemských vodních cest a zařízení s nimi souvisejících,

Článek LII.

Ohledně vodní cesty Odra—Dunaj každá smluvní strana vybuduje na svém území vodní přehrady sloužící k zlepšení splavnosti řeky Odry. Program stavby, financování a používání těchto přehrad bude připraven československo-polskou Dopravní komisí se zřetelem k vlivu takových prací na zvětšení výkonnosti a rentability plavby a bude uveden v soulad s potřebami plavby na Odrě, bez újmy jiných oborů vodního hospodářství.

Článek LIII.

Jako zvláště vážnou část průplavu Odra—Dunaj uznávají obě smluvní strany její úsek od Kozlí do Ostravy a v souvislosti s tím československo-polská Dopravní komise připraví společné plány technické a plán financování směřující k provedení uvedeného úseku v první etapě výstavby průplavu Odra—Dunaj.

ODDÍL G.

Ustanovení závěrečná.

Článek LIV.

Požádá-li jedna z vysokých smluvních stran v době platnosti této dohody o revisi celé nebo některých ustanovení této dohody, bude druhá strana povinna přistoupiti k jednání do dvou měsíců ode dne podání odůvodněného návrhu na revisi.

Článek LV.

Tato dohoda nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a zůstane závaznou po dobu pěti let s tím, že její účinnost bude se mlčky prodlužovati vždy na dalších pět let, pokud ji jedna z vysokých smluvních stran nevypoví nejméně rok před uplynutím běžně pětileté lhůty.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są uważane za autentyczne.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
H. MINC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd
Republiki Czeskosłowackiej
Jan MASARYK, m. p.
Hubert RIPKA, m. p.
Josef JANDA, m. p.
Evžen LÖBL, m. p.

Załącznik Nr 7

U K Ł A D

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o współpracy finansowej.

W wykonaniu Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej, obie Wysokie Układające się Strony zawierają Układ o współpracy finansowej treści następującej:

A. Cele współpracy finansowej.

Artykuł I.

Celem polsko-czeskosłowackiej współpracy finansowej jest:

1. nadzorowanie sprawnego wykonywania Układu Płatniczego oraz planu płatności tak z Układu w sprawie dostaw inwestycyjnych, jak i z Układu o wymianie towarów;
2. nawiązanie kontaktów między bankami, kasami oszczędności i zakładami ubezpieczeniowymi obu Państw w zakresie:
  - a) ustalenia podstaw współpracy zawodowej,
  - b) naukowej organizacji pracy,
  - c) wymiany zdobytych wiedzy i doświadczeń praktyki zawodowej,
  - d) szkolenia i wzajemnej wymiany pracowników;
3. wzajemne zapoznawanie się z organizacją i metodami prac wyżej wymienionych instytucji;
4. ustalenie wspólnych zainteresowań tych instytucji i ich koordynacja;
5. wymiana poglądów i uzgadnianie metod postępowania w odniesieniu do zagadnień, dotyczących zagranicznych rynków finansowych, które by mogły interesować oba Państwa, jak również przygotowywanie materiałów i wniosków odnoszących się do tych zagadnień.

B. Środki realizacji.

Artykuł II.

Realizacja wyżej wymienionych celów odbywać się będzie za pośrednictwem Polsko-Czeskosłowackich Komitetów, utworzonych w tym celu przez odnośne Rządy,

Sepsáno ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu
republiky Československé
Hubert RIPKA v. r.
Jan MASARYK v. r.
Josef JANDA v. r.
Evžen LÖBL v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. MINC v. r.
S. WIERBŁOWSKI v. r.
A. ROSE v. r.

Příloha čís. 7

D O H O D A

mezi republikou Československou a republikou Polskou o finanční spolupráci.

Provádějice úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce obě vysoké smluvní strany uzavírají dohodu o finanční spolupráci tohoto obsahu:

A. Účely finanční spolupráce.

Článek I.

Účelem československo-polské finanční spolupráce jest:

- 1) kontrola správného provádění platební dohody, jakož i rozvrhu platů vyplývajících jak z dohody o dodávkách investičních, tak i z dohody o výměně zboží;
- 2) navázání styků mezi bankami, spořitelnicami a pojišťovnami obou států v oboru:
  - a) sjednání základů odborné spolupráce,
  - b) vědecké organizace práce,
  - c) výměny dosažených vědomostí a praktických zkušeností odborných,
  - d) školení a vzájemné výměny pracovníků;
- 3) vzájemné seznamování se s organizací a pracovními metodami shora zmíněných ústavů;
- 4) zjišťování společných zájmů těchto ústavů a jejich koordinace;
- 5) výměna názorů a koordinace metod postupů v poměru k otázkám týkajícím se zahraničních finančních trhů, na nichž by oba státy mohly mít zájem, jakož i příprava materiálů a návrhů těchto otázek se týkajících.

B. Prostředky k uskutečnění.

Článek II.

Uskutečnění shora zmíněných úkolů bude se dít prostřednictvím československo-polských komitetů, zřízených za tím účelem příslušnými vládami.

Artykuł III.

W pierwszym rządzie zostaną utworzone następujące Polsko-Czeskosłowackie Komitety:

- a) współpracy bankowej,
- b) współpracy na polu oszczędności,
- c) współpracy ubezpieczeniowej.

W miarę potrzeby mogą być powoływane inne Komitety.

Artykuł IV.

Komitety będą działać zgodnie ze statutami, zatwierdzonymi przez oba Rządy.

Artykuł V.

Dla czuwania nad wykonaniem niniejszego Układu będzie utworzona Polsko-Czeskosłowacka Komisja Finansowa. Jej organizacja, cel, zakres i forma działania są określone w Statucie, dołączonym do niniejszego Układu i stanowiącym jego część składową (załącznik Nr 7a).

Artykuł VI.

Układ ten wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej i obowiązywać będzie przez lat pięć z tym, że ważność jego przedłużać się będzie milcząco na dalsze pięćciolecia, o ile jedna z Wysokich Ukladających się Stron nie wypowie go co najmniej na rok przed upływem danego pięćciolecia.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są uważane za autentyczne.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej.
H. MINC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd
Republiki Czeskosłowackiej
Hubert RIPKA, m. p.
Jan MASARYK, m. p.
Evžen LÖBL, m. p.
Josef JANDA, m. p.

Załącznik Nr 8

U K Ł A D

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o współpracy w przemyśle.

W wykonaniu Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej, obie Wysokie Ukladające się Strony zawierają Układ o współpracy w przemyśle treści następującej:

Artykuł I.

Celem współpracy w przemyśle obu Państw jest wzajemna pomoc w dążeniu do urzeczywistnienia po-

Článek III.

V první řadě budou vytvořeny následující komitety:

- a) bankovní spolupráce,
- b) spolupráce na poli spořitelním,
- c) spolupráce pojišťovací.

Podle potřeby mohou být vytvořeny i jiné komitety.

Článek IV.

Komitety budou jednati podle statutů potvrzených oběma vládami.

Článek V.

Pro dohled nad prováděním této dohody zřídí se československo-polská Finanční komise. Její organizace, účel, obor a forma činnosti jsou vyjádřeny ve statutu připojeném k této dohodě a tvořící její nedílnou součást (Příloha čís. 7a).

Článek VI.

Tato dohoda nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce, a zůstane závaznou po dobu pěti let s tím, že její účinnost bude se mlčky prodlužovati vždy na dalších pět let, pokud ji jedna z vysokých smluvních stran nevyproví nejméně rok před uplynutím běžné pětileté lhůty.

Sepsáno ve dvou vyhotoveních každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu
republiky Československé
Hubert RIPKA v. r.
Jan MASARYK v. r.
Josef JANDA v. r.
Evžen LÖBL v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. MINC v. r.
S. WIERBŁOWSKI v. r.
A. ROSE v. r.

Příloha čís. 8

D O H O D A

mezi republikou Československou a republikou Polskou o spolupráci v průmyslu.

Provádějící úmluvu mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce obě vysoké smluvní strany uzavírají dohodu o spolupráci v průmyslu tohoto obsahu:

Článek I.

Účelem průmyslové spolupráce obou států je vzájemnou pomocí pracovati k zajištění plně zamě-

nego zatrudnienia przemysłu, do jeho rozvoju i technického postępu, co průmysly obu Państw chcą w miarę swych možnosti przyspieszyć, celem podniesienia poziomu życia swoich obywateli, zwiększenia intensywności życia gospodarczego, a tym samym pogłębienia gospodarczych związków z innymi Państwami.

Przemysłowa współpraca obu Państw będzie się rozwijała stopniowo i organicznie.

Artykuł II.

Srodkami do realizacji współpracy przemysłowej są:

1. wzajemne zaznajomienie się z programami produkcyjnymi poszczególnych branż przemysłowych, celem ich wzajemnego dopełnienia i — w razie potrzeby — koordynowania;
2. wspólna odbudowa lub budowa zakładów przemysłowych;
3. zbadanie możliwości, a w poszczególnych wypadkach prowadzenie handlowej współpracy branż przemysłowych obu Państw;
4. badanie możliwości i prowadzenie współpracy na polu:
  - a) normalizacji i typizacji,
  - b) prac naukowych i badawczych,
  - c) naukowej organizacji pracy,
  - d) szkolenia kadr przemysłowych,
  - e) modernizacji technicznej, zarówno technologicznej jak i konstrukcyjnej,
  - f) patentów, licencji i innych zagadnień naukowo-technicznych;
5. inne sposoby współpracy, które w poszczególnych branżach leżałyby we wspólnym interesie przemysłu obu Państw.

Artykuł III.

Realizacja wyżej sprecyzowanego celu współpracy przemysłowej odbywać się będzie w ramach poszczególnych branż przemysłowych; w tym celu powołane zostaną do życia Polsko-Czeskosłowackie Komitety branżowe.

Artykuł IV.

W celu stałego koordynowania prac Komitetów branżowych tworzy się Polsko-Czeskosłowacką Komisję Przemysłową, o której mowa w Artykule 5 Statutu Rady Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej.

Dla wykonywania swych zadań Komisja Przemysłowa wgląda w działalność Komitetów branżowych, rozpatruje i ocenia ich sprawozdania, uzgadnia wiążące się ze sobą prace poszczególnych Komitetów w sprawach, które nie są zastrzeżone innym Komisjom, jak również udziela Komitetom wskazówek ułatwiających ich współpracę oraz rozpatruje kwestie sporne, przedkładane jej przez poszczególne Komitety.

Artykuł V.

Przewodniczącego i członków Komisji Przemysłowej, jak też i Komitetów branżowych mianują i odwołują Rządy obu Państw.

Artykuł VI.

Statut Komisji Przemysłowej stanowi załącznik do niniejszego Układu (załącznik Nr 8a).

stanowi przemysłu, k jeho rozvoju a technickému pokroku, čímž průmysly obou států chtějí v mezích svých možnosti přispěti k zvýšení životní úrovně svého obyvatelstva, ke stupňování intenzity hospodářského života, a tím k prohloubení hospodářských styků s jinými státy.

Průmyslová spolupráce obou států bude se vyvíjeti postupně a organicky.

Článek II.

Prostředky k uskutečnění průmyslové spolupráce jsou:

1) Vzájemné seznámení s výrobními programy jednotlivých průmyslových odvětví se zaměřením na vzájemné jejich doplňování a v případě potřeby jejich koordinaci.

2) Společná obnova nebo budování průmyslových podniků.

3) Zjišťování možností a v jednotlivých případech provádění obchodní spolupráce průmyslových odvětví obou států.

4) Zkoumání možností a provádění spolupráce na poli:

- a) normalisace a typisace,
- b) vědeckých prací a výzkumnictví,
- c) vědecké organizace práce,
- d) školení průmyslových kadrů,
- e) technické modernisace po stránce technologické i konstrukční,
- f) patentů, licencí a jiných vědecko-technických otázek.

5) Jiné způsoby spolupráce, jaké by byly v jednotlivých oborech v zájmu společného prospěchu průmyslu obou států.

Článek III.

Uskutečňování shora uvedeného programu průmyslové spolupráce bude se dít v rámci jednotlivých průmyslových oborů; za tím účelem budou utvořeny československo-polské Odborné komitety.

Článek IV.

Za účelem stálé koordinace činnosti Odborných komitetů tvoří se československo-polská Průmyslová komise, uvedená v článku 5. statutu Rady hospodářské spolupráce československo-polské.

Za účelem provádění svých úkolů dohlédá Průmyslová komise na činnosti Odborných komitetů, zkoumá a hodnotí jejich zprávy, koordinuje související práce jednotlivých komitetů v záležitostech, které nejsou vyhrazeny jiným komisím, dává rovněž komitetům směrnice, ulehčující jejich spolupráci, a rozhoduje ve sporných otázkách, předkládaných jí jednotlivými komitety.

Článek V.

Předsedu a členy jak Průmyslové komise tak i Odborných komitetů jmenují a odvolávají vlády obou států.

Článek VI.

Statut Průmyslové komise se připojuje jako příloha k této dohodě (příloha čís. 8a).

Artykuł VII.

Komisja przemysłowa zatwierdzi statuty poszczególnych Komitetów branżowych, jak również ich zmiany, przy czym każdy z tych statutów winien być oparty na zasadach następujących:

1. Komitet branżowy składa się z dwóch sekcji: polskiej i czeskosłowackiej.
2. Przewodniczący i członkowie każdej sekcji są powoływani i odwoływani przez swoje Rządy.
3. Uchwały Komitetu będą powzięte tylko na podstawie stwierdzenia przez przewodniczących obu sekcji zgodności Stron w danej kwestii.
4. Statut Komitetu branżowego może przewidywać tworzenie podkomitetów dla prac na poszczególnych odcinkach danej branży przemysłowej lub też innych organów czasowych lub stałych dla wykonywania specjalnych zadań.

Artykuł VIII.

Pod pojęciem przemysł w sensie tego Układu rozumie się całą produkcję przemysłową i rzemieślniczą.

Artykuł IX.

Układ ten wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej i obowiązywać będzie przez lat 5 z tym, że ważność jego przedłużyć się będzie milcząco na dalsze pięć lat, o ile jedna z Wysokich Ukladających się Stron nie wypowie go co najmniej na rok przed upływem danego pięćlecia.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są uważane za autentyczne.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
H. MINC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd
Republiki Czeskosłowackiej
Hubert RIPKA, m. p.
Jan MASARYK, m. p.
Josef JANDA, m. p.
Evžen LÖBL m. p.

Załącznik Nr 9

U K Ł A D

miedzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o współpracy w rolnictwie, leśnictwie i wyżywieniu.

W wykonaniu Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką „O zapewnieniu współpracy gospodarczej”, obie Wysokie Ukladające się Strony zawierają „Układ o współpracy w rolnictwie, leśnictwie i wyżywieniu” treści następującej:

Článek VII.

Průmyslová komise schválí statuty jednotlivých odborných komitétů, jakož i jejich změnu, při čemž každý z těchto statutů musí býti opřen o tyto zásady:

- 1) odborný komitét se skládá z 2 odborů, československého a polského,
- 2) předsedové i členové každého odboru jsou jmenováni i odvoláváni svými vládami,
- 3) výbor se usnáší toliko na základě potvrzení předsedů obou odborů o tom, že v dané věci jsou obě strany shodny,
- 4) statutem odborného komitétu může býti dána možnost vytvoření podvýborů pro práce na dílčích záležitostech příslušného průmyslového odboru, nebo jiných orgánů dočasných nebo trvalých k provedení zvláštních úkolů.

Článek VIII.

Pod pojmem průmysl ve smyslu této dohody rozumí se veškerá výroba průmyslová i řemeslná.

Článek IX.

Tato dohoda nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a zůstane závaznou po dobu pěti let s tím, že její účinnost bude se mlčky prodlužovati vždy na dalších pět let, pokud ji jedna z vysokých smluvních stran nevypoví nejméně rok před uplynutím běžné pětileté lhůty.

Sepsáno ve dvou vyhotoveních každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu
republiky Československé
Hubert RIPKA v. r.
Jan MASARYK v. r.
Josef JANDA v. r.
Evžen LÖBL v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. MINC v. r.
S. WIERBŁOWSKI v. r.
A. ROSE v. r.

Příloha čís. 9.

D O H O D A

mezi republikou Československou a republikou Polskou o spolupráci v zemědělství, lesnictví a výživě.

Provádějice úmluvu mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce, obě vysoké smluvní strany uzavírají dohodu o spolupráci v zemědělství, lesnictví a výživě tohoto obsahu:

Artykuł I.

Celem polsko-czeskosłowackiej współpracy w rolnictwie, leśnictwie i wyżywieniu jest:

1. wzajemne zapoznanie się z przyrodniczymi, społecznymi, gospodarczymi i technicznymi warunkami produkcji rolnej i leśnej oraz wyżywienia, organizacji społeczeństwa rolniczego i życia wsi obu Układających się Państw;
2. wzajemna pomoc w odbudowie i rozwoju rolnictwa, leśnictwa i wyżywienia;
3. nakreślanie wytycznych dla wzajemnej wymiany artykułów rolniczych, leśnych i żywnościowych;
4. wspólne rozpatrywanie możliwości podziału pracy w produkcji niektórych artykułów rolniczych, środków wytwórczości rolniczej i wyrobów przemysłu rolniczo-spożywczego, jako też organizowanie wspólnej produkcji tych artykułów i środków;
5. konsultacje w przedmiocie postępowania na terenie międzynarodowych organizacji, instytucji i konferencji gospodarczych celem dostosowania wspólnych zamierzeń w zakresie produkcji do potrzeb rynku światowego;
6. rozwój wzajemnych stosunków naukowych i kulturalno-oświatowych w zakresie rolnictwa, leśnictwa i wyżywienia.

Artykuł II.

Dla realizacji celów, określonych w Artykule I, powołuje się Polsko-Czeskosłowacką Komisję Rolniczą, której organizacja, zakres i forma działania ustalone są w Statucie, stanowiącym załącznik Nr 9a do niniejszego Układu i będącym jego integralną częścią.

Zasady, jakimi Komisja Rolnicza ma się kierować w swej pracy, określone są w załączniku Nr 9b, będącym integralną częścią niniejszego Układu.

Artykuł III.

Układ ten wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką „O zapewnieniu współpracy gospodarczej” i obowiązywać będzie przez lat pięć z tym, że ważność jego przedłużyć się będzie milcząco na dalsze pięć lat, o ile jedna z Wysolich Układających się Stron nie wypowie go co najmniej na rok przed upływem danego pięćlecia.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są uważane za autentyczne.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
H. MINC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd
Republiki Czeskosłowackiej
Hubert RIPKA, m. p.
Jan MASARYK, m. p.
Evžen LÖBL, m. p.
Josef JANDA, m. p.

Článek I.

Účelem československo-polské spolupráce v zemědělství, lesnictví a výživě jest:

1) vzájemné seznámení se s přírodními, sociálními, hospodářskými a technickými podmínkami výroby zemědělské a lesní, jakož i výživy, organizací zemědělského lidu a se životem vesnice obou smluvních států;

2) vzájemná pomoc ve výstavbě a rozvoji zemědělství, lesnictví a výživy;

3) vytýčení směrnic pro vzájemnou výměnu zboží zemědělského, lesnického a vyživovacího;

4) společné zkoumání možnosti dělby práce ve výrobě některých artiklů zemědělských, výrobních prostředků zemědělských a výrobků průmyslu zemědělsko-vyživovacího, jakož i organizování společné výroby takovýchto artiklů a prostředků;

5) porady ve věci postupu v mezinárodních organizacích, institucích a na hospodářských konferencích za účelem společného zaměření výroby podle potřeb světového trhu;

6) rozvoj vzájemných vztahů vědeckých a kulturně-osvětových v oboru zemědělství, lesnictví a výživy.

Článek II.

K provedení cílů vyznačených ve článku I. zřizuje se československo-polská zemědělská komise, jejíž organizace, působnost a postup jednání jsou vymezeny ve statutu, který tvoří přílohu čis. 9a této dohody a je její nedílnou součástí.

Zasady, jimiž se tato zemědělská komise má řídit ve své práci jsou obsaženy v příloze 9b, která je nedílnou součástí této dohody.

Článek III.

Tato dohoda nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti úmluvy mezi republikou Československou o republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a zůstane závaznou po dobu pěti let s tím, že její účinnost bude se mlčky prodlužovati vždy na dalších pět let, pokud ji jedna z vysokých smluvních stran nevyproví nejmeně rok před uplynutím běžné pětileté lhůty.

Sepsáno ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu
republiky Československé
Hubert RIPKA v. r.
Jan MASARYK v. r.
Josef JANDA v. r.
Evžen LÖBL v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. MINC v. r.
S. WIERBŁOWSKI v. r.
A. ROSE v. r.

PROTOKOŁ

PROTOKOL

w sprawie współpracy nad odbudową i budową niektórych obiektów gospodarczych.

ve věci spolupráce při obnově a budování některých hospodářských podniků.

1. Rząd Polski i Rząd Czeskosłowacki, przywiązując jak największe znaczenie do formy współpracy gospodarczej, wyrażającej się we wspólnej odbudowie i budowie takich obiektów gospodarczych, które mają lub będą miały szczególne znaczenie dla podniesienia poziomu życia gospodarczego obu Państw, wzywają właściwe Komitety branżowe, względnie inne zainteresowane organy do stałego czuwania nad należytym wykorzystaniem tej formy współpracy.
2. Rządy obu Państw z wielkim zadowoleniem konstatują fakt zasadniczego porozumienia się Centralnego Zarządu Energetyki z Czeskosłowenskými Energetickými Zavody co do przygotowań do wspólnej i szybkiej odbudowy pierwszego etapu elektrowni w Dworach pod Oświęcimiem do mocy 120 MW, w celu dostarczenia energii obydwu Państwom.
3. Rządy obu Państw stwierdzają, że na podstawie wstępnych rozmów, przeprowadzonych między zainteresowanymi branżami przemysłowymi, należy w pierwszym rzędzie zbadać możliwość wspólnej odbudowy następujących obiektów gospodarczych:
  - a) Fabryka Chemiczna w Dworach k/Oświęcimia wraz z kopalniami węgla Ziemowit i Wesola;
  - b) Fabryka Chemiczna Rokita w Brzegu Dolnym;
  - c) Fabryka włókien syntetycznych w Gorzowie;
  - d) Huta żelazna nad kanałem Klodnickim k/Gliwic;
  - e) Stocznia na Odrze.
4. Współpraca przy odbudowie i budowie niektórych gospodarczych obiektów będzie prowadzona na zasadzie równowagi korzyści, o ile chodzi o budowanie takich obiektów na terytorium obu Wysokich Układających się Stron i będzie dokonywana tak, aby nie zaistniała potrzeba jednostronnego długoterminowego kredytu.

Praga, dnia 4 lipca 1947 roku.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
H. MINC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd
Republiki Czeskosłowackiej
Hubert RIPKA, m. p.
Jan MASARYK, m. p.
LÖBL, m. p.
JANDA, m. p.

Załącznik Nr 12

UKŁAD

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o Współpracy w Zakresie Planowania Gospodarczego i Statystyki.

W wykonaniu Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu

1. Vláda československá a vláda polská přikládajíce co největší význam té formě hospodářské spolupráce, která se projevuje ve společné obnově a budování takových hospodářských podniků, které mají nebo budou mít zvláštní význam pro zvýšení úrovně hospodářského života obou států, vybízejí příslušné Odborné komitety případně jiné zúčastněné orgány, aby stále bděly nad náležitým využitím této formy spolupráce.
2. Vlády obou států zjišťují s velkým uspokojením zásadní dohodu Centralnego Zarządu Energetyki s Československými energetickými závody o přípravách ke společnému a urychlenému provedení výstavby první etapy elektrárny ve Dworach u Oświęcimia o výkonu 120 MW za účelem dodávky proudu oběma státům.

3. Vlády obou států potvrzují, že na základě předchozích rozmluv, které se konaly mezi zúčastněnými průmyslovými obory, třeba v první řadě prostudovati možnosti společné obnovy těchto hospodářských podniků:

- a) Chemická továrna ve Dworach u Oświęcimia s doly na uhlí Ziemowit a Wesola,
- b) Chemická továrna Rokita w Brzegu Dolnym,
- c) Továrna syntetických vláken v Gorzowie,
- d) Železná huť při Klodnickém kanále u Gliwic,
- e) Loděnice na Odře.

4. Spolupráce při obnově a budování některých hospodářských podniků bude prováděna na základě rovnováhy prospěchu pokud jde o budování takových podniků na území obou vysokých smluvních stran a bude uskutečňována tak, aby nebylo zapotřebí jednostranného dlouhodobého úvěru.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu
republiky Československé
Hubert RIPKA v. r.
Jan MASARYK v. r.
Josef JANDA v. r.
Evžen LÖBL v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. MINC v. r.
S. WIERBŁOWSKI v. r.
A. ROSE v. r.

Príloha čís. 12

DOHODA

mezi republikou Československou a republikou Polskou o spolupraci v oboru hospodářského plánování a statistiky.

Provádějice úmluvu mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodář-

współpracy gospodarczej obie Wysokie Układające się Strony zawierają Układ o współpracy w zakresie planowania gospodarczego i statystyki treści następującej:

Artykuł I.

Celem współpracy między Polską a Czechosłowacją w dziedzinie planowania gospodarczego i statystyki jest:

1. wzajemna konsultacja odnośnie organizacji planowania, metod planowania i statystyki oraz metod pracy organów planowania i statystyki i pokrewnych instytucji, jak instytucji naukowo-badawczych zagadnień gospodarczych itp.,
2. wzajemne informowanie się i konsultacja w zakresie całości ogólných planów gospodarczych obu Państw, ze szczególným uwzględnieniem — na żądanie jednej ze Stron — części planów, ściślej związanych ze współpracą gospodarczą obu Państw,
3. badanie, czy uchwały, nadesłane przez Polsko-Czechosłowackie Komisje lub ich organy, w zakresie gospodarki planowej, np. w zakresie podziału programów produkcyjnych itp. są skoordynowane z ogólnými planami gospodarczymi obu Państw,
4. koordynacja statystyki gospodarczej obu Państw w celu umożliwienia daleko idącego jej ujednolicenia,
5. utrzymywanie stałego kontaktu organów planujących przez:
  - a) wymianę schematów, instrukcji, formularzy i innych materiálůw dotyczących metod i techniki sporządzania planůw oraz sprawozdawczości i kontroli z wykonania planůw,
  - b) wymianę publikacji i wydawnictw, dotyczących planowania,
  - c) wymianę doświadczeń oraz wzajemne informowanie się o wynikach stosowanych metod pracy i organizacji,
  - d) wymianę pracowników organůw planujących oraz wymianę referatůw i wykładowcůw w zakresie planowania,
  - e) organizację specjalnych studiůw pracowników z dziedziny planowania przy udziale specjalistůw i wykładowcůw z obu Państw.

Artykuł II.

Dla realizacji celůw, określonych w Artykule I, powołuje się Polsko-Czechosłowacką Komisję dla Współpracy w Dziedzinie Planowania Gospodarczego i Statystyki, ktůrej organizacja, cel, zakres i forma działania ustalone są w Statucie, stanowiącym załącznik do niniejszego Układu (załącznik Nr 12a).

Artykuł III.

Układ ten wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czechosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej i obowiązywać będzie przez lat pięć, z tym, że ważność jego przedłużyć się będzie milcząco na dalsze pięćciolecie, o ile jedna z Wysokich Układających się Stron nie wypowie go co najmniej na rok przed upływem danego pięćciolecia.

ské spolupráce, obě vysoké smluvní strany uzavírají dohodu o spolupráci v oboru hospodářského plánování a statistiky s tímto obsahem;

Článek I.

Účelem spolupráce mezi Československem a Polskem na poli hospodářského plánování a statistiky je:

1) Vzájemné porady o organizaci plánování, metodách plánování a statistice jakož i o pracovních metodách plánovacích a statistických orgánů a příbuzných institucí, jako vědecko-výzkumných ústavů pro hospodářské otázky a pod.

2) Vzájemné poskytování si informací a porady o souboru povšechných hospodářských plánů obou států; požádá-li o to jedna strana bude vzat zvláštní zřetel k části plánů těsněji spojených s hospodářskou spoluprací obou států.

3) Zkoumání, zda usnesení, zasláná československo-polskými komisemi nebo jejich orgány v oboru plánovitého hospodářství, na př. v oboru dělby výrobníci programů a pod., jsou zkoordinována s povšechnými hospodářskými plány obou států.

4) Koordinace hospodářské statistiky obou států tak, aby se umožnilo její dalekosáhlé sjednocení.

5) Udržování stálého styku plánovacích orgánů

a) výměnou schemat, instrukcí, formulářů a jiného materiálu, týkajícího se metod a techniky sestavování plánů jakož i zpravodajství a kontroly provádění plánů;

b) výměnou publikací úředních a jiných, týkajících se plánování;

c) výměnou zkušeností a vzájemným informováním o výsledcích použitých metod pracovních a organizačních;

d) výměnou pracovníků plánovacích orgánů a výměnou referátů a přednášejících v oboru plánování;

e) organizaci zvláštního studia pro pracovníky z oboru plánování za účasti odborníků a přednášejících obou států.

Článek II.

K uskutečňování cílů, naznačených v článku I, se zřizuje československo-polská komise pro spolupráci v oboru hospodářského plánování a statistiky, jejíž organizace, účel, působnost a postup jednání jsou vymezeny ve statutu, tvořícím přílohu k této dohodě (příloha čís. 12a).

Článek III.

Tato dohoda nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a zůstane závaznou po dobu pěti let s tím, že její účinnost bude se mlčky prodlužovati vždy na dalších pět let, pokud ji jedna z vysokých smluvních stran nevypoví nejméně rok před uplynutím běžné pětileté lhůty.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są uważane za autentyczne.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
H. MINC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd
Republiki Czeskosłowackiej
Hubert RIPKA, m. p.
Jan MASARYK, m. p.
Evžen LÖBL, m. p.
Josef JANDA, m. p.

Załącznik Nr 13

PROTOKÓŁ KONCOWY.

Przystępując do podpisania Konwencji, zawartej pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej, podpisani pełnomocnicy złożyli następujące oświadczenia, które stanowią będą nierozdzieloną część niniejszej Konwencji:

I. W chwili podpisywania Konwencji, traktatu, układów i protokołów, mających oprzeć przyszłe stosunki gospodarcze obu Państw na nowych podstawach, oba Rządy stwierdzają, iż istnieje jednorodność między nimi pod tym względem, że wszystkie powyższe akty prawne są ściśle ze sobą powiązane. Toteż przewidziany układami plan współpracy będzie mógł działać tylko wówczas harmonijnie, jeżeli istotnie na wszystkich odcinkach nie tylko oba Rządy, ale i zainteresowane koła gospodarcze uczynią, co należy, aby projektowana współpraca w całej rozciągłości mogła mieć miejsce.

W związku z powyższym wydaje się rzeczą szczególnie ważną, aby ceny oraz inne warunki dostaw, na jakich proponowane będą drugiej Stronie artykuły, mające stanowić przedmiot wymiany, istotnie doprowadzić mogły do zawarcia konkretnych transakcji w przewidzianych układami terminach; w przeciwnym razie liczne kontyngenty pozostałyby niewykorzystane, co mogłoby doprowadzić do zawsze niepożądanego redukcji wzajemnych obrotów.

Sprawa ta jest dla Rządu Polskiego szczególnie ważna, jeśli idzie o praktyczne zrealizowanie programu dostaw inwestycyjnych do Polski, ustalonego w Układzie o czeskosłowackich dostawach inwestycyjnych. Zapewnienie Polsce dostaw inwestycyjnych w określonej układami wysokości stanowi ekwiwalent zapewnienia, danego ze strony Rządu Polskiego, że dostarczać będzie Czechosłowacji w układach i protokołach określonej ilości węgla, zarówno w pierwszym roku umownym, jak i w czterech latach następnym. Ponieważ ostateczne ustalenie cen i innych warunków dostaw czeskosłowackich nastąpi z koniecznością dopiero po podpisaniu Układów, podczas gdy warunki dostawy głównych

Sepsáno ve dvou vyhotoveních každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu
republiky Československé
Hubert RIPKA v. r.
Jan MASARYK v. r.
Josef JANDA v. r.
Evžen LÖBL v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. MINC v. r.
S. WIERBŁOWSKI v. r.
A. ROSE v. r.

Příloha čís. 13

ZÁVĚREČNÝ PROTOKOL.

Přistupující k podpisu Úmluvy o zajištění hospodářské spolupráce, uzavřené dnešního dne, podepsaní plnomocníci učinili: tato prohlášení již budou tvořit nedílnou část této Úmluvy:

I.

Ve chvíli podepisování úmluvy, smlouvy, dohod a protokolů, které mají podepřítí příští hospodářské vztahy obou států na nových základech, obě vlády potvrzují, že se jednomyslně shodují v tom, že všechny výše uvedené právní akty jsou úzce spjaté. Proto dohodami předpokládaný plán spolupráce bude moci mít jen tehdy harmonisující účinnost, jestliže opravdu ve všech úsecích nejen obě vlády, ale i hospodářské kruhy, které mají na tom zájem, učiní vše, aby navrhovaná spolupráce mohla se jak náleží rozvíjet.

V souvislosti se shora uvedeným, je věcí zejména důležitou, aby ceny a jiné podmínky dodávek, za nichž bude nabízeno druhé straně zboží, jež má být předmětem výměny, mohly skutečně vésti k uzavření konkrétních transakcí ve lhůtách dohodami předpokládaných; v opačném případě četné kontingenty by zůstaly nevyužity, což by mohlo vésti k vždy nežádoucímu snížení vzájemných dodávek.

Tato záležitost jest pro polskou vládu zvláště důležitou, jde-li o praktické uskutečnění programu investičních dodávek do Polska, jenž byl stanoven v „Dohodě o československých investičních dodávkách“. Zajištění investičních dodávek Polskou ve výši vyznačené dohodami, stanoví ekvivalent ujištění, daného polskou vládou, že bude Československu dodávat dohodami a protokoly stanovené množství uhlí jak v prvním smluvním roce, tak i ve čtyřech následujících letech. Poněvadž konečné stanovení cen a jiných podmínek dodávek nastoupí s československé strany teprve po podepsání dohod, zatím co podmínky dodávek hlavních druhů polského vývozního zboží, především uhlí, stanoví se již nyní,

polskich artykułów wywozowych z węglem na czele zostają sprecyzowane już teraz, wysunięcie przez Stronę Czeskosłowacką cen lub innych warunków dostawy, które by uniemożliwiły zawarcie transakcji, — podważyłoby całkowicie cały zaprojektowany program współpracy gospodarczej i finansowej. Toteż oba Rządy są zgodne co do tego, że wydadzą swym przedstawicielom, zasiadającym w Radzie Współpracy Gospodarczej jak i w Komisjach specjalnych, a w szczególności w Komisji Obrotu Towarowego, w Komisji Inwestycyjnej i Komisji Finansowej zarządzenia w tym celu, aby programy dostaw mogły być istotnie zrealizowane. Gdyby działalność wyżej wymienionych organów polsko-czeskosłowackich nie dała należytych wyników, oba Rządy zobowiązują się do podjęcia — na życzenie jednej ze Stron — rozmów w celu przywrócenia zachwianej, a w podpisanych układach ustanowionej, równowagi wzajemnych korzyści. Rządy są również zgodne co do tego, że rozmów tego rodzaju nie należy w żadnym razie podejmować przed upływem sześciu miesięcy od chwili wejścia w życie podpisanych w dniu dzisiejszym aktów prawnych.

II. Uwzględniając fakt, że nie wszystkie kontrakty kupna-sprzedaży towarów, przewidzianych do wywozu z Czechosłowacji do Polski w umowie objętej Protokołem z 2 maja 1947 r. oraz listem z 6 czerwca 1947 r., zostały już zawarte, Rząd Polski i Rząd Czeskosłowacki wyrażają zgodę na wykorzystanie niezakupionych jeszcze przez Stronę Polską kontyngentów także po wygaśnięciu umowy objętej Protokołem z 2 maja 1947 r. oraz listem z 6 czerwca 1947 r.

III. Układy, które zostały podpisane w dniu dzisiejszym, nie zawierają specjalnego układu normującego sposób konsultacji przy poczynaniach dwóch Rządów na terenie gospodarczych instytucji o charakterze międzynarodowym, przewidzianej w punkcie e) Artykułu I Konwencji zawartej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej. Oba Rządy wychodziły z założenia, że zakres tej koordynacji może być ustalany od wypadku do wypadku na terenie organów polsko-czeskosłowackich, powołanych do życia w myśl dzisiaj podpisanych układów.

IV. Oba Rządy stwierdzają zgodnie, że Umowa o ułatwieniu ruchu pogranicznego z dnia 14 listopada 1935 r. wymaga, wobec zmienionej sytuacji, zasadniczej nowelizacji i że oba Rządy gotowe są porozumieć się we właściwym czasie odnośnie tej nowelizacji.

V. Oba Rządy stwierdzają zgodnie, że spośród czynników, mogących zacieśnić więzy gospodarcze i kul-

pak určení československých cen neb jiných dodávkových podmínek, jež by znemožnily uzavření transakcí, ztížilo by úplně celý navržený program hospodářské a finanční spolupráce. Z toho důvodu se obě vlády shodly, že nařídí svým zástupcům, zasedajícím v Radě hospodářské spolupráce, jakož i ve zvláštních komisích a zejména v komisi pro výměnu zboží, v komisi investiční a komisi finanční, aby učinili vše, aby programy dodávek mohly být skutečně provedeny. Kdyby činnost výše uvedených československo-polských orgánů neměla patřičných výsledků, zavazují se obě vlády, že na přání jedné ze stran zahájí rozhovory za účelem nápravy otřesené rovnováhy vzájemných výhod, stanovených v podepsaných dohodách. Vlády se rovněž shodly, že podobné rozhovory nemají být v žádném případě započaty před uplynutím šesti měsíců ode dne vstupu v platnost dnešních právních aktů.

II.

Vzhledem k tomu, že veškeré tržové smlouvy o zboží pro vývoz z Československa do Polska, předpokládaného v úmluvě podle protokolu ze dne 2. května 1947, jakož i dopisu ze dne 6. června 1947, nebyly ještě uzavřeny, vláda československá, jakož i vláda polská souhlasí, aby kontingenty stranou polskou ještě nevyčerpané mohly být vyčerpány i po uplynutí účinnosti úmluvy podle protokolu ze dne 2. května 1947, jakož i dopisu ze dne 6. června 1947.

III.

Dohody, které dnes byly podepsány neobsahují zvláštního postupu, který by upravoval, jakým způsobem se obě vlády budou raditi, pokud jde o jednání v hospodářských institucích mezinárodní povahy, uvedené v bodu e/čl. I Úmluvy uzavřené mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce. Obě vlády vycházejí ze zásady, že obor této spolupráce může být sjednán případ od případu v československo-polských orgánech, ustavených podle dohod dnes podepsaných.

IV.

Obě vlády shodně potvrzují, že úmluva o usnadnění pohraničního styku ze dne 14. listopadu 1925, vzhledem ke změněné situaci, vyžaduje podstatné novelisace a že obě vlády jsou ochotny se dohodnouti ve vhodné době o této novelisaci.

V.

Obě vlády shodně potvrzují, že ze složek, které mohou upevniti polsko-československé svazky hos-

turaine polsko-českosłowackie, ruch turystyczny jest niewątpliwie w możności odegrać poważną rolę. Organizacja ruchu turystycznego między obydwojma Państwami może nasunąć szereg zagadnień takich, jak ułatwienie w udzielaniu wiz, dewiz, usprawnienie środków komunikacji, propaganda itp.

Oba Rządy gotowe są też powierzyć opracowanie konkretnego planu działania w tej sprawie jednemu z polsko-českosłowackich organów, które mają powstać na zasadzie układów podpisanych w dniu dzisiejszym, względnie specjalnej konferencji rzeczoznawców, zwołanej w tym celu. Rozpoczęcie pracy w tych sprawach nastąpi w terminie jak najszybszym po zgłoszeniu odnośnego żądania przez jedną ze Stron.

podářské a kulturní, může turistický ruch nepochybně hrátí důležitou roli. Organizace turistického ruchu mezi oběma státy může přinést řadu takových problémů, jako usnadnění v udělování vis, devis, zlepšení dopravních prostředků, propagace atd.

Obě vlády jsou proto ochotny pověřiti vypracováním konkrétního plánu jednání v této věci jeden z československo-polských orgánů, které mají býti ustaveny na podkladě dohod, podepsaných dnešního dne, po případě zvláštní konferenci odborníků k tomu účelů svolaných. Práce v těchto záležitostech započnou v nejkratší době po ohlášení příslušné žádosti jedné ze stran.

VI. Oba Rządy zgodne są co do tego, że jest rzeczą wskazaną i konieczną zawarcie, w czasie możliwie najbliższym, odrębnego układu o ubezpieczeniach społecznych.

Układ taki miałby za zadanie:

uregulowanie na jak najszerzej podstawie — w duchu dobrej sąsiedzkiej współpracy — stosunków wzajemnych na polu ubezpieczeń społecznych oraz rozwiązanie wszelkich zagadnień, istniejących pomiędzy obu Państwami w dziedzinie spraw ubezpieczeniowych.

Wnioski o wszczęcie rokowań o zawarcie omawianego układu zgłoszone będą w ciągu trzech miesięcy od podpisania niniejszego Protokołu z tym, że w czasie możliwie najkrótszym nastąpi wymiana wstępnych projektów tego układu, jak i ewentualnych projektów porozumień natury technicznej, dotyczących między innymi podjęcia wypłaty świadczeń i sposobu ich przekazywania z obszaru jednego Państwa do Państwa drugiego, współpracy instytucji ubezpieczeniowych itp.

Do czasu zawarcia tego układu sprawy, związane z zatrudnieniem pracowników českosłowackich w koncesjonowanym przedsiębiorstwie żegludowym na Odrze, unormowane będą zgodnie z punktem 14 załącznika Nr 6b do Układu Komunikacyjnego, podpisanego w dniu dzisiejszym.

Obě vlády se shodují v tom, že je žádoucí a nutné sjednati v době, pokud možno nejbližší, zvláštní dohody o sociálních pojištění.

Dohoda tato měla by za úkol:

Upravení na nejširší základně — v duchu dobré sousedské spolupráce — vzájemných vztahů na poli sociálního pojištění, jakož i vyřešení všech otázek stávajících mezi oběma státy v oboru věcí sociálních.

Podněty na započeti jednání o uzavření této dohody, ohlášeny budou během 3 měsíců od podepsání tohoto protokolu s tím, že v době co nejkratší dojde k výměně počátečních návrhů této dohody, jakož i případných návrhů na ujednání povahy technické, týkajících se kromě jiného provádění výplat dávek a způsobu jich poukazování z území jednoho státu do státu druhého, dále, že dojde ke spolupráci pojišťovacích institucí atd.

Do uzavření této dohody, budou záležitosti spojené se zaměstnáním československých pracovníků v koncesovaném plavebním podniku na Odrze upraveny shodně s bodem 14 přílohy čís. 2. k dopravní dohodě, podepsané dnešního dne.

VII. a) W odniesieniu do Artykułu XV Układu Komunikacyjnego obie Strony są zgodne, że ilości towarów przewożonych tranzytem, ustalone w programach sporządzanych przez Polsko-Czeskosłowacką Komisję Komunikacyjną, dotyczą towarów każdej ze Stron lub dla niej przeznaczonych, a nie towarów żadnego innego pochodzenia lub przeznaczenia.

b) Co do Artykułów XXI i XXIV Układu Komunikacyjnego jest zgodną intencją obu Stron, aby w częściach portu szczecińskiego, wydzielających interesantom českosłowackim, przeladowywane były w zasadzie towary českosłowackie lub dla Czechosłowacji przeznaczone. Jeżeli ze względów praktycznych zachodzić będą odstępstwa od tej zasady i przeladowywane będą towary innego pochodzenia lub przeznaczenia, to nie będą one zaliczane do wspomnianych w poprzednim ustępie programów tranzytowych.

a) Vzhledem k článku XV. dopravní dohody obě strany se shodují, že množství zboží, přepraveného v průvozu, stanovené v programech vypracovaných československo-polskou dopravní komisí, se týká zboží každé strany nebo zboží pro ni určeného a nikoliv zboží jakéhokoliv jiného původu nebo určení.

b) Co do článku XXI. a XXIV. dopravní dohody jest shodným úmyslem obou stran, aby v částech štětínského přístavu, pronajatých československým zájemcům, bylo překládáno zásadně zboží československé nebo zboží určené do Československa. Jestliže z praktických důvodů se vyskytnou odchylky od této zásady a bude se překládati zboží jiného původu anebo určení, nebude se takovéto zboží započítavati do průvozních programů, zmíněných v předcházejícím odstavci. Kromě toho bude československá strana s veškerým úsilím pečovati, aby po-

VI.

VII.

Poza tym ze Strony Czeskosłowackiej będzie z całą starannością przestrzegane, aby opłaty, związane z przeładunkiem towarów innego pochodzenia lub przeznaczenia niż czeskosłowackie, były takie same, jak stosowane przez zarząd portu, a w każdym razie, aby przeładunek tych towarów, dokonywany w wydzierżawionych interesantom czeskosłowackim częściach portu, w żadnym wypadku nie stanowił konkurencji dla innych części portu.

Dla należytego przestrzegania powyższych zasad interesanci czeskosłowaccy, dzierżawiący części portu szczecińskiego, będą się porozumiewać z zarządem portu i dostosowywać do jego życzeń. Pojawiające się spory przekazywane będą Polsko-Czeskosłowackiej Komisji Komunikacyjnej do postępowania zgodnego z jej statutem.

- c) Co do Artykułu XXXIX Układu Komunikacyjnego obie Strony są zgodne, iż nie zamierzają domagać się od siebie udzielenia ich obywatelom koncesji na tworzenie przedsięwzięć żeglugi śródlądowej na drogach wodnych, nieużytkowanych dla potrzeb ich tranzytu. Dotyczy to w szczególności żeglugi na drodze wodnej Wisły. Oczywiście nie narusza to w niczym postanowień specjalnych, dotyczących zakresu działalności przedsiębiorstwa żeglugi na rzece Odrze.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
H. MINC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd
Republiki Czeskosłowackiej
Hubert RIPKA, m. p.
Jan MASARYK, m. p.
Evžen LÖBL, m. p.
Josef JANDA, m. p.

Załącznik Nr 14.

STATUT

Rady Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej

Rozdział I — Cel i zakres działania.

Artykuł 1.

Rada Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej, zwana w dalszym ciągu niniejszego Statutu „RADA”, ma na celu koordynację wszelkich poczynań, zmierzających do sprawnego i pomyślnego wykonywania Konwencji między Rzeczpospolitą a Republiką Czeskosłowacką „O zapewnieniu współpracy gospodarczej” i wszystkich związanych z nią porozumień. Rada jest organem koordynującym prace Komisji Polsko-Czeskosłowackich, stworzonych na zasadzie poszczególnych układów, będących załącznikami do wymienionej Konwencji, czuwa nad ich działalnością, ułatwia ich współpracę,

platky, spojené s překládáním zboží jiného původu než československého nebo jiného určení než do Československa, byly stejné jako poplatky stanovené správou přístavu, a v každém případě, aby překládání tohoto zboží, prováděné v částech přístavu pronajatých československým zájemcům, nepůsobilo soutěž jiným částom přístavu.

Za účelem náležitého zachování výše uvedených zásad českoslovenští zájemci, kteří mají v nájmu části štetínského přístavu, budou se dorozumívat se správou přístavu a přizpůsobí se jejím právním. Vyskytnuvší se spory budou příkázány československo-polské dopravní komisi k projednání podle jejich stanov.

- c) Pokud jde o článek XXXIX dopravní dohody, obě strany se shodují, že nezamýšlejí domáhati se toho, aby jejich příslušníkům byly uděleny koncese na vytvoření podniků vnitrozemské plavby na vodních cestách, nepoužívaných pro potřeby jejich průvozu. To se týká zejména plavby na vodní cestě Visly. Samozřejmě nedotýká se to nijak zvláštních ustanovení, která se týkají oboru činnosti plavebních podniků na řece Odrě.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu
republiky Československé
Hubert RIPKA v. r.
Jan MASARYK v. r.
Josef JANDA v. r.
Evžen LÖBL v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. MINC v. r.
S. WIERBŁOWSKI v. r.
A. ROSE v. r.

Příloha čís. 14.

STATUT

Rady hospodářské spolupráce československo-polské.

Oddíl I. — Účel a rozsah působnosti.

Článek I.

Rada hospodářské spolupráce československo-polské, zvaná v dalším textu tohoto statutu RADA, má za účel koordinování všech činností, směřujících ke správnému a úspěšnému provádění úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a všech s ní spojených smluvních ujednání. Rada jest orgánem koordinujícím práci československo-polských komisí ustavených jednotlivými dohodami, připojenými k výše uvedené úmluvě, dozírá na jejich jednání, zkoumá a posuzuje jejich zprávy, usnadňuje jejich

rozpatruje i ocenia ich sprawozdania, udziela Komisjom wskazówek oraz rozpatruje kwestie sporne, przedłożone jej przez poszczególne Komisje.

Rozdział II — Skład Rady.

Artykuł 2.

Rada składa się z sekcji polskiej i czeskosłowackiej. W skład każdej sekcji wchodzi pięciu członków, powoływanych i odwoływanych przez właściwe Rządy. Spośród członków każdej sekcji właściwy Rząd mianować będzie jej przewodniczącego i zastępcę.

Mandaty członków Rady trwają aż do ich odwołania.

Artykuł 3.

W zebraniach mogą za zgodą obu przewodniczących Rady uczestniczyć przewodniczący sekcji Komisji Polsko-Czeskosłowackich, sekretarze generalni obu sekcji Rady oraz rzeczoznawcy — wszyscy z głosem doradczym, o ile nie są jednocześnie członkami Rady.

Artykuł 4.

Radzie przewodniczyć będą na zmianę przewodniczący sekcji polskiej i przewodniczący sekcji czeskosłowackiej. Kadencja przewodniczącego trwa rok kalendarzowy. W ciągu roku, w którym przewodniczy Radzie przewodniczący jednej sekcji, przewodniczący drugiej sekcji jest jego zastępcą. O wyborze przewodniczącego Rady na pierwszą kadencję zadecyduje los.

Rozdział III — Polsko-Czeskosłowackie Komisje.

Artykuł 5.

Polsko-Czeskosłowackie Komisje, o których mowa w artykule 1, są następujące :

- a) Komisja Obrotu Towarowego,
- b) Komisja Inwestycyjna,
- c) Komisja Finansowa,
- d) Komisja Komunikacyjna,
- e) Komisja Przemysłowa,
- f) Komisja Rolnicza,
- g) Komisja Naukowo-Techniczna,
- h) Komisja Planowania i Statystyki.

Poza wyżej wymienionymi mogą być za zgodą obu Rządów powoływane dalsze Komisje Polsko-Czeskosłowackie.

Statuty Komisji Polsko-Czeskosłowackich stanowią załączniki do układów szczególnych między Rządami.

Rozdział IV — Biura Rady.

Artykuł 6.

Każda z dwóch sekcji Rady powołuje swoje biuro, które wykonywać będzie czynności zlecone mu przez przewodniczącego właściwej sekcji.

Na czele każdego z obu biur stać będzie sekretarz generalny, którym może być również jeden z członków Rady.

spolupráci, dává jim pokyny a zkoumá sporné otázky, předložené jí jednotlivými komisemi.

Oddíl II. — Složení rady.

Článek 2.

Rada se skládá z odboru československého a polského. V každém odboru je pět členů, jmenovaných a odvolávaných příslušnými vládami. Ze členů každého odboru budou jmenováni příslušnou vládou přednosta a jeho zástupce.

Členství v Radě trvá až do odvolání.

Článek 3.

Za souhlasu obou předsedů schůze Rady mohou se účastniti předsedové československo-polských komisí, generální sekretáři obou odborů Rady, jakož i odborníci vesměs s hlasem poradním, pokud nejsou zároveň členy Rady.

Článek 4.

Radě budou předsedati střídavě předseďa odboru československého a odboru polského. Funkčním obdobím předsedů jest kalendářní rok. V roce, v němž předseďa Radě předseďa jednoho odboru, předseďa druhého odboru je jeho zástupcem. O volbě předseďy Rady na první funkční období rozhodne los.

Oddíl III. — Československo-polské komise.

Článek 5.

Československo-polské komise, o nichž byla zmínka v článku 1., jsou tyto:

- a) komise výměny zboží,
- b) komise investiční,
- c) komise finanční,
- d) komise dopravní,
- e) komise průmyslová,
- f) komise zemědělská,
- g) komise vědecko-technická,
- h) komise plánování a statistiky.

Kromě vyjmenovaných mohou býti dohodou obou vlád ustaveny další československo-polské komise.

Statuty československo-polských komisí tvoří přílohy k jednotlivým dohodám.

Oddíl IV. Kanceláře Rady.

Článek 6.

Každý z obou odborů Rady zřídí svoji kancelář, která se bude zabývatí pracemi, přikázanými jí předseďou příslušného odboru.

Vedení každé z obou kanceláří bude míti generální sekretář, který může býti také i člen Rady.

Dla poszczególnych zagadnień technicznych Rada może powołać wspólne organy, powierzając im ściśle określone zadania.

Rozdział V — Zebrania Rady.

Artykuł 7.

Zebrania Rady są zwyczajne i nadzwyczajne.

Zebrania zwyczajne odbywają się regularnie w marcu i we wrześniu każdego roku. Zebrania nadzwyczajne zwoływane być mogą w każdym czasie w miarę potrzeby.

Zarówno zebrania zwyczajne, jak i nadzwyczajne zwołuje przewodniczący Rady. Zebrania zwyczajne zwołuje zgodnie z postanowieniem niniejszego Artykułu, zaś zebrania nadzwyczajne zwołuje bądź z własnej inicjatywy, bądź na żądanie którejkolwiek sekcji, a to w terminie trzydziestodniowym, licząc od dnia otrzymania przez niego odnośnego wniosku.

Miejsce każdego zebrania Rady ustali jej przewodniczący z tym, że winny one, o ile możliwości, odbywać się na przemian w każdym z obu Państw.

Regulamin pracy Rady określi bliżej tryb zwoływania jej zebrań.

Artykuł 8.

Program obrad zebrań zwyczajnych ustala przewodniczący Rady w porozumieniu z przewodniczącym drugiej sekcji. Programem obrad zebrania nadzwyczajnego będzie program, zaproponowany przez przewodniczącego sekcji, żądającej zwołania tego zebrania. Program ten może być uzupełniony wnioskiem przewodniczącego drugiej sekcji.

Wnioski Komisji, doręczone przewodniczącemu Rady w celu spowodowania zajęcia stanowiska przez Radę, winny być umieszczone w programie obrad najbliższego zwykłego lub nadzwyczajnego zebrania Rady, o ile przewodniczący Rady nie uzna za konieczne zwołanie specjalnego nadzwyczajnego zebrania Rady celem ich rozpatrzenia.

Sprawozdania Komisji, których terminy składania i okresy sprawozdawcze wyznaczy Rada, wnoszone będą na porządek dzienny najbliższego zwyczajnego zebrania Rady, która będzie w prawie odroczenia dyskusji nad tym sprawozdaniem do najbliższego zwyczajnego lub nadzwyczajnego zebrania.

Sposób składania przez sekcje i Komisje wniosków co do programów obrad Rady, sposób uzgadniania programu obrad Rady przez jej przewodniczącego z przewodniczącym drugiej sekcji oraz sposób podawania programu obrad do wiadomości członków Rady — określi ściślej regulamin prac Rady.

Artykuł 9.

Zebraniom Rady przewodniczy przewodniczący Rady.

Rada pobiera uchwały na podstawie stwierdzenia przez przewodniczących obu sekcji zgodności Stron w danej kwestii.

Uchwały każdego zebrania Rady będą podawane do wiadomości każdego z obu Rządów przez przewodniczącego odnośnej sekcji.

Wszelkie uchwały Rady, z którychby mogły wynikać jakiegokolwiek zobowiązania dla jednego lub drugiego

Pro jednotlivé technické otázky může Rada ustanoviti společné orgány a uložiti jim přesně vymezené úkoly.

Oddíl V. — Schůze Rady.

Článek 7.

Schůze Rady jsou řádné a mimořádné.

Řádné schůze Rady se konají pravidelně v březnu a v září každého roku. Mimořádné schůze mohou být svolány kdykoliv podle potřeby.

Řádné i mimořádné schůze svolává předseda Rady. Řádné schůze svolává z moci ustanovení tohoto článku, schůze mimořádné svolává jak z vlastní iniciativy, tak i na požádání kteréhokoliv odboru a to ve lhůtě do třiceti dnů ode dne obdržení žádosti.

Místo každé schůze stanoví předseda Rady s tím, že se schůze mají odbývat podle možnosti střídavě v každém z obou států.

Jednací řád Rady stanoví podrobněji způsob svolávání schůzí.

Článek 8.

Pořad jednání řádných schůzí stanoví předseda Rady v dohodě s předsedou druhého odboru. Pořadem jednání mimořádných schůzí bude pořad navržený předsedou odboru, který o svolání schůze žádal. Tento pořad jednání může být doplněn návrhem předsedy druhého odboru.

Návrhy komisí, předložené předsedovi Rady k zaujetí stanoviska Radou, musí být dány na pořad jednání nejbližší řádné nebo mimořádné schůze Rady, pokud předseda Rady neuzná za nutné k projednání těchto návrhů svolati zvláštní mimořádnou schůzi.

Zprávy komisí, jichž termíny podání a období, za které se podávají, stanoví Rada, budou dány na pořad jednání nejbližší řádné schůze Rady, která však má právo odročiti projednávání zprávy až do nejbližší řádné nebo mimořádné schůze.

Způsob podávání návrhů odbory a komisemi, způsob dohodnutí pořadu jednání Rady mezi předsedou Rady a předsedou druhého odboru, jakož i to, jakým způsobem má být pořad jednání sdělován členům Rady, stanoví podrobně jednací řád Rady.

Článek 9.

Schůzím Rady předsedá předseda Rady.

Rada usnáší se na základě stvrzení předsedů obou odborů shody stran v příslušné otázce.

Usnesení každé schůze Rady budou předložena předsedou příslušného odboru každé z obou vlád.

Všechna usnesení Rady, ze kterých by mohly zmiznouti jakékoliv závazky pro jednu či druhou

Rządu, nabierają mocy prawnej dopiero po ich zatwierdzeniu przez oba Rządy i w tym celu winny im zostać przesłane, chyba że przewodniczący obu sekcji posiadali pełnomocnictwa swych Rządów, upoważniające ich do powzięcia tego rodzaju uchwał. Pełnomocnictwa te należą — po powzięciu uchwał — dołączyć do protokołu zebrania. W wypadkach, w których uchwały zostaną przesłane Rządowi do zatwierdzenia, oba Rządy wypowiedzą się co do tych uchwał w drodze dyplomatycznej.

Rada na pierwszym zebraniu uchwali szczegółowy regulamin swych prac oraz sposobu i porządku obrad.

Artykuł 10.

Językiem urzędowym Rady jest zarówno język polski, jak i czeski albo słowacki.

Protokoły obrad Rady będą sporządzane w języku ojczywym każdorazowego jej przewodniczącego.

Artykuł 11.

Wszelkie zagadnienia sporne, powstałe w Radzie, odnośnie spraw podlegających jej rozstrzygnięciu, podane będą postępowaniu przewidzianemu w Artykule IV Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką „O zapewnieniu współpracy gospodarczej”.

Rozdział VI — Sprawy budżetowe.

Artykuł 12.

Każda z obu Wysokich Układających się Stron pokrywać będzie wszelkie wydatki, związane z pracami swej sekcji, natomiast wspólne wydatki, związane z pracami Rady, pokrywane będą po połowie, o ile Rada nie zgłosi odmiennego wniosku.

Rozdział VII — Postanowienia końcowe.

Artykuł 13.

Zmiany w niniejszym statucie mogą być przeprowadzone na podstawie uchwał Rady, zatwierdzonych przez oba Rządy.

Praga, dnia 4 lipca 1947 roku.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
H. MINC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd
Republiki Czeskosłowackiej
Jan MASARYK, m. p.
Hubert RIPKA, m. p.
Evžen LÖBL, m. p.
Josef JANDA, m. p.

vládu, nabývají právní moci teprve po jich schválení oběma vládami, za tím účelem mají jim být zaslána, ledaže by předsedové obou odborů měli plné moci svých vlád, zmocňující je k usnesením takového druhu. Tyto plné moci jest třeba po přijetí usnesení připojiti k protokolu schůze. V případech, kdy usnesení Rady budou předložena vládám ku schválení, obě vlády se vyjádří o těchto usneseních diplomatiskou cestou.

Rada na první schůzi stanoví si podrobný jednací řád, jakož způsob a pořad jednání.

Článek 10.

Úředním jazykem Rady jest stejně jazyk český nebo slovenský, jakož i polský.

Protokoły schůzi Rady budou sepsovány pokudé v mateřském jazyku jejího předsedy.

Článek 11.

Veškeré sporné otázky, vzniklé v Radě, ve věcech podléhajících jejímu rozhodování, budou odkázány na postup stanovený v článku IV. úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce.

Oddíl VI — Věci rozpočtové.

Článek 12.

Každá z obou vysokých smluvních stran bude hradit veškeré výlohy spojené s pracemi svého odboru, zatím co vydání společná, spojená s pracemi Rady, ponosou polovinou, pokud Rada neučiní jiného návrhu.

Oddíl VII. — Ustanovení závěrečná.

Článek 13.

Změny v tomto statutu mohou být prováděny usnesením Rady, schválenými oběma vládami.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu
republiky Československé
Hubert RIPKA v. r.
Jan MASARYK v. r.
Josef JANDA v. r.
Evžen LÖBL v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. MINC v. r.
S. WIERBŁOWSKI v. r.
A. ROSE v. r.

PROTOKÓŁ

o postępowaniu polubownym i arbitrażowym.

I. Postanowienia ogólne.

§ 1.

Wszelkie spory z traktatów, układów i protokołów, o których mowa w artykule II Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej, rozstrzygane będą na zasadzie artykułu IV tej Konwencji w drodze postępowania polubownego lub arbitrażowego zgodnie z niniejszym protokołem.

II. Postępowanie polubowne w Komisjach Polsko-Czeskosłowackich i w Radzie Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej.

§ 2.

Jeżeli spór powstanie w jakimkolwiek Komitecie, spór ten na żądanie jednej z sekcji tego Komitetu zostanie niezwłocznie przekazany odnośnej Komisji Polsko-Czeskosłowackiej do polubownego załatwienia.

§ 3.

Jeżeli dla załatwienia sporu nie zostanie zwołane zebranie nadzwyczajne Komisji, spór będzie przekazany na porządek obrad jej zebrania najbliższego.

Postępowanie przed Komisją zostanie przeprowadzone w ciągu dni trzydziestu, licząc od dnia zebrania, na którego porządku dziennym sprawa sporna została umieszczona.

Za pisemną zgodą obu sekcji Komisji termin 30-dniowy może być przedłużony, nie więcej jednak niż o dalších dni 30.

§ 4.

Jeżeli spór nie zostanie polubownie załatwiony w Komisji lub też dopiero powstanie w którejkolwiek Komisji, zostanie on przekazany:

- a) za zgodą obu sekcji odnośnej Komisji do postępowania arbitrażowego stosownie do §§ 5 — 12 niniejszego protokołu,
- b) Radzie Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej dla polubownego załatwienia, jeżeli nie zostanie osiągnięta zgoda na przekazanie sporu do postępowania arbitrażowego.

Odnosnie terminów załatwienia sporu przez Radę Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej obowiązują analogiczne przepisy § 3.

III. Postępowanie arbitrażowe.

§ 5.

Postępowanie arbitrażowe będzie przeprowadzone przez zgromadzenie arbitrów, które się składa z 6 członków, mianowanych w równej liczbie przez każdy Rząd spośród obywateli Wysokich Układających się Stron. Co najmniej jeden z arbitrów, mianowanych przez każdy Rząd, będzie osobą znającą prawo.

PROTOKOL

o řízení smírčím a rozhodčím.

I. Všeobecná ustanovení.

§ 1.

Veškeré spory ze smluv, dohod a protokolů uvedených v článku II. úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce, budou řešeny podle článku IV téže úmluvy smírčím nebo rozhodčím řízením podle tohoto protokolu.

II. Řízení smírčí v československo-polských komisích a v Radě hospodářské spolupráce československo-polské.

§ 2.

Dojde-li ke sporu v některém komitétu, buďž spor na žádost jednoho odboru tohoto komitétu ihned předložen příslušné československo-polské komisi k smírnému vyřízení.

§ 3.

Nebude-li k vyřízení sporu svolána zvláštní schůze komise; buďž dán na pořad jednání její nejbližší schůze.

Řízení před komisí buďž provedeno do 30 dnů, počínajíc ode dne schůze, na jejíž pořad byla sporná věc zařazena.

Pisemnou dohodou obou odborů komise může být 30 denní lhůta prodloužena, nejdéle však o dalších 30 dnů.

§ 4.

Nebude-li spor smírně vyřízen v komisi nebo vznikne-li v některé z komisí, buďž předložen:

- a) po dohodě obou odborů dotčené komise rozhodčímu řízení podle §§ 5 až 12 tohoto protokolu;
- b) Radě hospodářské spolupráce československo-polské k smírnému vyřízení, nebude-li dosaženo dohody o předložení sporu rozhodčímu řízení.

O lhůtách pro vyřízení sporu Radou hospodářské spolupráce československo-polské platí obdobně ustanovení § 3.

III. Řízení rozhodčí.

§ 5.

Rozhodčí řízení provedeno sborem rozhodců, který se skládá ze 6 členů, jež ve stejném počtu jmenuje každá vláda z příslušníků vysolých smluvních stran. Nejméně jeden z rozhodců jmenovaných každou vládou buď osobou prava znalou.

Zgromadzenie arbitrów wybiera ze swego grona przewodniczącego. W razie równości głosów o osobie przewodniczącego zadecyduje los.

§ 6.

Uchwała zgromadzenia arbitrów zapada większością głosów wszystkich jego członków.

W razie niemożności powzięcia uchwały z powodu równości głosów, powołany zostanie do zgromadzenia arbitrów jeszcze jeden członek jako superarbitr i przewodniczący.

W braku jednogłębności zgromadzenia arbitrów co do osoby superarbitra, sposób jego powołania ustalony zostanie zgodnie przez Rządy obu Wysokich Ukladających się Stron z tym, że każdy z obu Rządów ma prawo żądać, by superarbitrem nie był ani obywatel żadnej z Ukladających się Stron ani też osoba, która na ich terytorium ma swe miejsce zamieszkania lub też pozostaje u nich na służbie.

§ 7.

Ukladające się Strony mogą być wobec zgromadzenia arbitrów zastąpione przez swych pełnomocników.

Zgromadzenie arbitrów kieruje się w swym postępowaniu swobodnym uznaniem.

Zgromadzenie arbitrów przeprowadzi dowody, które uzna za potrzebne i ewentualnie zażąda opinii biegłych.

Orzeczenie zgromadzenia arbitrów, rozstrzygające spór między Stronami, sporządzone zostanie na piśmie i winno być umotywowane.

§ 8.

W każdym stadium postępowania zgromadzenie arbitrów usiłować będzie spór pomiędzy Stronami załatwić polubownie.

§ 9.

Członkowie zgromadzenia arbitrów są w wykonaniu swych funkcji całkowicie niezależni i żadna ze Stron nie może im udzielać jakichkolwiek instrukcji.

Zgromadzenie arbitrów orzeka ex aequo et bono.

§ 10.

Obie Wysokie Ukladające się Strony zobowiązują się okazywać zgromadzeniu arbitrów pomoc pod każdym względem.

§ 11.

Orzeczenie zgromadzenia arbitrów jest ostateczne, dla obu Ukladających się Stron obowiązujące i winno być przez nich wykonane z dobrą wiarą.

§ 12.

Każda z Wysokich Ukladających się Stron ponosi połowę kosztów postępowania. Koszty zastępstwa ponosi każda Ukladająca się Strona sama za siebie.

Sbor rozhodců volí ze svého středu předsedu. V případě rovnosti hlasů rozhodne o osobě předsedy los.

§ 6.

Rozhodnutí sboru rozhodců děje se většinou hlasů všech jeho členů.

Nebude-li rozhodnutí pro rovnost hlasů možné, bude do sboru rozhodců přibrán další člen jako vrchní rozhodce a předseda.

Nedohodne-li se sbor rozhodců jednogłębne na osobě vrchního rozhodce, bude způsob jeho jmenování stanoven dohodou vlád obou vysokých smluvních stran, s tím, že každá z obou vlád může žádat, aby vrchním rozhodcem nebyl příslušník té či oné smluvní strany, ani osoba, která má na jejím území bydliště nebo která je v jejich službách.

§ 7.

Smluvní strany mohou být před sborem rozhodců zastoupeny svými zmocněnci.

Sbor rozhodců postupuje ve svém řízení podle volné úvahy.

Sbor rozhodců provede důkazy, jež uzná za potřebné, případně si vyžádá posudek znalců.

Konečné rozhodnutí sboru rozhodců bude vydáno písemně a musí být odůvodněno.

§ 8.

Sbor rozhodců pokusí se v každém období řízení o smírné vyřízení sporu mezi stranami.

§ 9.

Členové sboru rozhodců jsou ve výkonu své funkce zcela nezávislí a nesmí jim být se žádné strany dávány jakékoliv instrukce.

Sbor rozhodců rozhoduje ex aequo et bono.

§ 10.

Obě vysoké smluvní strany se zavazují, že budou sboru rozhodců ve všech směrech nápomocny.

§ 11.

Rozhodnutí sboru rozhodců jest konečné, pro obě smluvní strany závazné a má být jimi vykonáno v dobré víře.

§ 12.

Každá z vysokých smluvních stran nese polovinu nákladů řízení. Náklady zastoupení nese každá smluvní strana ze svého.

IV. Postępowanie w sprawach nie załatwionych przez Radę Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej.

§ 13.

Jeżeli spór nie zostanie polubownie załatwiony przez Radę Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej, wówczas protokół zebrania Rady, na którym stwierdzono niemożność polubownego załatwienia sprawy, przesłany zostanie do wiadomości Rządowi obu Wysokich Układających się Stron.

Każdy z Rządów obu Układających się Stron ma prawo żądać, aby spór, który nie został załatwiony przez Radę Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej, został rozpatrzony:

- a) w postępowaniu arbitrażowym stosownie do §§ 5 — 12 niniejszego protokołu,
- albo
- b) w drodze ogólnego postępowania arbitrażowego, jeżeli droga taka istnieje, bądź to na podstawie innych umów polsko-czeskosłowackich, bądź też — wielostronnych umów międzynarodowych, obowiązujących obie Układające się Strony.

Jeżeli jeden z obu Rządów Układających się Stron zażąda, aby spór został rozpatrzony w drodze ogólnego postępowania arbitrażowego, wymienionego pod literą b), wówczas możliwość zastosowania postępowania arbitrażowego, wprowadzonego w §§ 5 — 12 niniejszego protokołu, zostaje wyłączona.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
H. MINC, m. p.
S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd
Republiki Czeskosłowackiej
Jan MASARYK, m. p.
Hubert RIPKA, m. p.
Evžen LÖBL, m. p.
Josef JANDA, m. p.

IV. Řízení ve věcech Radou hospodářské spolupráce československo-polské nevyřízených.

§ 13.

Nebude-li spor smírně vyřízen Radou hospodářské spolupráce československo-polské, bude zápis o schůzi Rady, na níž byla nemožnost jeho smírného vyřízení zjištěna, zaslán na vědomí vládám obou vysokých smluvních stran.

Každá z vlád obou smluvních stran může žádat, aby spor, který nebyl vyřízen Radou hospodářské spolupráce československo-polské, byl projednán:

- a) v řízení rozhodčím podle §§ 5 až 12 tohoto protokolu anebo
- b) všeobecným rozhodčím řízením, pokud existuje podle jiných úmluv československo-polských nebo vícestranných smluv mezinárodních, zavazujících obě smluvní strany.

Jestliže jedna z obou vlád smluvních stran požádá, aby spor byl projednán všeobecným rozhodčím řízením, zmíněným pod písm. b), vylučuje se tím možnost použití řízení rozhodčího uvedeného v §§ 5 až 12 tohoto protokolu.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu
republiky Československé
Hubert RIPKA v. r.
Jan MASARYK v. r.
Josef JANDA v. r.
Evžen LÖBL v. r.

Za vládu
republiky Polské
H. MINC v. r.
S. WIERBŁOWSKI v. r.
A. ROSE v. r.